

Unge

livsstil og dagligdag 2006

STOFFER
KROP LIVSSTIL
ALKOHOL HELBRED
VENNER RYGNING
MULD-RAPPORT NR 6
LIVSSTIL KROP
HELBRED ALKOHOL
RYGNING VENNER
FRITID STOFFER

Unge livsstil og dagligdag 2006

Forfattere:

Thilde Rheinländer
Gert Allan Nielsen (att. gnielsen@cancer.dk – tlf. 35 25 75 16)

Copyright ©
Kræftens Bekæmpelse og Sundhedsstyrelsen
Juni 2007

Uddrag, herunder figurer, tabeller og kortere citater, er tilladt med kildeangivelse:
Rheinländer T. & Nielsen GA.
Unge livsstil og dagligdag 2006.
Kræftens Bekæmpelse og Sundhedsstyrelsen 2007

ISBN:

Kræftens Bekæmpelse: ISBN 978-87-7064-003-9
Sundhedsstyrelsen: ISBN 978- 87-7676-498-2

Rapporten findes udelukkende i elektronisk form og er tilgængelig via Kræftens Bekæmpelses og Sundhedsstyrelsens hjemmesider (www.cancer.dk og www.sst.dk)

Forord

Hermed offentliggøres den sjette MULD-rapport - en afrapportering fra den sjette landsdækkende spørgeskemaundersøgelse med data indsamlet fra oktober 2006 til januar 2007.

MULD, Monitorering af unges livsstil og dagligdag, er et samarbejde mellem Sundhedsstyrelsens Center for Forebyggelse og Kræftens Bekæmpelse. MULD sætter fokus på unge i alderen 16-20 år og deres sundhedsvaner, livsstil og dagligdag. Ved hver muld-undersøgelse udtrækkes en landsdækkende repræsentativ stikprøve af tilfældigt udvalgte unge mellem 16 og 20 år. Med et samlet deltagerantal på 1973 unge er svarprocenten på 68 % i denne undersøgelse.

Rapporten beskriver sundhedsvaner blandt de 16-20-årige og inddrager spørgsmål om fysisk aktivitet, rygning, alkoholvaner og illegale stoffer.

Rapporten vil desuden beskrive hvordan udvalgte af de unges sundhedsadfærd har udviklet sig siden år 2000. Endelig vil rapporten beskrive hvordan udvalgte adfærdsmønstre fordeler sig på sociale indikatorer såsom uddannelse og familiesamlivsform.

Rapporten er skrevet af Thilde Rheinländer og Gert Allan Nielsen (projektansvarlig), begge fra Kræftens Bekæmpelse (KB). Niels Christensen (KB) har forestået behandling af muld-data.

En særlig tak til de unge, som har brugt tid på at deltage i undersøgelsen.

København, juni 2007

Gert Allan Nielsen, projektleder

Sammenfatning

Fysisk aktivitet

Dette års muld data viser igen, at der er ulighed mellem piger og drenge hvad angår fysisk aktivitet, da pigerne generelt bevæger sig mindre i deres fritid end drengene. For eksempel dyrker 24,3 % af pigerne mere end 6 timers motion om ugen, mens dette er tilfældet for 39,5 % af drengene.

Når man ser nærmere på motionsformen og intensiteten af den fysiske aktivitet, ses det, også at 9,8 % af pigerne og 11,4 % af drengene generelt er stillesiddende i deres fritid, og at 52,3 % af pigerne og 33,1 % af drengene ikke dyrker fritidsaktiviteter, som når op på et intensitetsniveau svarende til enten motions- eller konkurrenceidræt.

Rygning

Vandpiberygning er i de seneste år slået igennem hos de danske unge og er blevet en populær rygeform. Dette er uheldigt, da WHO fastslår, at vandpiberygning skaber afhængighed, og at det også er helbredsskadeligt at få denne slags røg ned i lungerne. Vandpiberygning bør derfor ikke opfattes som et sikkert alternativ til cigaretrygning. I dette års muld-undersøgelse angiver 69 % af drengene og 62 % af pigerne at have prøvet at ryge vandpipe, hvilket er væsentligt flere end ved sidste muld-undersøgelse i 2004.

Dette års muld-undersøgelse viser, at 27 % af drenge og 26 % af piger i aldersgruppen ryger cigaretter, og at 17,7 % af drengene og 15,5 % af pigerne ryger dagligt. Andelen af unge, som ryger mere end 15 cigaretter om dagen, og dermed kan betegnes som storrygere, udgør 7,4 % af drengene og 5,1 % af pigerne.

Men som i den øvrige befolkning er der også blandt de unge mange, som ønsker at holde op med at ryge. Ca. 45 % af de unge angiver her, at de gerne vil stoppe med at ryge.

Alkohol

For de danske unge er det en meget udbredt adfærd at drikke alkohol; 91,3 % af drengene og 89,5 % af pigerne angiver, at de drikker alkohol. En væsentlig andel af de unge drikker også mere end Sundhedsstyrelsens anbefalinger for voksne; 18,5 % af drengene har drukket mere end 21 genstande i den seneste uge, og 11,5 % af pigerne har drukket mere end 14 genstande i den seneste uge.

En væsentlig andel af både piger og drenge er meget unge, når de drikker sig fulde for første gang. 18,5 % af drengene og 13,2 % af pigerne angiver at have været under 13 år, da de var fulde for første gang. Størstedelen (70,7 %) af drengene og 76,2 % af pigerne var dog mellem 13 og 15 år, da de første gang var fulde.

De unges drikkemønstre er også præget af, at de unge drikker mange genstande på én gang, hvilket er højst skadeligt for helbredet og øger risikoen for at opleve farlige og strafbare hændelser. 77 % af drengene og 72 % af pigerne har drukket mere end 5 genstande på én gang i løbet af den seneste måned, og 17,9 % af drengene og 6,9 % af pigerne har gjort det 6 eller flere gange i den seneste måned.

I de fleste aldersgrupper blandt både drenge og piger ses en høj, men dog faldende tendens over perioden 2000-2006 i andelen, der har oplevet farlige eller strafbare situationer, fordi de har drukket alkohol.

Stoffer

Tidligere har man iagttaget et højt stabilt niveau af stofforbrug blandt danske unge. Dette års muld-måling indikerer en positiv udvikling, idet andelen af unge, som har prøvet hash og andre illegale stoffer nogensinde i deres liv, nu synes at være svagt faldende over perioden 2000-2006.

En stor andel af de unge eksperimenterer med illegale stoffer, og hash er langt det mest udbredte; 38,9 % af drengene og 28 % af pigerne har prøvet hash nogensinde og 11 % af drengene og 5 % af pigerne har prøvet det inden for den seneste måned. Det er mindre udbredt at afprøve andre illegale stoffer end hash: 12,9 % af drengene og 6,8 % af pigerne har prøvet et andet illegalt stof end hash nogensinde og 7,1 % af drengene og 3,5 % af pigerne har prøvet et illegalt stof andet end hash inden for det seneste år.

De fleste unge, der prøver hash, gør det efter, at de er fyldt 15 år. Dog svarer 26 % af de drenge, som har prøvet hash, og 20 % ud af de piger, som har prøvet hash, at de var under 15 år, da de første gang prøvede det.

Socioøkonomiske indikatorer

For flere af de iagttagede sundhedsadfærdsmønstre er der uligheder blandt de unge på forskellige skoleformer. Det er især blandt unge, som går på erhvervsskole og er uden for uddannelse, at der findes flest unge, som motionerer meget lidt, som ryger dagligt, har et aktuelt hash og stofforbrug og et storforbrug af alkohol. Denne gruppe af unge er altså især belastede af flere usunde adfærdsmønstre.

Der kan også iagttages sociale uligheder i sundhedsadfærden mht. forældrenes uddannelsesniveau og dermed de unges sociale position i samfundet. Andelen af både drenge og piger med et lavt fysisk aktivitetsniveau, som ryger dagligt og er storrygere, er således størst blandt unge af forældre med kortest uddannelse. Dette gælder også for piger, der drikker meget alkohol (mere end genstandsgrænserne) og har et aktuelt hashforbrug.

For aktuelt hash og stofforbrug ses der også en social ulighed, idet der er en overvægt af unge med et aktuelt hash- og stofforbrug fra familier, hvor forældrene er skilt. Dette mønster ses også for unge, som ryger dagligt og for unge, som er storrygere.

Indholdsfortegnelse

Sammenfatning.....	2
Indledning.....	6
Fysisk aktivitet.....	7
Resumé	7
Indledning.....	7
1.1 Fysisk aktivitet i fritiden.....	8
1.2 Intensitet af fysisk aktivitet i fritiden	9
1.3 Socioøkonomiske indikatorer og fysisk aktivitet i fritiden.....	10
1.4 Udvikling i unges fysiske aktivitet	14
2. Alkohol	17
Resumé	17
Indledning.....	17
2.1 De unges alkoholforbrug og drikkemønstre	18
2.2 Problemer som følge af alkoholforbrug	22
2.3 Socioøkonomiske indikatorer og unges alkoholforbrug	25
2.4 Udvikling i unges alkoholforbrug	29
3. Rygning.....	34
Resumé	34
Indledning.....	34
3.1 Forbrugets omfang	35
3.2 Ønske om rygeophør	37
3.3 Passiv rygning.....	37
3.4 Vandpibe og snus/skrå.....	38
3.5 Nikotinpræparater	39
3.6 Socioøkonomiske indikatorer og unges rygning	40
3.7 Udvikling i unges rygning.....	44
4. Brug af stoffer	48
Resumé	48
Indledning.....	48
4.1 Forbrugets omfang	49
4.2 Forbrugsmønster af hash	50
4.3 Forbrugsmønster for andre stoffer end hash	52
4.4 Debutalder for hash og andre stoffer	54
4.5 Socioøkonomiske indikatorer og forbrug af stoffer.....	54
4.6 Udvikling i forbrug af hash og andre stoffer.....	59
5. Litteratur.....	63
6. Appendiks	64
6.1 Stikprøven.....	64
6.2 Randfordelinger for anvendte variable	64

Indledning

Med udgangspunkt i de 1973 indkomne besvarelser (svarprocent på 68 %) fra den landsdækkende spørgeskemaundersøgelse blandt unge i alderen 16-20 år, fremstilles her besvarelserne angående de unges livsstil og sundhedsadfærd.

Livsstil og sundhed:

De unges livsstil og sundhed vurderes i rapporten ud fra spørgsmål vedrørende helbredsrelaterede adfærdsfaktorer som fysisk aktivitet, rygning, alkohol, og brug af illegale stoffer. Fordelingen af de unges svar vil her blive afrapporteret ved hjælp af simple procentsatser i tabeller, figurer og udviklingskurver.

Køn og aldersforskelle:

I rapporten er der set på forskelle og ligheder i adfærden mellem drenge og piger samt mellem forskellige aldersgrupper. Fund af aldersrelaterede forskelle i en tværsnitsundersøgelse som denne kan tolkes på forskellige måder. Den mest umiddelbare forklaring er, at de unge ændrer adfærd med alderen, selv over det forholdsvis korte aldersspænd fra 16 til 20 år. En anden mekanisme, der kan ligge bag aldersforskelle i en tværsnitsundersøgelse, er det, der i epidemiologisk fagsprog kaldes en "kohorte-effekt". Dette kan opstå, hvis de, der i 2005 var 16 år, generelt har en anden vedvarende adfærd end de, der var 16 år i 2000, og nu er 20 år - ikke pga. aldersforskellen som sådan, men fordi tiderne har ændret sig. Det er ud fra denne undersøgelse ikke muligt at afklare, hvilken af disse to forklaringer, der er tale om ved fundne aldersforskelle.

Socioøkonomiske indikatorer:

Udover aldersforskelle ses der i denne rapport på en række livsstilsfaktorer fordelt i tre socioøkonomiske variable. Disse er; forældrenes længste uddannelse, de unges egen igangværende uddannelse og hvorvidt forældrene er skilt/separeret/flyttet fra hinanden eller ej. Dette gøres for at undersøge, om der er en social ulighed i fordelingen af de usunde livsstilsfaktorer blandt de unge og for at beskrive, i hvilke grupper de mest udsatte unge befinder sig (se beskrivelse af de socioøkonomiske indikatorer i anneks).

Udviklingstendenser i unges livsstil og sundhed:

Endelig vil udvalgte sundhedsvaner fra dette års målinger blive sammenlignet med tidligere års muld-resultater for at se på udviklingen af de unges livsstil og helbred fra år 2000 frem til i dag.

God læselyst!

Fysisk aktivitet

Resumé

- Pigerne er generelt mindre fysisk aktive i fritiden end drengene, og både drenge og pigers aktivitetsniveau i fritiden falder med alderen.
- 24,3 % af pigerne og 17,9 % af drengene dyrker mindre end 2 timers fritidsaktiviteter om ugen.
- 39,5 % af alle drenge dyrker mere end 6 timers motion om ugen, mens dette er tilfældet for 24,3 % af alle piger.
- 9,8 % af pigerne og 11,4 % af drengene er generelt stillesiddende i deres fritid, og 52,3 % af pigerne og 33,1 % af drengene dyrker ikke motion, som når op på et moderat intensitetsniveau svarende til motions- eller konkurrenceidræt.
- De fleste inaktive unge findes blandt unge uden for skolesystemet og på erhvervsskolerne (især for drengene) og på folkeskolerne (især for pigerne).
- Udvikling: Det ser ud til, at andelen af unge, som er meget lidt fysisk aktive i deres fritid er faldet svagt siden år 2000 til i dag, mens andelen af mere aktive er svagt stigende. Andelen af unge, som karakteriserer sig selv som stillesiddende, har samtidig været svagt faldende henover samme periode. Der ses altså ikke tendenser til, at de danske unge bliver mindre aktive og mere stillesiddende.

Indledning

De senere år har der været stigende fokus på betydningen af at bevæge sig for sundheden. Det har vist sig, at et stillesiddende liv er forbundet med øget risiko for en række livsstilssygdomme (Sundhedsstyrelsen, 2001). Tidligere muld-undersøgelser tyder også på, at et lavt fysisk aktivitetsniveau også er forbundet med dårligere trivsel i hverdagen og selv vurderet helbred blandt de unge. Desuden tyder noget på, at unge i aldersgruppen 16-20 år har en tendens til at opgive det fysisk aktive hverdagsliv, de havde i grundskolen. Dette synes særligt at gælde for pigerne men finder også sted hos drengene (Ringgaard LW og Nielsen GA, 2004). Der er derfor kommet stadig større fokus på, hvordan de stillesiddende unge kan motiveres til at være mere aktive i deres hverdag for både at forbedre deres fysiske form og almene trivsel.

I muld-spørgeskemaet er de unges fysiske aktivitetsniveau målt på forskellig vis. Der er spurgt til, hvor ofte og hvor længe man dyrker motion i fritiden. Det gælder alt fra dans og skateboard til organiseret idræt og konkurrencesport. I rapporten omtales disse aktiviteter under ét som 'fritidsaktiviteter'. Der er også spurgt til, hvordan de unge vurderer intensiteten af deres fysiske aktivitet. I spørgeskemaet var det muligt at svare, at man enten "dyrker hård konkurrencepræget idræt regelmæssigt flere gange om ugen", "dyrker motionsidræt mindst 4 timer om ugen", "har lettere motion mindst 4 timer om ugen", eller "bruger tiden på stillesiddende beskæftigelser" (såsom TV, computer, læse mm.).

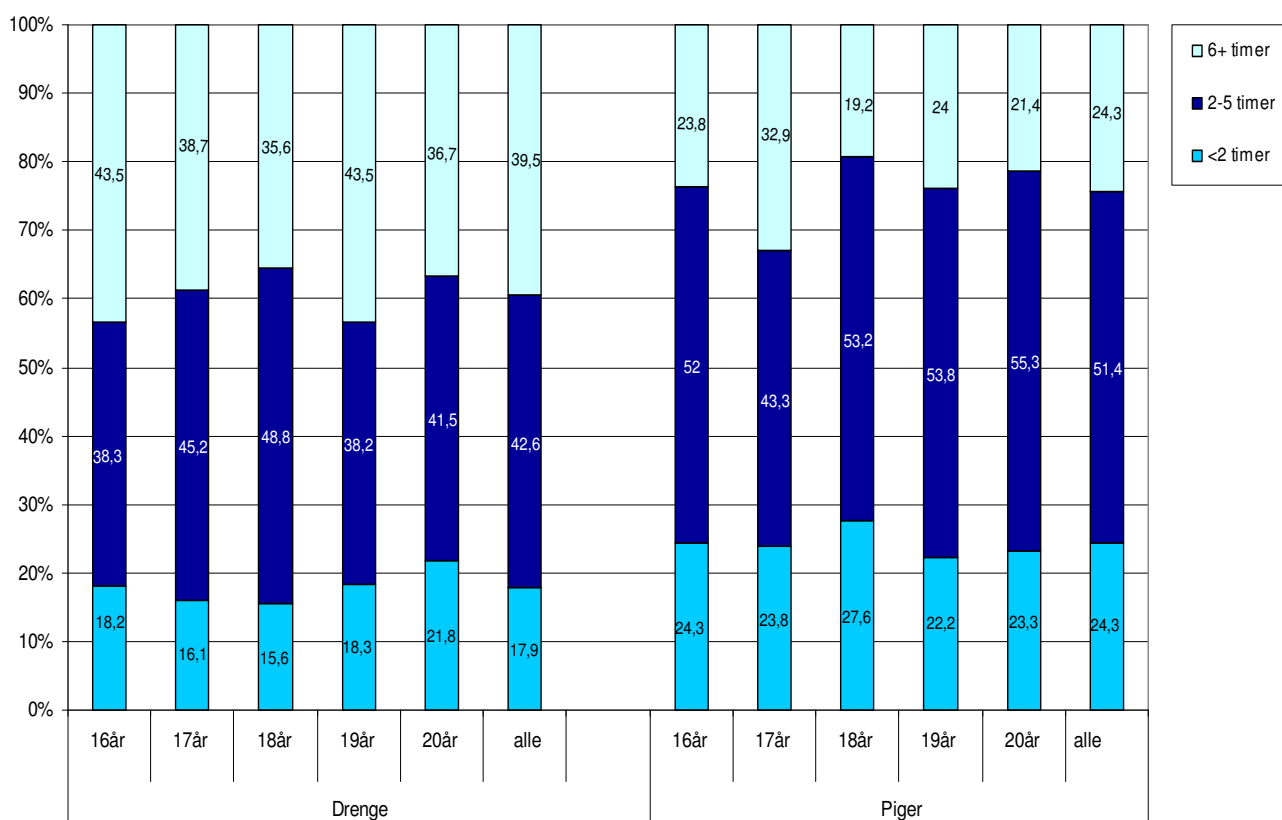
1.1 Fysisk aktivitet i fritiden

I dette års undersøgelse er de unge blevet bedt om at angive, hvor mange hele timer de normalt bruger pr. uge på fysisk aktivitet i fritiden – på alt fra dans og skateboard til idræt i en klub og konkurrencesport (ikke medregnet fysisk aktivitet i forbindelse med arbejde, transport og idræt i skolen).

Af **figur 1.1** ses det, at pigernes og drengenes aktivitetsniveau i fritiden er væsentligt forskelligt. Blandt drengene dyrker 39,5 % mere end 6 timers motion i fritiden, mens dette er tilfældet for 24,3 % af pigerne. Det ses også, at der er flere blandt pigerne (24,3 %) end drengene (17,9 %), som dyrker mindre end 2 timers fysiske fritidsaktiviteter om ugen. Generelt tegner der sig altså et billede, hvor drenge bruger mere tid på fysiske aktiviteter i fritiden end pigerne.

Der er ikke nogen markant aldersudvikling mellem 16 og 20 år i forhold til hvor mange timer, man er fysisk aktiv i fritiden. Der ses dog en tendens til, at især de 18-årige piger får mindre motion i forhold til de øvrige aldersgrupper, idet 27,6 % angiver, at de dyrker mindre end 2 timers aktivitet. Samtidig er det også i gruppen af 18-årige piger, der er færrest, som dyrker mere end 6 timers motion om ugen (19,2 %).

Figur 1.1 Fysisk aktivitet i fritiden pr. uge (i procent). Opdelt på køn og alder

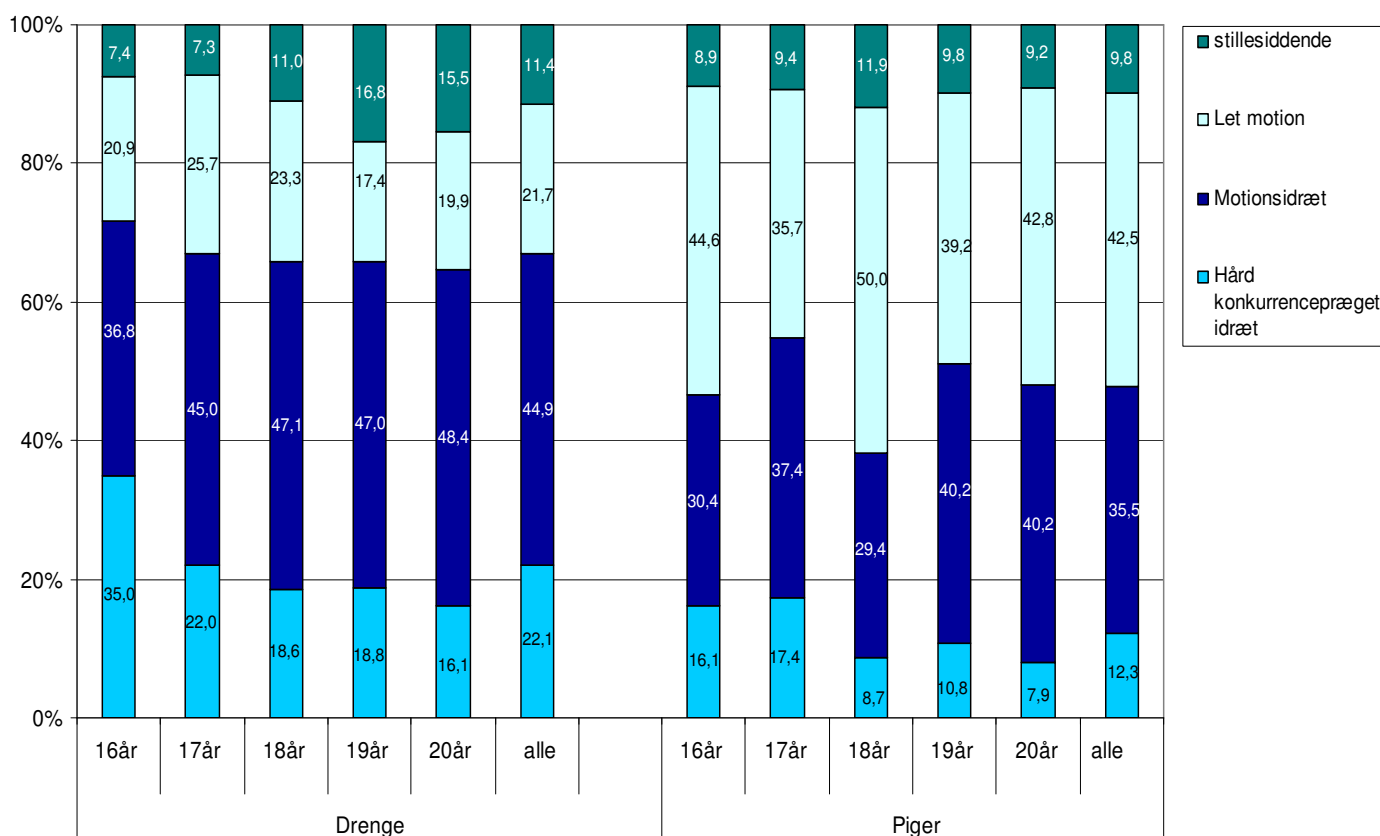
1.2 Intensitet af fysisk aktivitet i fritiden

I **figur 1.2.** anvendes et andet spørgsmål til at udrede aktiviteter i fritiden, nemlig bevægelsesintensiteten af aktiviteter. Af figur 1.2 ses de unges egne opfattelser af intensiteten af deres normale fritidsaktiviteter. Igen ses det, at piger og drenge har et mærkbart forskelligt aktivitetsniveau, idet 52,3 % af pigerne enten dyrker let motion eller stillesiddende aktiviteter, mens dette er tilfældet for 33,1 % af drengene. Pigerne synes altså oftere at hælde til de lette eller stillesiddende fritidsaktiviteter, sammenlignet med drengene.

Der ses også en tendens til, at drengenes aktivitetsniveau falder med alderen. 35 % af de 16-årige angiver at dyrke idræt, der er konkurrencepræget og kræver hård træning, mens dette falder til 16,1 % af de 20-årige. Denne tendens ses også for pigerne.

Formentlig går en del af de unge fra konkurrenceidræt over til motionsidræt netop i denne alder, idet andelen af unge, som dyrker motionsidræt mindst 4 timer om ugen, stiger med alderen, både for drenge og piger.

Figur 1.2 Intensitet af fysisk aktivitet i fritiden (i procent) opdelt på køn og alder

1.3 Socioøkonomiske indikatorer og fysisk aktivitet i fritiden

I de følgende figurer ses specifikt på de unge, som dyrker meget lidt fysisk aktivitet i deres fritid. Disse er defineret ved de to grupper af unge, der karakteriserer sig selv som 'stillesiddende i deres fritid' eller som 'dyrker mindre end 2 timers motion om ugen'. Den sidstnævnte gruppe vil fremover blive omtalt som "inaktive" unge.

I mange undersøgelser har fysisk inaktivitet vist sig at være hyppigere i de grupper, der betegnes som socialt udsatte eller ressourcetsvage. Derfor ser vi her nærmere på inaktivitet opdelt i forhold til tre socioøkonomiske grupper: forældres længste uddannelse, de unges egen igangværende uddannelse og hvorvidt deres forældre er skilt/separeret/flyttet fra hinanden (herefter skrives skilt) eller ej. Disse tre indikatorer vil herefter blive anvendt som standard socioøkonomiske indikatorer i resten af rapporten.

Stillesiddende unge

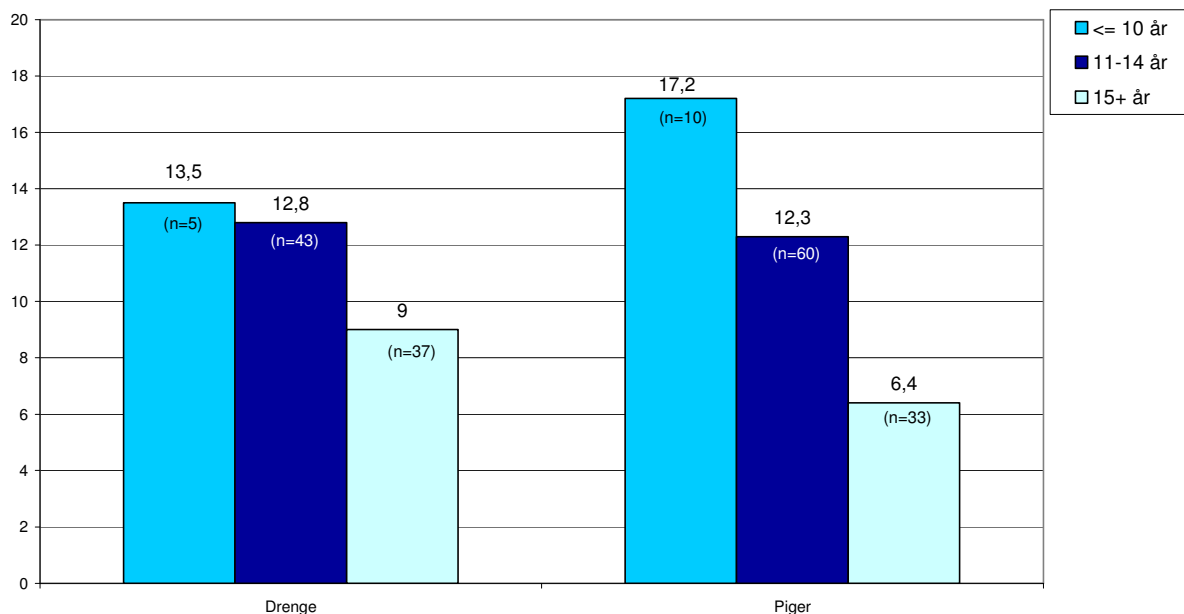
I figur 1.3 – 1.5 vises andelene af unge stillesiddende fordelt på de tre valgte sociale indikatorer.

Af **figur 1.3** ses andelene af de unge, som angiver at de generelt er stillesiddende, opdelt på forældrenes længste uddannelsesniveau. De største andele af stillesiddende unge, blandt piger såvel som drenge, er børn af forældre med de korteste uddannelser. Andelen af stillesiddende unge falder generelt med forældrenes stigende uddannelsesniveau, således at de mindste andele af stillesiddende unge findes i gruppen af forældre med de længste uddannelser. Denne sammenhæng synes at være mere udtalt for pigerne end for drengene.

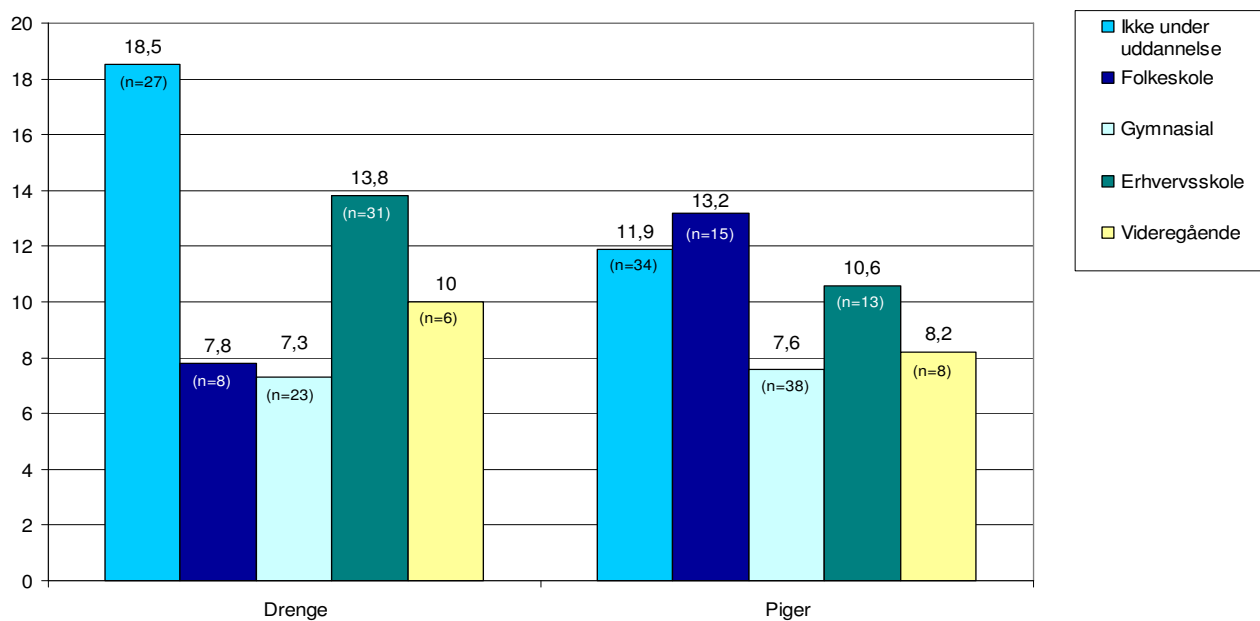
Figur 1.4 viser andelene af stillesiddende unge fordelt på de unges uddannelsessituationer. For både piger og drenge er der færrest, som karakteriserer sig selv som stillesiddende blandt de, som går på en gymnasial uddannelse (7,3 % for drenge og 7,6 % for piger). For drengene findes den største andel af stillesiddende unge hos de, som ikke er under uddannelse (18,5 %) og de, som går på erhvervsskolerne (13,8 %). For pigerne er andelen af stillesiddende størst i folkeskolen (13,9 %). Der er dog også en væsentlig andel af piger uden for uddannelse, som karakteriserer sig selv som stillesiddende (11,9 %). At andelene af stillesiddende drenge og piger i folkeskolen er så markant forskellig, kan hænge sammen med den før viste sammenhæng mellem intensitet af fritidsaktivitet og alder (se figur 1.2). Pigerne syntes at hælde mere til de stillesiddende eller lettere aktiviteter i folkeskolealderen, sammenlignet med drengene.

Af **figur 1.5** ses det, at andelene af stillesiddende unge ikke adskiller sig væsentligt blandt unge med skilte og ikke-skilte forældre.

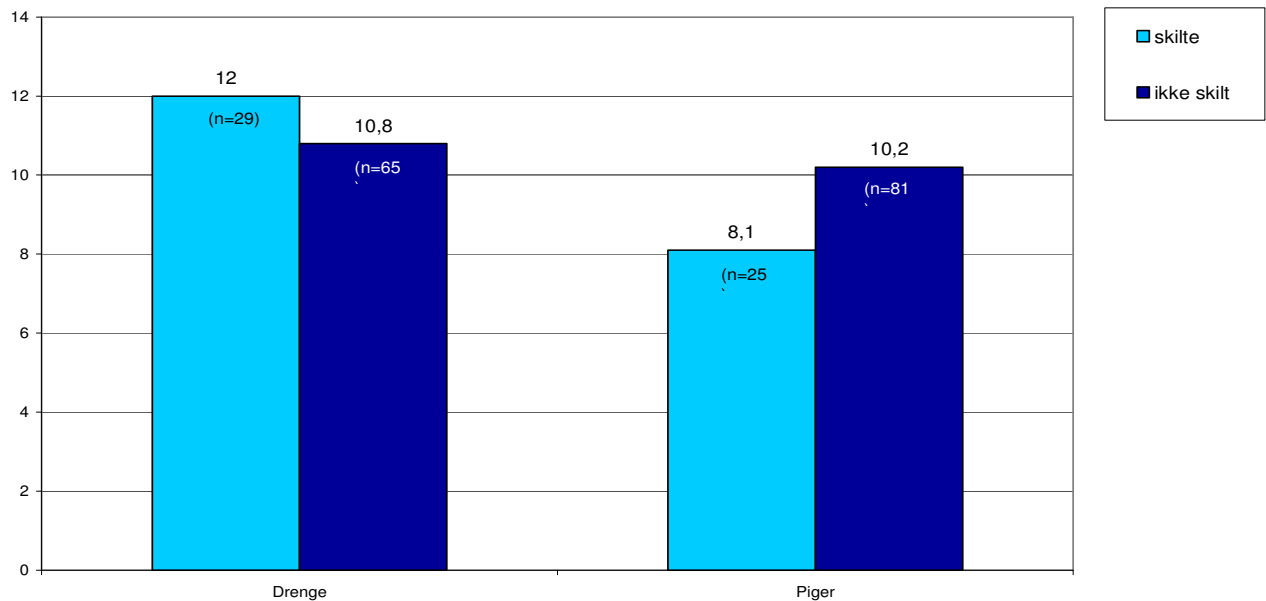
Figur 1.3 Andele af piger og drenge, der er stillesiddende i fritiden, fordelt på forældrenes højeste uddannelsesniveau (i procent), opdelt på køn.

Figur 1.4 Andele af piger og drenge, der er stillesiddende i fritiden, fordelt på egen uddannelsessituation (i procent), opdelt på køn.

Figur 1.5 Andele af piger og drenge, som er stillesiddende i fritiden, fordelt efter om forældrene er skilt eller ej (i procent), opdelt på køn.

Inaktive unge

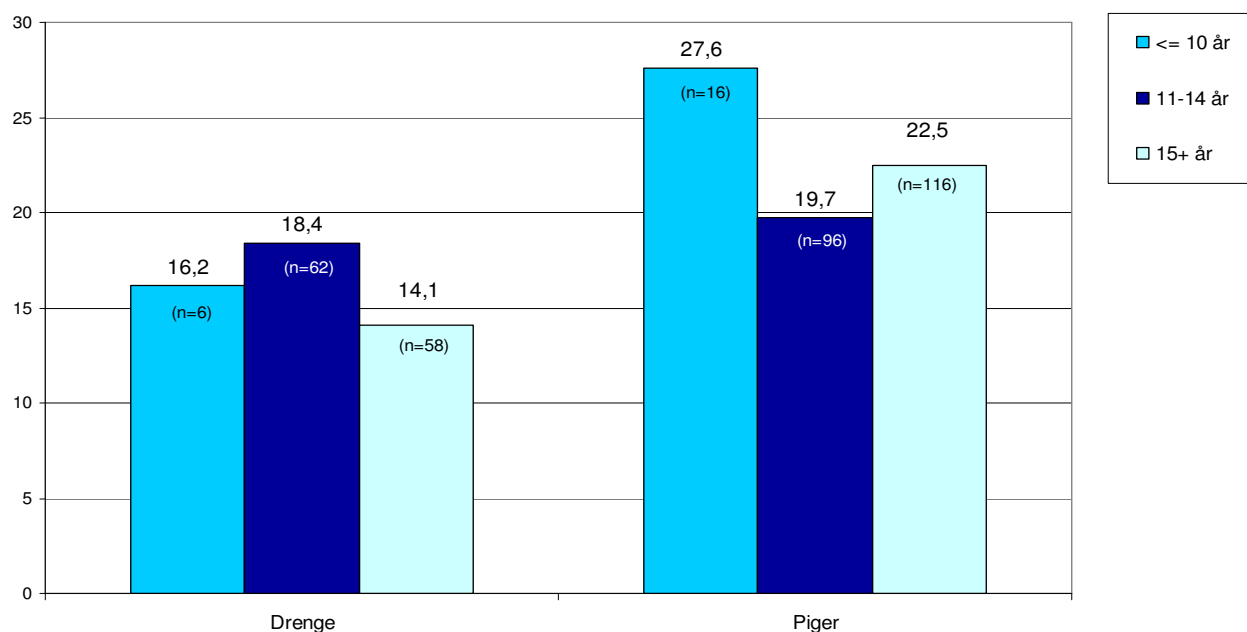
I tabel 1.6 – 1.8 vises andelene af unge, som er fysisk aktive mindre end 2 timer om ugen fordelt på de tre valgte sociale indikatorer.

Af **figur 1.6** ses andelene af unge, som dyrker mindre end 2 timers motion om ugen opdelt på forældrenes længste uddannelsesniveau. For drengene synes der ikke at være store forskelle i aktivitetsniveau i forhold til forældrenes uddannelsesniveau. For pigerne synes der at være den samme sammenhæng som vist i figur 1.3: Andelen af meget inaktive piger falder med stigende forældre-uddannelsesniveau.

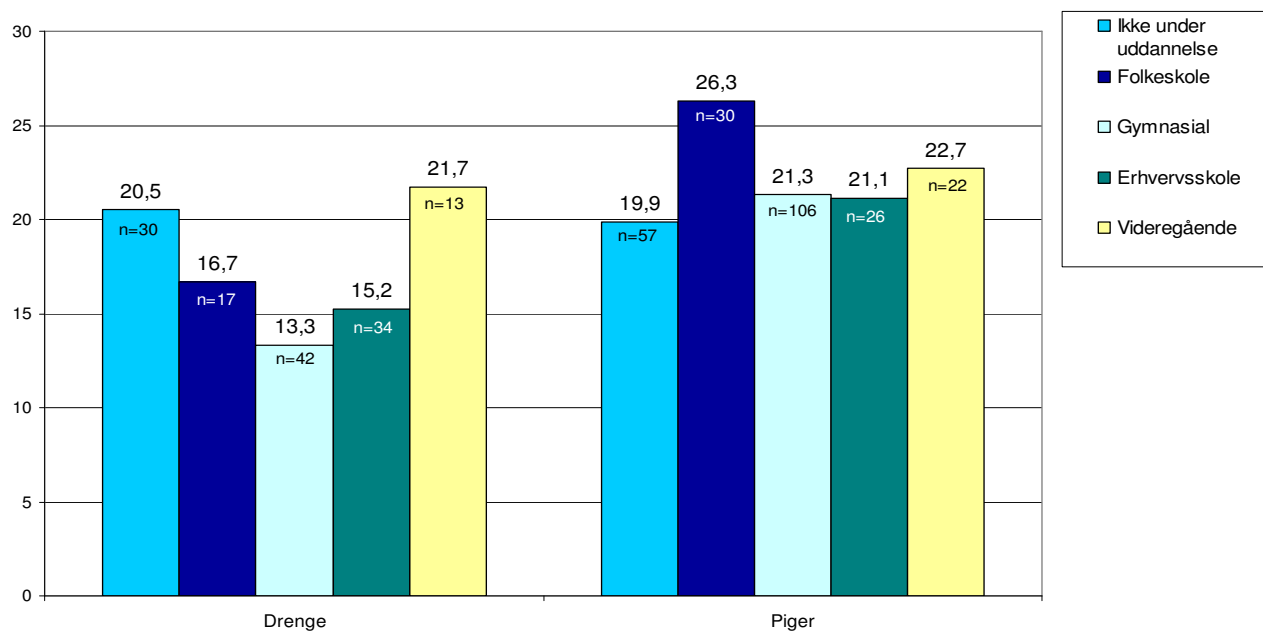
Af **figur 1.7** ses det, at andelen af unge, som dyrker mindre end 2 timers motion, er størst på de videregående uddannelser for drengene (21,7 %) og i folkeskolen for pigerne (26,3 %). For pigerne synes der ikke at være store forskelle mellem de øvrige uddannelsesgrupper. For drengene er forskellene på aktivitetsniveau mere markante. Her ses der igen (se også figur 1.4) færrest inaktive drenge på de gymnasiale uddannelser (13,3 %) og en væsentlig gruppe af inaktive, blandt de, som ikke er under uddannelse (20,5 %).

Af **figur 1.8** ses det, at andelene af unge som dyrker mindre end 2 timers motion om ugen, ikke adskiller sig væsentligt blandt unge med skilte og ikke-skilte forældre.

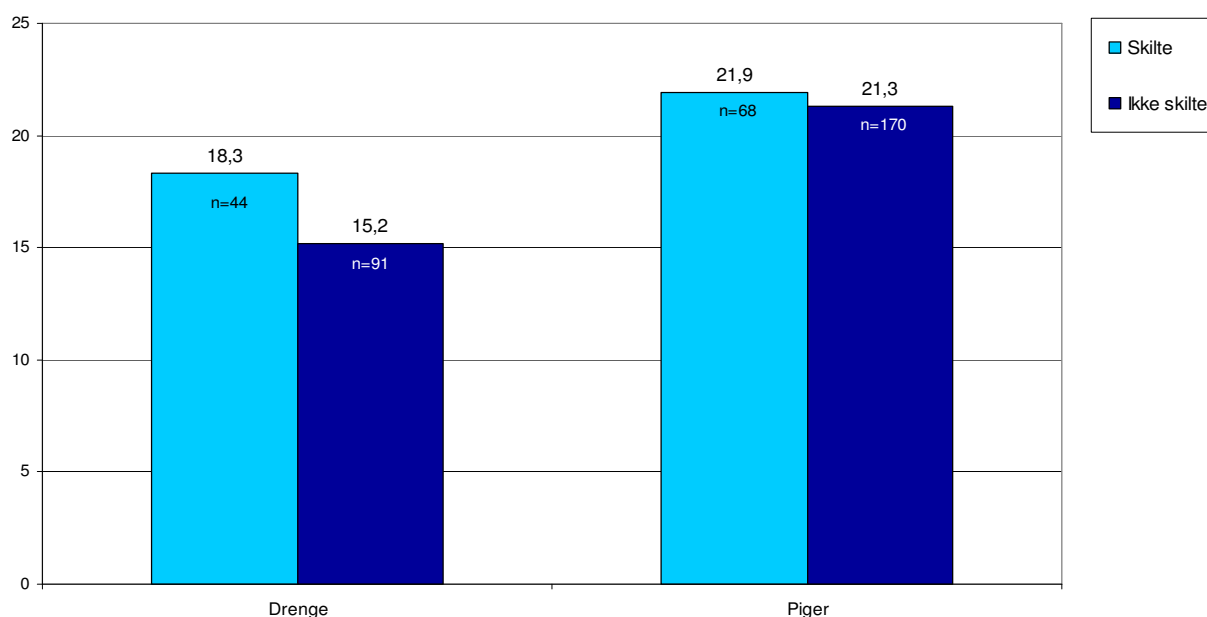
Figur 1.6 Andele af piger og drenge, som er aktive mindre end 2 timer om ugen, fordelt på forældrenes længste uddannelse (i procent). Opdelt på køn.

Figur 1.7 Andele af piger og drenge, som er fysisk aktive mindre end 2 timer om ugen, fordelt på de unges uddannelsessituation (i procent). Opdelt på køn.

Figur 1.8 Andele af piger og drenge, som er aktive mindre end 2 timer om ugen fordelt på om forældrene er skilt eller ej (i procent), opdelt på køn.

1.4 Udvikling i unges fysiske aktivitet

Tabel 1.1 viser udviklingen fra år 2000 til 2006 af andelen af unge, som er inaktive (mindre end to timers fysisk aktivitet om ugen), og unge, som bevæger sig 6 timer eller mere om ugen i deres fritid. I figur 1.9 og 1.10 er disse udviklingstal afbilledet i kurver.

Det ses, at andelen af piger, som er aktive mindre end 2 timer generelt ligger på et højere niveau end drengene igennem alle årene og at der er nogenlunde den samme forskel over hele perioden mellem piger og drenge. Tallene fra 2004 indikerede et lille fald i andelen af lidt aktive unge. Dette års resultater indikerer et større fald i andelen af både drenge og piger, som bevæger sig under 2 timer i fritiden om ugen. At faldet er så stort kan være et tilfælde i dette års stikprøve, men kan også være en fortsættelse af faldet fra 2004 målingen.

Tabel 1.1 Udvikling i andele af unge, som er fysisk aktive, 2000-2006, fordelt på køn (i procent)

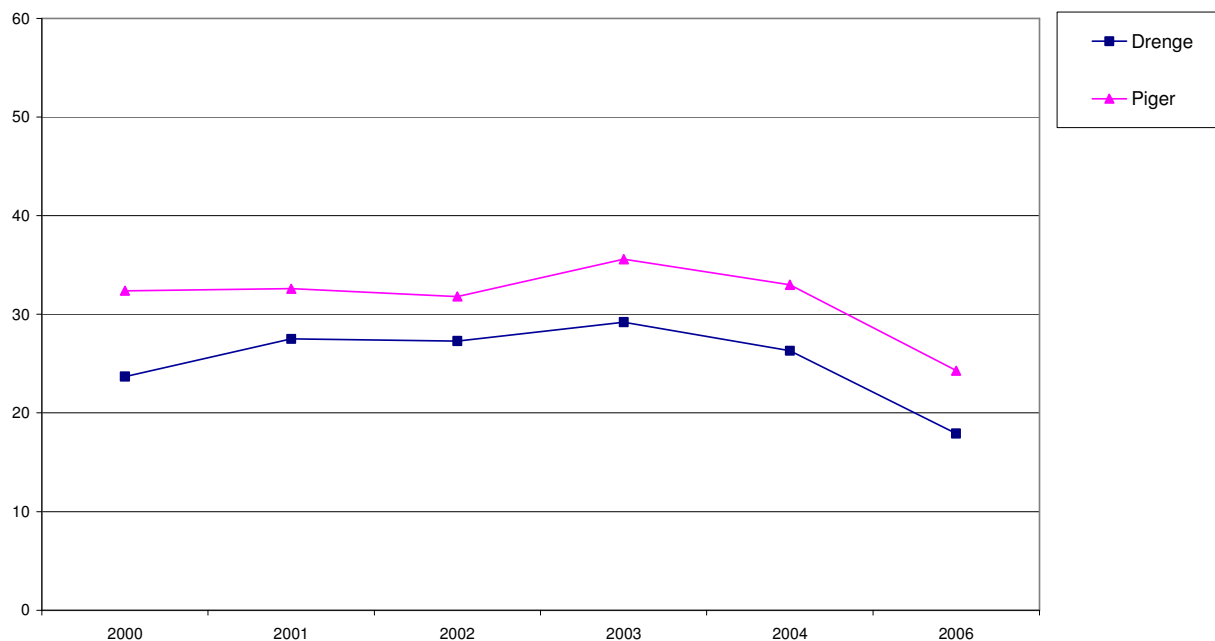
År	Drenge						Antal alle år
	2000	2001	2002	2003	2004	2006	
Fysisk aktive <2 timer/ugen	23,7	27,5	27,3	29,2	26,3	17,9	1211
Fysisk aktiv 6+ timer/ugen	36,2	36,1	39,4	38,9	40,8	39,5	1831

År	Piger						Antal alle år
	2000	2001	2002	2003	2004	2006	
Fysisk aktive <2 timer/ugen	32,4	32,6	31,8	35,6	33	24,3	1956
Fysisk aktiv 6+ timer/ugen	21,5	22,5	26,6	24,8	21,9	24,3	1461

Figur 1.9 Udvikling i unge som er fysisk aktive i fritiden mindre end to timer om ugen, opdelt på køn, 2000-2006 (i procent)

Figur 1.10 viser udviklingen af de mere fysisk aktive unge (6 timer eller mere fysisk aktivitet om ugen). Det ses, at den svagt stigende tendens for drenge fra 2000 – 2004 er stoppet, og at andelen af aktive drenge i 2006 næsten er den samme som ved 2004 undersøgelsen. Andelen af piger, som bevæger sig 6 timer eller mere, er steget lidt, sådan at den svagt faldende tendens fra de sidste to års undersøgelser nu er stoppet. Generelt har der dog ikke været nogen særlig tydelig udvikling henover årene for pigerne i denne kategori.

Figur 1.10 Udvikling i andele af unge, som er fysisk aktive i fritiden 6 eller flere timer/ugen, opdelt på køn, 2000-2006 (i procent)

Tabel 1.2 viser andelene af piger og drenge, som karakteriserer sig selv som generelt stillesiddende i fritiden fra 2000-2006. I figur 1.11 er disse andele afbilledet. Det ses, at der generelt er lidt flere drenge end piger, som er stillesiddende. Andelene af stillesiddende henover perioden ser ud til at være svagt faldende henover årene for både drenge og piger. For drengene er andelen faldet fra 16,7 % i 2000 til 11,4 % i 2006 og for pigerne fra 12,2 i 2000 til 9,8 % i 2006.

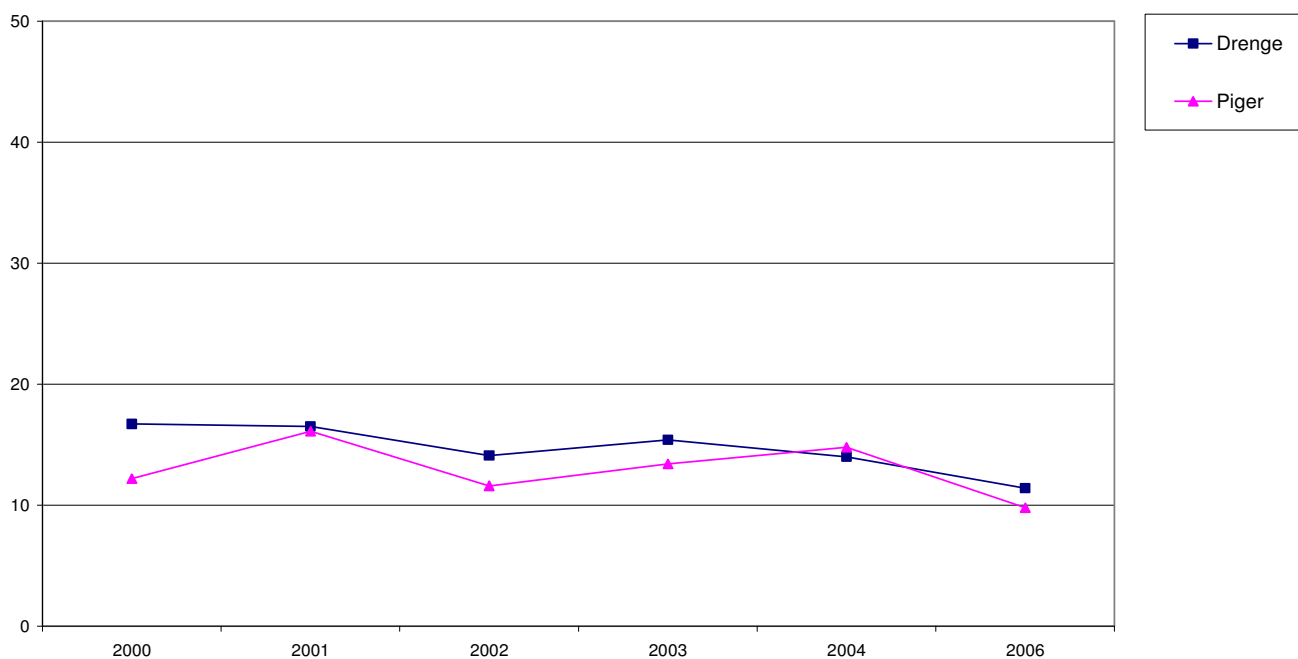
Tabel 1.2 Udvikling i andele af unge, som karakteriserer sig selv som generelt stillesiddende, fordelt på køn, 2000-2006 (i procent)

		Drenge						
År		2000	2001	2002	2003	2004	2006	Antal alle år
Andel stillesiddende		16,7	16,5	14,1	15,4	14	11,4	727

		Piger						
År		2000	2001	2002	2003	2004	2006	Antal alle år
Andel stillesiddende		12,2	16,1	11,6	13,4	14,8	9,8	839

Figur 1.11 Udvikling i andele af unge, som karakteriserer sig selv som generelt stillesiddende, fordelt på køn, 2000-2006

---

2. Alkohol

Resumé

- 91,3 % af drengene og 89,5 % af pigerne angiver, at de drikker alkohol.
- 18,5 % af drengene og 11,5 % af pigerne har i løbet af den seneste uge drukket mere alkohol end genstandsgrænserne for voksne.
- 18,5 % af drengene og 13,2 % af pigerne har drukket sig fulde, før de fyldte 13 år.
- Henholdsvis 12,3 % af alle drengene og 4,5 % af pigerne har været fulde 6 gange eller mere i den seneste måned.
- Størstedelen af de unge har drukket mere end 5 genstande på én gang i løbet af den seneste måned (77 % af drengene og 72 % af pigerne), og 17,9 % af drengene og 6,9 % af pigerne har gjort det 6 eller flere gange i den seneste måned.
- Det er blandt folkeskoleeleverne, at de færreste unge har et storforbrug af alkohol og det er blandt drenge i erhvervsskole og uden for uddannelse, at de fleste unge med et stort alkoholforbrug findes.
- I perioden 2000-2006 er der ikke sket en forøgelse af andelen af unge med et stort alkoholforbrug, hverken når man ser på de, som overskrider genstandsgrænserne i seneste uge eller de, som har drukket mere end 5 genstande på én gang 3 eller flere gange i den seneste måned.
- I alle år er der markant større andele af drenge, som har et storforbrug af alkohol end piger.
- Mellem en fjerdedel til halvdelen af drengene og en femtedel af pigerne har oplevet farlige/strafbare hændelser under påvirkning af alkohol. Disse andele stiger med alderen, og stejlere for drenge end for piger. I de fleste aldersgrupper blandt både drenge og piger ses en høj, men dog faldende tendens i andelen, der har oplevet farlige eller strafbare situationer, fordi de har drukket alkohol.

Indledning

Danske unges forbrug af alkohol er i top sammenlignet med andre europæiske lande (Hibell et al. 2004). Danske unges drikkevaner er præget af, at de drikker meget, og at de drikker meget på én gang. At drikke meget på en gang vil altid være sundhedsskadeligt. For de unge giver det særlige problemer, fordi de unges hjerner endnu ikke er færdigudviklet. Undersøgelser af hjernens udvikling i teenageårene viser, at frontallapperne, hvor funktioner som impuls kontrol og risikovurdering er placeret, først er færdigudviklet, når de unge er omkring 18-20 år gamle (Trembacz B & Hansen LJ, 2000; Giedd JN, 2004). Det kan formentlig bidrage til forklaringen af, hvorfor unge har et så ukontrolleret forhold til alkohol, og hvorfor unge oplever så mange problemer, når de drikker. For eksempel viser muld-undersøgelser fra 2000-2004, at næsten halvdelen af alle drenge og en fjerdedel af alle piger har oplevet farlige eller strafbare situationer som følge af alkoholindtag (Nielsen GA et al. 2006). Tendensen til at opleve farlige situationer stiger desuden i takt med antal genstande, de unge drikker (Ringgaard LW, Nielsen, GA,

2005). Der er således gode grunde til at arbejde for en ændring af de unges drikkemønster for at forebygge farlige hændelser og skader på de unges helbred.

2.1 De unges alkoholforbrug og drikkemønstre

Hvor mange unge drikker?

Tabel 2.1 fortæller hvor mange unge, som angiver at drikke øl, vin, spiritus eller andre typer alkohol. I spørgeskemaet blev de unge bedt om at angive, hvorvidt de havde drukket i sidste uge, om de havde drukket alkohol, men ikke i den foregående uge, og om de slet ikke drak. Andelene i tabel 2.1 er summen af de to kategorier af unge, som angiver at have drukket alkohol i både denne eller de foregående uger.

I alt svarer 91,3 % af drengene og 89,5 % af pigerne, at de drikker alkohol. Andelene af drenge, som ikke drikker, falder fra 15,2 % blandt de 16-årige til 4,8 % blandt de 20-årige, mens andelen blandt piger falder fra 17,5 % hos de 16-årige til 6,0 % hos de 20-årige.

Tabel 2.1 Andel unge som angiver om de drikker (i denne eller tidligere uger) (i procent). Opdelt på køn og alder.

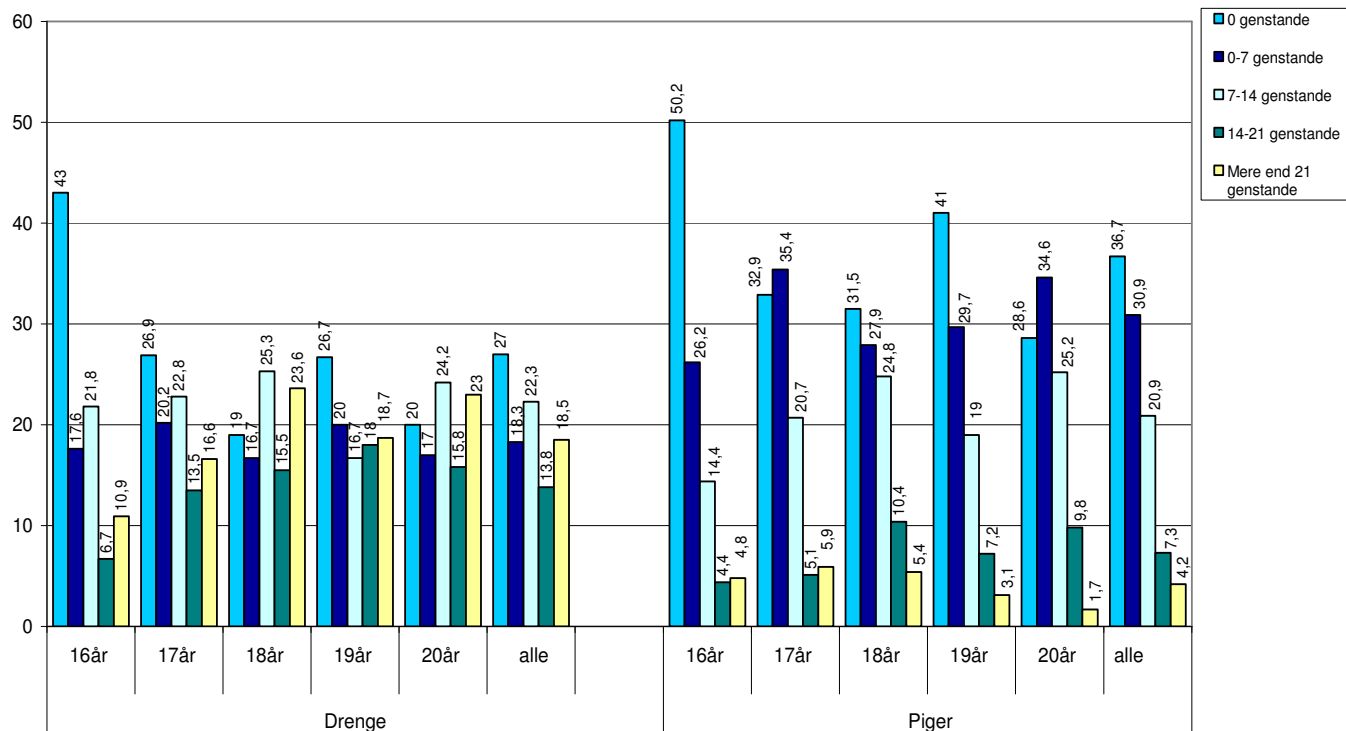
Alder	Drenge						Piger					
	16 år	17 år	18 år	19 år	20 år	alle	16 år	17 år	18 år	19 år	20 år	
Drikker ikke	15,2	9,3	4,6	10,0	4,8	8,7	17,5	11,0	8,1	9,7	6,0	10,5
Drikker	84,8	90,7	95,4	90,0	95,2	91,3	82,5	89,0	91,9	90,3	94,0	89,5
Total %	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Antal	165	193	174	150	165	847	229	237	222	195	234	1117
Uoplyst	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Hvor meget drikker de unge?

Figur 2.1 viser de unges alkoholforbrug i den sidste uge, opdelt på køn og de unges alder. Sundhedsstyrelsens anbefalinger for maksimalt ugentligt alkoholforbrug for voksne ligger på 21 genstande for mænd og 14 genstande for kvinder. Det ses af figuren, at 18,5 % af alle drengene har drukket mere end 21 genstande i den seneste uge, og at 11,5 % af pigerne har drukket mere end 14 genstande i den seneste uge.

På figuren ses også et tydeligt fald i andelene, som ikke drikker alkohol med stigende alder. Hos de 16-årige drenge er andelen, som ikke drikker, 43 %. Dette falder til 20 % af de 20-årige drenge. For pigerne falder andelen fra 50,2 % blandt de 16-årige til 28,6 % blandt de 20-årige.

**Figur 2.1 De unges alkoholforbrug i den seneste uge (i procent).
Fordelt på køn og alder.**

Debutalder for alkoholindtag

I dette års spørgeskema spørges de unge ”*hvor gammel var du, da du første gang var fuld*”. Dette spørgsmål giver indtryk af, hvornår de unge for alvor begynder at eksperimentere med alkoholindtag og ikke længere nøjes med at prøvesmage en enkelt mundfuld. De angivne andele er beregnet ud af de unge, som svarer, at de drikker alkohol.

Af **tabel 2.2** ses det, at en væsentlig andel af både piger og drenge er meget unge, når de drikker sig fulde for første gang. 18,5 % af drengene angiver således at have været under 13 år, da de var fulde for første gang, mens det gælder for 13,2 % af pigerne. Størstedelen (70,7 %) af drengene var mellem 13 og 15 år, da de første gang var fulde. Dette gælder for 76,2 % af pigerne. Ca. 10 % af både drenge og piger ventede med at drikke sig fulde for første gang indtil de var 16 år eller derover.

Tabel 2.2 Debutalder for første gang fuld (i procent). Opdelt på køn

	Dreng	Piger
Under 13 år	18,5	13,2
13-15 år	70,7	76,2
16+ år	10,9	10,6
Total %	100	100
Antal	607	909
Uoplyst	240	208

Hvor ofte drikker de unge sig fulde?

I spørgeskemaet bliver de unge bedt om at tænke tilbage på de sidste 30 dage og svare på spørgsmålet "Ved hvor mange lejligheder har du været fuld?". Svarmulighederne i spørgeskemaet var "0 gange", "1 gang", "2 gange", "3-5 gange", "6-9 gange", "10 gange eller mere". I nedenstående to tabeller er de sidste to kategorier slået sammen til "6 gange eller flere".

Af **tabel 2.3** ses det at 12,3 %, af alle drengene angiver at have været fulde 6 gange eller mere, mens dette gælder for kun 4,5 % af pigerne. Blandt drengene synes der at være en variation over aldersgrupperne. Andelen af drenge, som har været fulde 6 el. flere gange er således mindst blandt de 16-årige (7,5 %) og langt størst (22,6 %) blandt de 18-årige. Blandt pigerne er fordelingen anderledes, idet der er flest blandt de yngste (16 og 17-årige), som har drukket sig fulde 6 eller flere gange inden for den seneste måned.

Tabel 2.3 Antal gange de unge har været fulde indenfor sidste måned (i procent). Opdelt på køn og alder

	Dreng						Piger					
	16 år	17 år	18 år	19 år	20 år	alle	16 år	17 år	18 år	19 år	20 år	alle
0 gange	38,7	37,0	26,1	29,3	23,5	30,8	40,1	31,9	25,4	29,7	31,5	31,8
1-2 gange	34,9	31,9	32,2	39,7	40,9	35,9	39,0	41,6	46,8	46,7	41,1	42,9
3-5 gange	18,9	19,3	19,1	20,7	26,5	21,0	15,3	20,5	23,1	19,4	25,4	20,8
6 gange eller flere	7,5	11,9	22,6	10,3	9,1	12,3	5,6	5,9	4,6	4,2	2,0	4,5
Total %	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Antal	106	135	115	116	132	604	177	185	173	165	197	897
Uoplyst	59	58	59	34	33	243	52	52	49	30	37	220

Hvor ofte drikker de unge mange genstande på én gang?

De unge er også blevet bedt om at angive ved hvor mange lejligheder, de har drukket mere end 5 genstande. Denne drikkeadfærd karakteriseres som 'binge drinking' (At drikke mange genstande hurtigt efter hinanden) og er inden for de seneste år blevet accepteret som en vigtig markør for sundhedsskadelig drikkeadfærd. Sundhedsstyrelsen anbefaler således, at unge aldrig

drikker mere end 5 genstande på én gang, da det skader kroppen meget mere end at have et jævnt forbrug. Desuden forøges risikoen for ulykker og farlige situationer¹.

Tabel 2.4 Andel unge som har drukket mere end 5 genstande på én gang indenfor sidste måned (i procent). Opdelt på køn og alder.

	Drenge						Piger					
	16 år	17 år	18 år	19 år	20 år	Alle	16 år	17 år	18 år	19 år	20 år	Alle
0 gange	30,8	24,6	18,1	23,3	15,6	22,2	36,5	28,6	21,3	25,7	26,1	27,7
1-2 gange	32,7	30,6	23,3	25,0	36,3	29,8	39,3	39,7	39,9	45,6	41,2	41,1
3-5 gange	28,0	26,9	29,3	32,8	34,8	30,4	19,1	25,4	27,5	22,8	26,6	24,4
6 gange eller flere	8,4	17,9	29,3	19,0	13,3	17,6	5,1	6,3	11,2	5,8	6,0	6,9
Total %	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Antal	107	134	116	116	135	608	178	189	178	171	199	915
Uoplyst	58	59	58	34	30	239	51	48	44	24	35	202

Af **tabel 2.4** ses det, at langt størstedelen af de unge har drukket mere end 5 genstande på én gang i løbet af den seneste måned (77,8 % af drengene og 72,3 % af pigerne). 17,9 % af drengene og 6,9 % af pigerne har endda gjort det 6 gange eller flere i den seneste måned. Der er flest blandt de 18-årige piger og drenge, som har drukket over 5 genstande på én gang 6 gange eller mere i den seneste måned, og der er færrest blandt de 16-årige, som har haft så stort et forbrug.

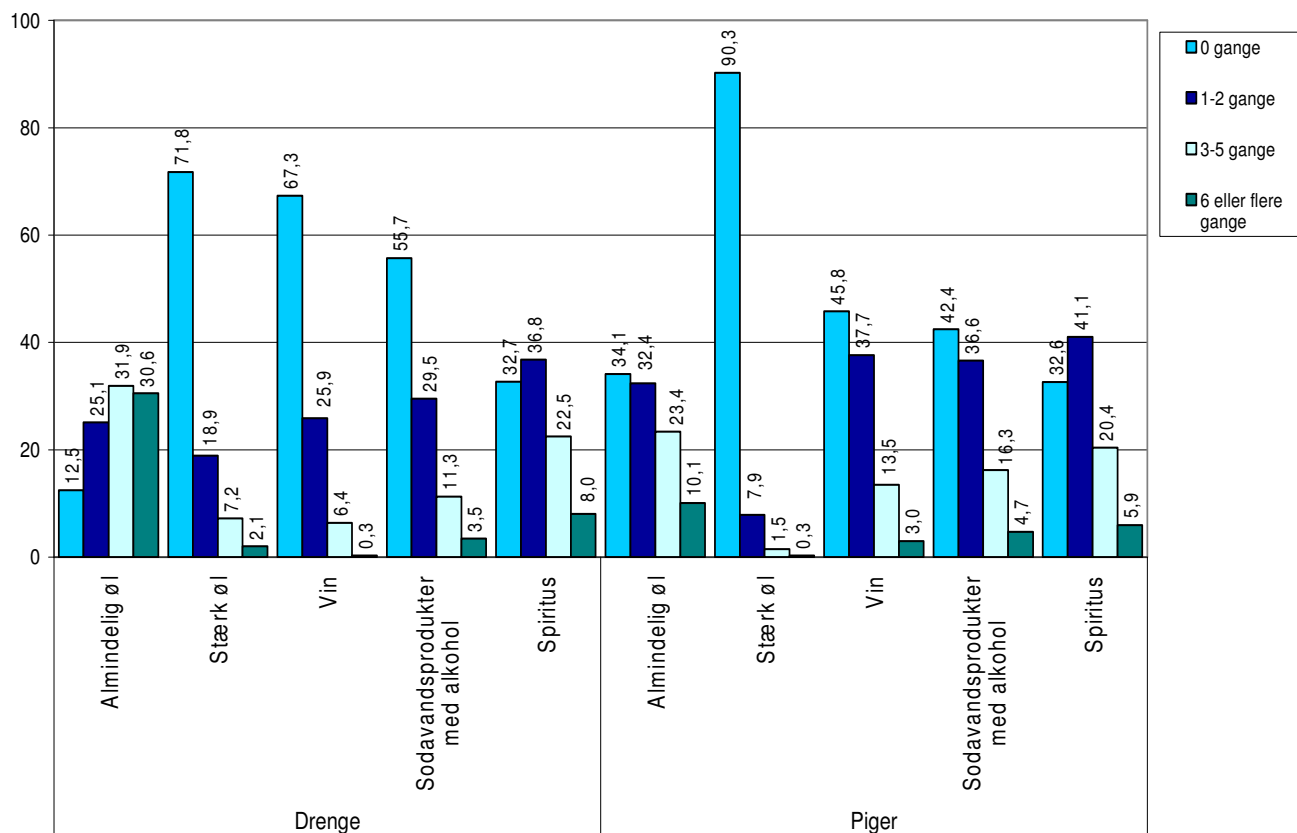
Hvilke typer alkohol drikker de unge?

I spørgeskemaet bliver de unge bedt om at angive hvilke typer alkohol de har drukket i løbet af de seneste 30 dage og ved hvor mange lejligheder. Svarkategorierne var ”0 gange”, ”1-2 gange”, ”3-5 gange”, ”6-9 gange” og ”10 gange eller flere”. I den følgende præsentation af tallene er de sidste to kategorier slået sammen til ”6 eller flere gange” (se mere data i annekstabel A.2b – A.2e).

Af **figur 2.2** ses det, at øl er det mest populære alkoholprodukt blandt drenge. 87,5 % af drengene har drukket det inden for den sidste måned og 30,6 % har drukket det 6 gange eller flere. Blandt pigerne er spiritus det mest populære produkt. 67,4 % af pigerne har drukket spiritus i løbet af den seneste måned, og næsten lige så mange har drukket almindelig øl (65,9 %). 10,1 % af pigerne har drukket øl 6 gange eller flere i den seneste måned. Det alkoholprodukt som færrest drenge og piger har drukket er stærk øl og vin.

¹ Se sundhedsstyrelsens kampagne Max5: <http://www.sst.dk/subsites/maxfem.aspx/>

Figur 2.2 Antal gange de unge har drukket diverse alkoholtyper indenfor de seneste 30 dage (i procent)

2.2 Problemer som følge af alkoholforbrug

Farlige og strafbare hændelser

Alkoholindtag, især mange genstande på én gang, kan være relateret til, at der opstår farlige situationer. Disse kan være skadelige for krop og helbred, men også på de unges sociale relationer og forhold til omgivelserne. I spørgeskemaet bliver de unge derfor spurgt, hvor ofte de har oplevet diverse risikosituationer, mens de har været påvirkede af alkohol. Disse er alle afbilledet i **tabel 2.5** (se mere data i annekstabeller A2.4a – A2.4k).

Den mest hyppige hændelse for drengene er at miste penge eller andre værdifulde ting. 32,5 % af drengene og 29,7 % af pigerne har prøvet det. Det er heller ikke ualmindeligt for de unge at opleve problemer med forældre og venner under alkoholfpåvirkning. 38,9 % af pigerne og 27,9 % af drengene har oplevet at have problemer med vennerne, og 23 % af drengene og 19 % af pigerne har oplevet problemer med forældre.

Det er også værd at bemærke, at 11,8 % af drengene og 10,4 % af pigerne 3 eller flere gange har oplevet, at alkoholindtaget påvirker deres skolearbejde eller andet arbejde negativt. Det bør

også bemærkes, at 8,6 % af drengene har været i slagsmål 3 eller flere gange under påvirkning af alkohol.

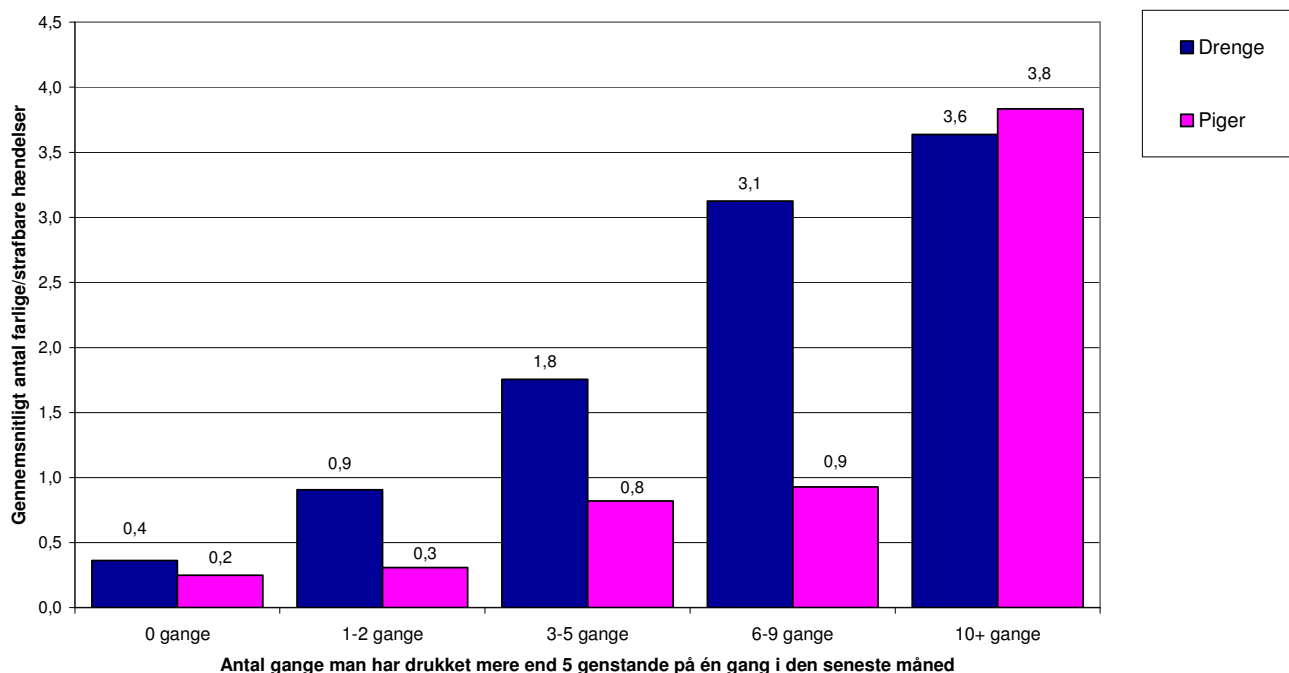
Tabel 2.5 Andele af unge som har oplevet farlige eller strafbare problemer som følge af alkoholindtag (i procent). Opdelt på køn.

	Dreng				Piger			
	Aldrig	1 gang	2 gange	3 el. flere gange	Aldrig	1 gang	2 gange	3 eller flere gange
Været i slagsmål	73,7	12,6	5,1	8,6	91,3	5,1	1,8	1,7
Involveret i ulykke	90,8	5,3	1,3	2,6	93,7	5,1	0,9	0,3
Mistet penge el. andre ting af værdi	67,5	18,9	5,4	8,2	70,3	18,7	6,3	4,7
Haft problemer med forældre	77,0	10,4	4,4	8,1	81,0	10,7	3,5	4,9
Haft problemer med venner	72,1	13,4	5,4	9,1	61,1	18,4	9,9	10,5
Nedsat præstation i skolen el. på arbejde	71,5	10,0	6,7	11,8	70,8	11,0	7,9	10,4
Haft uønsket samleje	92,3	4,9	1,8	1,0	87,9	7,8	2,5	1,7
Kørt motorcykel/bil under påvirkning af alkohol	86,3	6,2	2,1	5,4	95,0	2,9	1,0	1,1
Problemer med politiet	83,7	8,5	4,2	3,6	95,8	3,1	0,7	0,5
Været på hospitalet el. skadestue	88,9	7,8	1,6	1,6	92,7	6,2	0,7	0,4
Taget stoffer man ikke ville tage hvis ædru	92,8	3,9	0,7	2,6	96,7	1,8	0,7	0,8

Af **figur 2.3** ses det tydeligt, at antal farlige og strafbare hændelser, de unge oplever under påvirkning af alkohol, stiger med antal gange, man har drukket over 5 genstande på én gang.

Drengene angiver for eksempel at have oplevet strafbare eller farlige hændelser 9 gange oftere, hvis de har drukket 5 genstande 10 gange eller flere i forhold til, hvis de ikke har drukket 5 genstande på én gang (fra 0,4 til 3,6 hændelser i gennemsnit). Den samme tendens ses for pigerne, dog med gennemsnitlig færre farlige og strafbare hændelser.

Figur 2.3 Gennemsnitligt antal hændelser i forhold til antal gange de unge har drukket over 5 genstande på én gang i den seneste måned

Pjæk- og sygedage

Tabel 2.6 og 2.7 viser hvor mange pjækdage og sygedage fra skole og arbejde, de unge angiver at have haft den sidste måned. Svarkategorierne i spørgeskemaet var ”ingen”, ”1 dag”, ”2 dage”, ”3-4 dage”, ”5-6 dage”, ”7 eller flere dage”. I nedenstående tabeller er kategorierne slået sammen i to kategorier; Et lavt og et højt fraværniveau, bestående af 0-2 dages fravær og 3 eller flere dages fravær.

Andele af unge med højt fravær synes at stige med alkoholforbrug for drenge. I gruppen af drenge, som drak 0 genstande, havde 6,1 % 3 eller flere pjækdage i den seneste måned. Denne andel stiger til 11,5 % for gruppen, der drak mere end genstandsgrænsen på 21 genstande i sidste uge. For piger synes sammenhængen ikke at være ligeså tydelig, idet 11,5 % af gruppen af piger, der ikke drak i sidste uge, har et højt fravær. Dog har de to grupper af piger, der drikker over genstandsgrænsen på 14 genstande om ugen for voksne kvinder, højere andele af fravær end de to grupper med mindre alkoholforbrug.

Der synes ikke at være markante forskelle på antal sygedage fordelt på genstandsforbrug i sidste uge, hverken for piger eller drenge. Det ses dog, at pigerne generelt har markant flere sygedage end drengene.

Tabel 2.6 Antal pjækdage fra skole/arbejde i sidste måned i forhold til alkoholforbrug i sidste uge (i procent).

	Dreng			Piger		
	0-2 pjækdage	3+ pjækdage	Uoplyst	0-2 pjækdage	3+ pjækdage	Uoplyst
0 genstande	86,5	6,1	7,4	82,4	4,9	12,7
1-7 genstande	88,4	7,1	4,5	83,2	6,4	10,4
8-14 genstande	89,9	5,3	4,8	80,7	10,3	9
15-21 genstande	84,6	7,7	7,7	78	14,6	7,3
Mere end 21 genstande	80,9	11,5	7,6	68,1	12,8	19,1

Tabel 2.7 Antal sygedage fra skole/arbejde i sidste måned i forhold til alkoholforbrug i sidste uge (i procent)

	Dreng			Piger		
	0-2 sygedage	3+ sygedage	Uoplyst	0-2 sygedage	3+ sygedage	Uoplyst
0 genstande	82,5	11,8	5,7	72,2	20	7,8
1-7 genstande	83,2	10,3	6,5	76,2	17,1	6,7
8-14 genstande	81,5	10,6	7,9	73,4	18,5	8,2
15-21 genstande	84,6	11,1	4,3	72	17,1	11
Mere end 21 genstande	82,2	12,1	5,7	63,8	23,4	12,8

2.3 Sociøkonomiske indikatorer og unges alkoholforbrug

I de følgende figurer ses specifikt på fordelingen af de unge, som har et særligt højt alkoholforbrug fordelt på tre sociale indikatorer (samme som for fysisk aktivitet). De to grupper, der vil blive fokuseret på, er de, som har overskredet Sundhedsstyrelsens genstandsgrænser for voksne i den foregående uge (21 genstande for mænd og 14 for kvinder) og de unge, som har drukket mere end 5 genstande på én gang, 3 eller flere gange i den seneste måned.

Unge, som har drukket mere end genstandsgrænserne

I de følgende tre figurer (2.4, 2.5 og 2.6) vises andelen af unge, som har overskredet genstandsgrænserne for voksne i den sidste uge, fordelt på de tre sociale indikatorer.

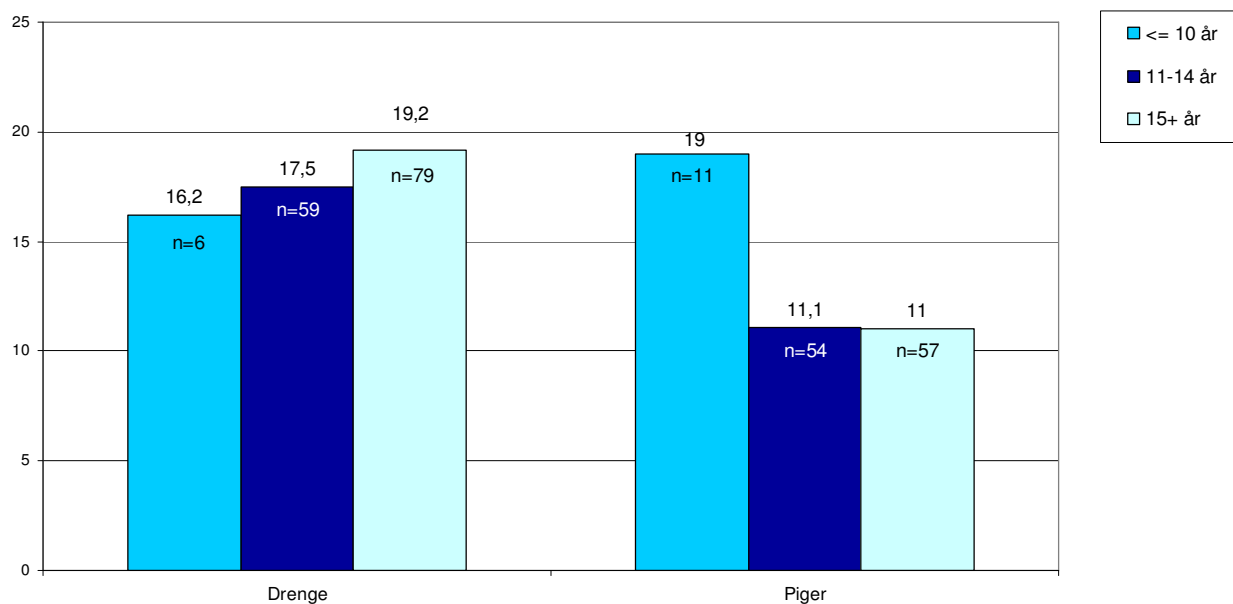
På **figur 2.4** ses det, at andelen af unge, som har overskredet genstandsgrænserne er forskelligt fordelt blandt piger og drenge. Blandt drengene er andelen, som overskrider genstandsgrænserne, svagt stigende med forældrenes uddannelseslængde og altså mindst blandt forældre med den korteste uddannelse. Blandt pigerne er andelen, som har overskredet genstandsgrænserne noget højere blandt forældre med kortest uddannelse sammenlignet med de to andre uddannelsesgrupper.

På **figur 2.5** ses det igen, at andelen af unge med et højt alkoholforbrug er mindst blandt folkeskolelever for både piger og drenge. Blandt pigerne synes der ikke at være nogen tydelige for-

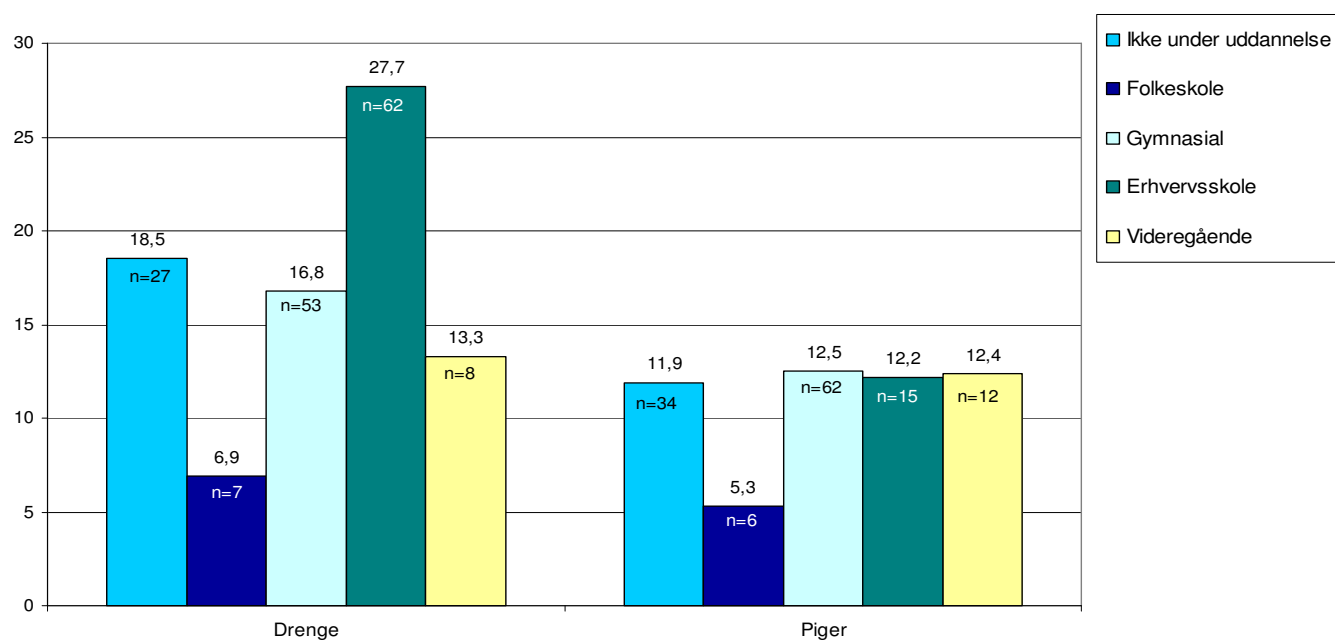
skelle over andre skoleformer. Blandt drenge er andelen af unge, som har overskredet genstandsgrænserne, meget høj i erhvervsskolerne sammenlignet med alle andre skoleformer.

Figur 2.6 viser, at andelen af unge som har overskredet genstandsgrænserne i seneste uge, er næsten ens blandt unge med skilte og ikke-skilte forældre - både for piger og drenge.

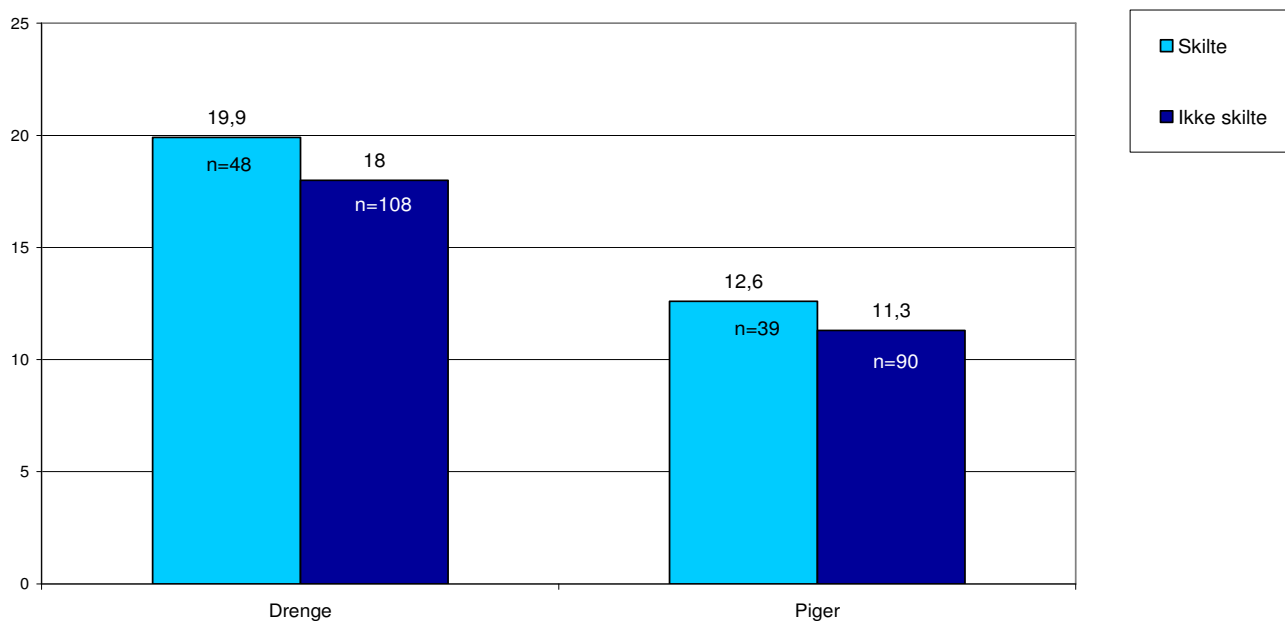
**Figur 2.4 Andele af unge som i seneste uge har drukket mere end genstandsgrænserne fordelt på forældrenes længste uddannelse (i procent).
Opdelt på køn**

**Figur 2.5: Andele af unge, som i seneste uge har drukket mere end genstandsgrænserne fordelt på egen uddannelsessituation (i procent).
Opdelt på køn**

**Figur 2.6 Andele af unge, som i seneste uge har drukket mere end genstandsgrænserne fordelt på om forældrene er skilt eller ej (i procent).
Opdelt på køn**

Unge, som har drukket mere end 5 genstande mere end 3 gange i sidste måned

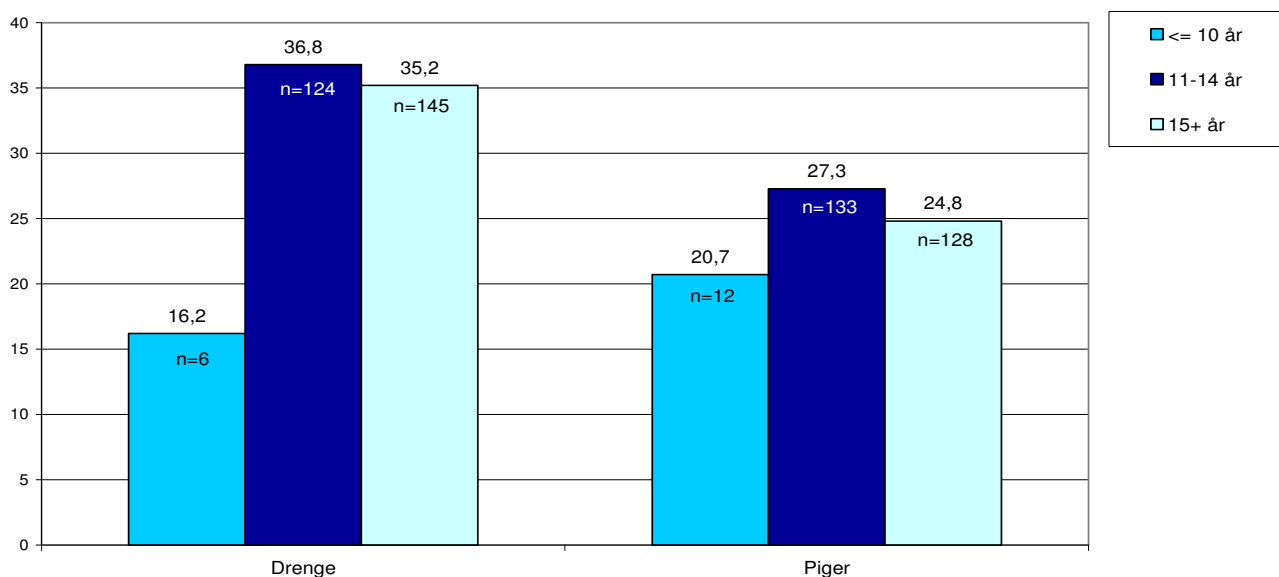
I de følgende tre figurer vises andelen af unge, som har drukket mere end 5 genstande 3 gange eller flere i løbet af den sidste måned, fordelt på de tre sociale indikatorer.

Af figur 2.7 ses det, at andelen af disse unge er størst blandt forældre med mellemlange uddannelser og mindst blandt forældre med korte uddannelser.

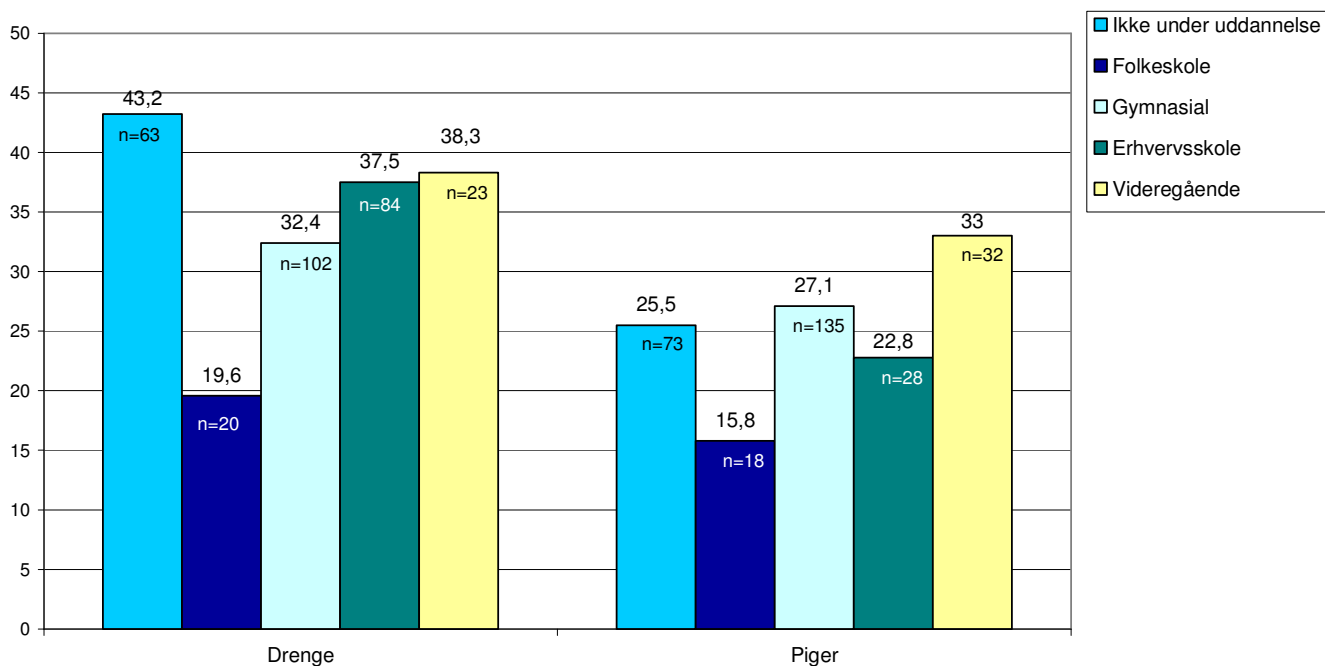
Af figur 2.8 ses det, at der er færrest unge, som har drukket 5 genstande på én gang 3 eller flere gange i sidste måned, blandt folkeskoleleverne. Blandt drengene er der flest i gruppen, som ikke er under uddannelse (43,2 %) og blandt pigerne på de videregående uddannelser (33 %).

Af figur 2.9 ses ingen tydelig forskel i fordelingen af unge, som har drukket 5 genstande 3 eller flere gange i sidste måned blandt unge med skilte og ikke skilte forældre.

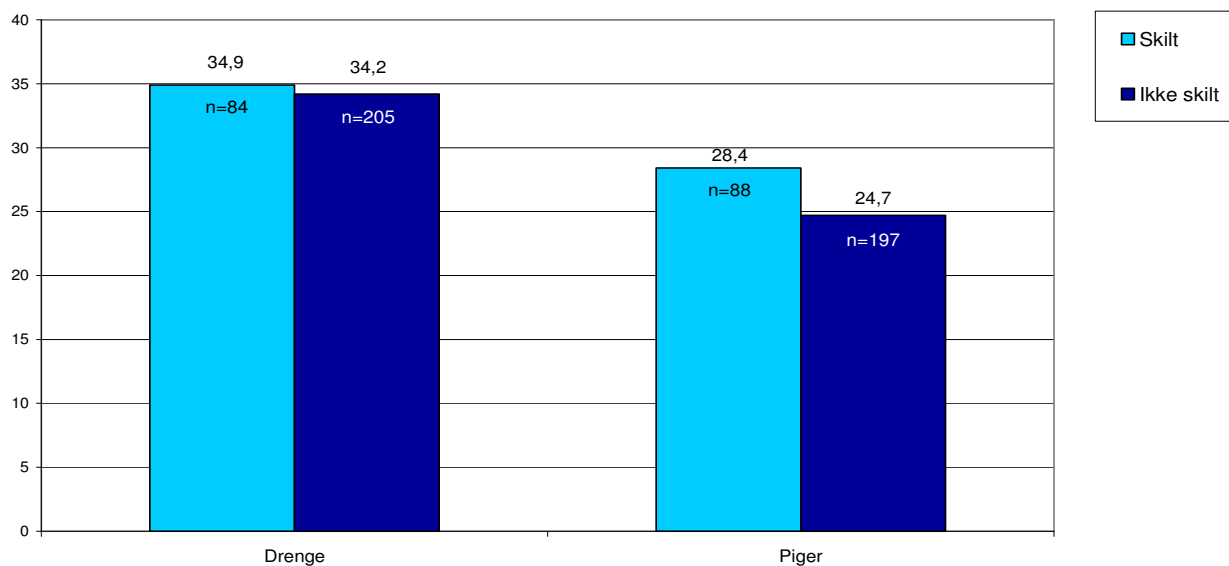
Figur 2.7 Andele af unge, som har drukket mere end 5 genstande på én gang, 3 eller flere gange i seneste måned, fordelt på forældres længste uddannelse (i procent), opdelt på køn.

Figur 2.8 Andele af unge, som har drukket mere end 5 genstande på én gang, 3 eller flere gange i seneste måned fordelt på egen uddannelsessituation (i procent) opdelt på køn.

Figur 2.9 Andele af unge, som har drukket mere end 5 genstande på én gang, 3 eller flere gange i seneste måned fordelt på om forældrene er skilt eller ej (i procent), opdelt på køn.

2.4 Udvikling i unges alkoholforbrug

Tabel 2.8 viser udviklingen fra 2000 til 2006 i andelen af unge, som har haft et alkoholforbrug i den seneste uge, som overskred sundhedsstyrelsens genstandsgrænser for voksne. Andelen er afbilledet for drenge og piger som kurver i **figur 2.10**.

Det ses, at andelen af drenge, som overskrider genstandsgrænserne, generelt er større end pigerne igennem hele perioden og at forskellen er nogenlunde lige stor i hele perioden.

Indtil år 2004 faldt andelen af storforbrugende drenge fra 24,6 % til 19 %. I år er den faldet yderligere til 18,6 %. For pigerne ses der et stabilt niveau af storbrugere over hele perioden.

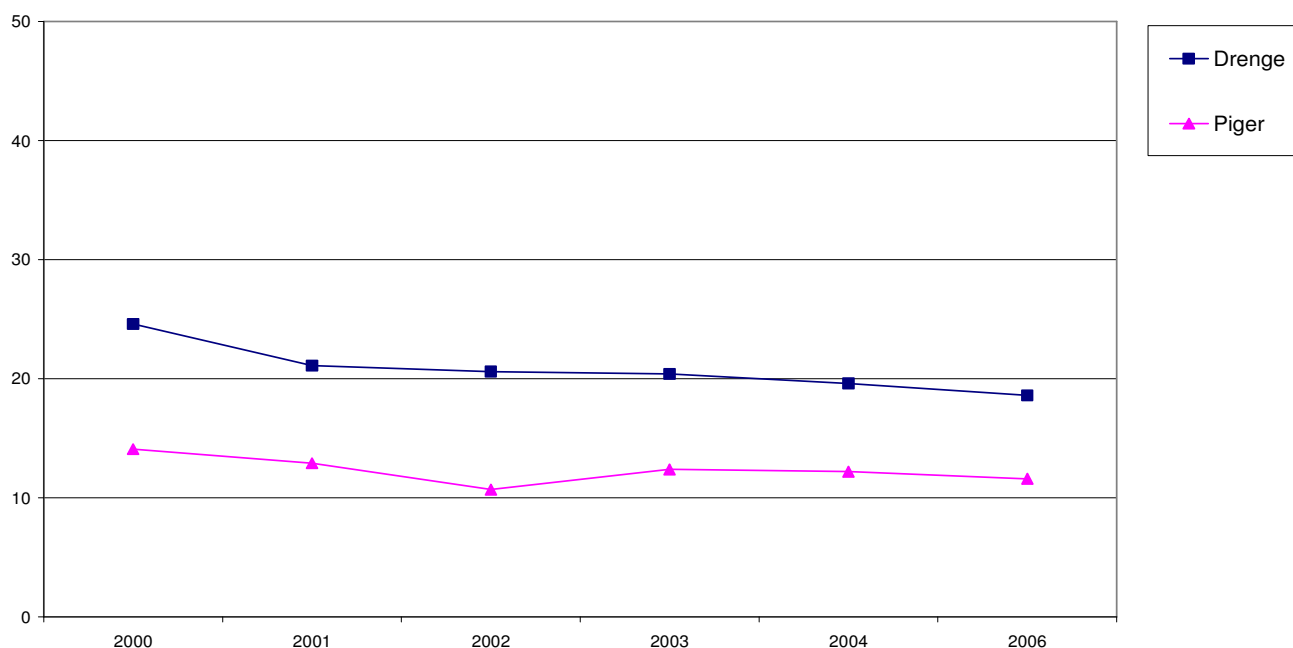
Tabel 2.8 Udvikling i andele af unge, som drak mere end genstandsgrænserne i seneste uge, 2000- 2006, fordelt på køn (i procent)

År	Drenges						Antal alle år
	2000	2001	2002	2003	2004	2006	
Drukket over genstandsgrænsen (over 21 genstande /ugen)	24,6	21,1	20,6	20,4	19,6	18,6	1042

År	Piger						Antal alle år
	2000	2001	2002	2003	2004	2006	
Drukket over genstandsgrænsen (over 14 genstande/ugen)	14,1	12,9	10,7	12,4	12,2	11,6	807

Figur 2.10 Udvikling i andele af unge, som drak mere end genstandsgrænserne i seneste uge, 2000-2006, fordelt på køn

Tabel 2.9 viser udviklingen fra 2000 til 2006 i andelen af unge, som har haft et storforbrug i form af mere end 5 genstande på én gang, 3 eller flere gange i den seneste måned. Disse andele er beregnet på grundlag af alle unge i undersøgelsen. Andelen er afbilledet som kurver i **figur 2.11**.

Det ses igen, at drengenes storforbrug ligger på et stabilt højere niveau end pigernes i hele perioden. Det ses også, at den faldende tendens for især drengene fortsætter i 2006, og at andelen af drenge med et storforbrug nu er faldet fra 57 % i 2000 til 48,9 % i 2006. For pigerne er andelen med et storforbrug faldet fra 35,8 i 2000 til 28,3 % i 2003. Målingen fra 2004 viste en stigning, mens dette års måling igen viser et fald til 28,8 %.

Tabel 2.9 Udvikling i andel unge, som har drukket mere end 5 genstande på én gang 3 eller flere gange indenfor sidste måned, 2000-2006, fordelt på køn (i procent)

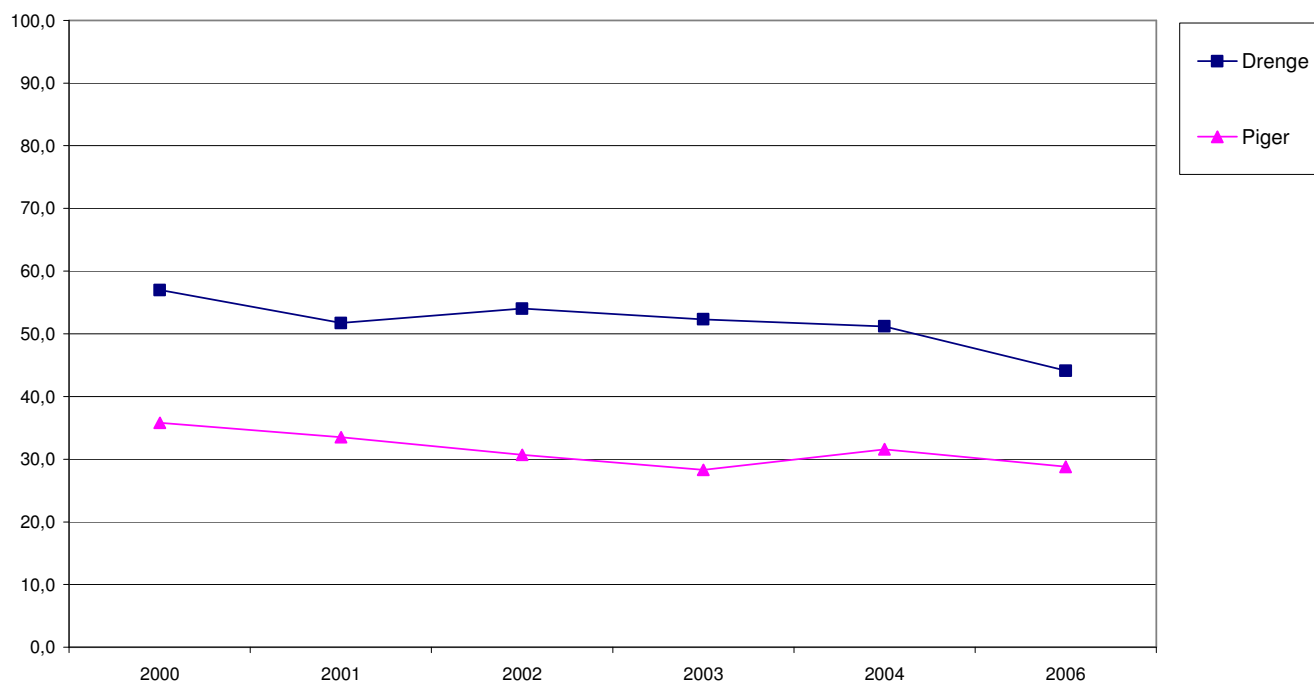
År	Drengene						Antal alle år
	2000	2001	2002	2003	2004	2006	
Drukket >5 genstande/ 3+ gange i sidste måned	57,0	51,7	54,0	52,3	51,2	44,1	2421

År	Piger						Antal alle år
	2000	2001	2002	2003	2004	2006	
Drukket >5 genstande/ 3+ gange i sidste måned	35,8	33,5	30,7	28,3	31,6	28,8	1970

Figur 2.11 Udvikling i andele af unge, som har drukket mere end 5 genstande på én gang, 3 eller flere gange i seneste måned, 2000- 2006, opdelt på køn

I **tabel 2.10** ses andelen af unge, som nogensinde har oplevet mindst én ud af de farlige eller strafbare hændelser under påvirkning af alkohol, som var nævnt i tabel 2.5. I kurverne i **figur 2.23** og **2.14** er denne udvikling afbilledet. For de fleste aldersgrupper ses en høj, men dog faldende tendens i andele, som har oplevet farlige eller strafbare hændelser under påvirkning af alkohol.

Mellem en fjerdedel til halvdelen af drengene har oplevet farlige/strafbare hændelser, og andelen stiger tydeligvis med alderen. Af pigerne har ca. en femtedel oplevet farlige/strafbare hændelser, og der er mindre forskelle mellem aldersgrupperne end for drengene.

For drenge i alle aldersgrupper, undtagen de 16- og 18-årige, er andelen, som har oplevet farlige/strafbare hændelser, faldet siden sidste muld-undersøgelse. For de 16-årige er andelen den samme som i 2004, mens andelen af de 18-årige er steget svagt siden 2004.

For pigerne kan der også iagttages et fald for de fleste aldersgrupper siden sidste muld-undersøgelse. Dog er andelen blandt de 17-årige piger steget siden 2004 fra 17,5 % til 19,7 %.

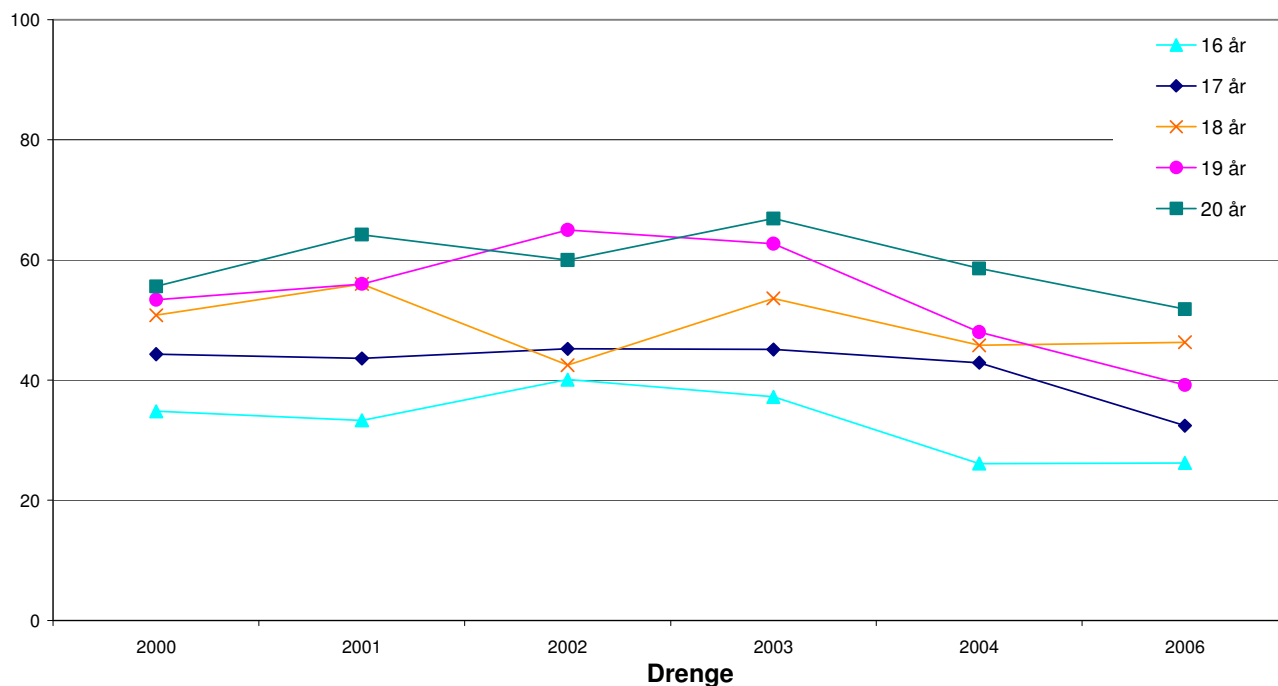
Tabel 2.10 Andele af unge som har oplevet farlige/ strafbare situationer under påvirkning af alkohol, fordelt på køn og alder (i procent)

Dreng							
	2000	2001	2002	2003	2004	2006	Antal alle år
16 år	34,8	33,3	40,1	37,2	26,1	26,2	319
17 år	44,3	43,6	45,2	45,1	42,9	32,4	429
18 år	50,8	56	42,5	53,6	45,8	46,3	474
19 år	53,4	56	65	62,7	48	39,2	507
20 år	55,6	64,2	60	66,9	58,6	51,8	541

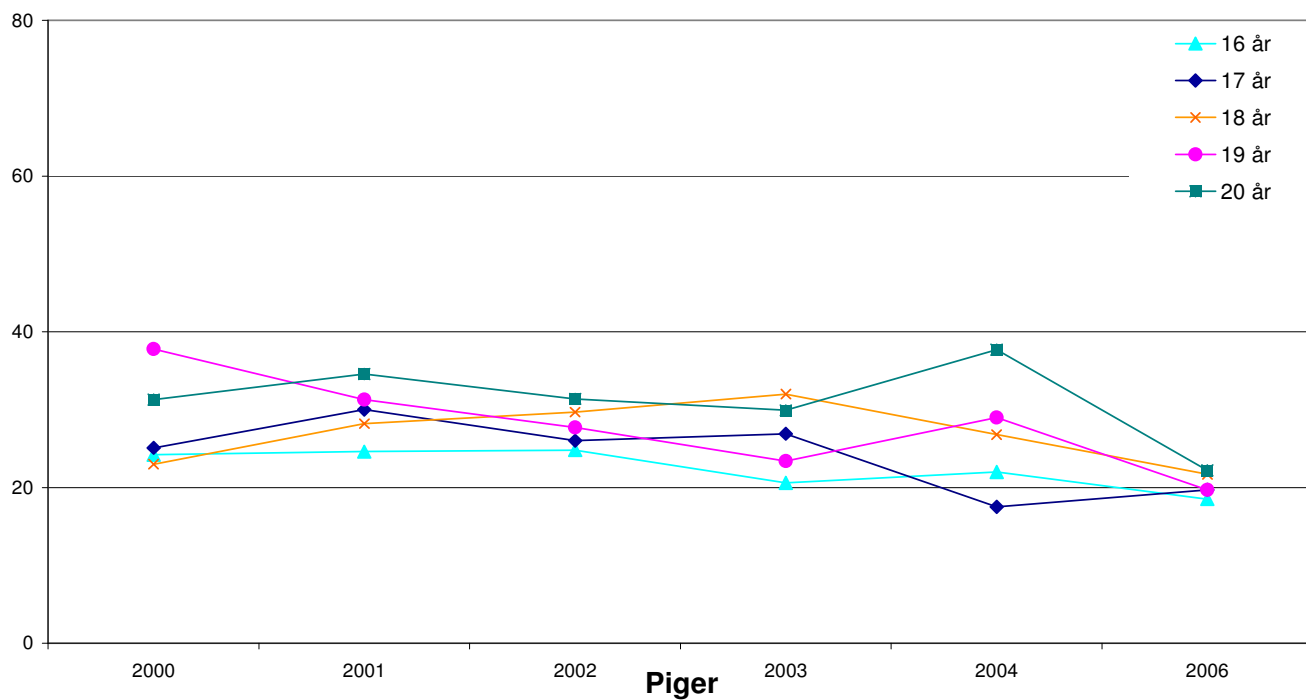

Piger							
	2000	2001	2002	2003	2004	2006	Antal alle år
16 år	24,2	24,6	24,8	20,6	22	18,5	292
17 år	25,1	30	26	26,9	17,5	19,7	320
18 år	23	28,2	29,7	32	26,8	21,7	343
19 år	37,8	31,3	27,7	23,4	29	19,7	346
20 år	31,3	34,6	31,4	29,9	37,7	22,2	391

Figur 2.13 Udvikling i andel drenge, som har oplevet farlige eller strafbare situationer under påvirkning af alkohol, fordelt på alder (i procent)

Figur 2.14 Udvikling i andel piger, som har oplevet farlige eller strafbare situationer under påvirkning af alkohol, fordelt på alder (i procent)

3. Rygning

Resumé

- 27 % af alle drenge og 26 % af alle piger ryger.
- 17,7 % af drengene og 15,5 % af pigerne ryger dagligt, mens 9,3 % af drengene og 10,6 % af pigerne ryger lejlighedsvist.
- 7,4 % af drengene er storrygere, det vil sige ryger mere end 15 cigaretter om dagen. Dette gælder for 5,1 % af pigerne.
- En stor andel af de unge rygere ønsker at holde op med at ryge. Dette gælder for 44,6 % af drengene og 45,1 % af pigerne.
- Vandpiberygning er blevet populært blandt danske unge. I alt har 69 % af drengene og 62 % af pigerne prøvet at ryge vandpibe, hvilket er væsentligt flere end ved sidste muldundersøgelse.
- I alt har 15 % af drengene og 5 % af pigerne prøvet snus eller skrå.
- Størstedelen af de unge, som færdes på cafeer og restauranter, rapporterer, at de udsættes for passiv rygning.
- Under 1 % af de unge benytter sig af nikotinpræparater.
- Fordelingen af unge dagligrygere og storrygere synes at have en social gradient; Andelen af dagligrygere og storrygere er størst for unge af skilte forældre og med kortere uddannelser.
- Andelen af dagligrygere og storrygere er markant størst blandt både piger og drenge uden for uddannelse og i erhvervsskole.
- For pigerne ses der et generelt fald i andelen af dagligrygere fra 2000 til 2006 og en fortsat svag stigning i andelen af ikke-rygere over samme periode. For drengene er andelen af dagligrygere svagt faldende over samme periode og andelen af ikke-rygere svagt stigende. Dog indikerer dette års måling en opbremsning af denne positive tendens for drengenes vedkommende.
- Andelen af storrygere og lejlighedsrygere er stabile over undersøgelsesperioden 2000-2006 for både piger og drenge.

Indledning

I dette års afrapportering ses på omfanget og forbrugsmønstrene af de unges rygning. Desuden spørges til, hvornår de udsættes for passiv rygning på arbejdspladser, uddannelsesinstitutioner eller andre steder. Som opfølgning på sidste års afrapportering ses der også på de unges forbrug af andre tobakstyper såsom vandpibe, snus og skrå.

På trods af at det nu er fastslået, at passiv rygning er sundhedsskadeligt (IARC, 2004), er der stadig en stor del af befolkningen, der udsættes for passiv rygning på deres arbejde, uddannelsesinstitution eller andre steder. Men opmærksomheden på problemet er blevet skærpet de se-

neste år, og individets rettigheder til ikke at blive udsat for passiv rygning på offentlige områder er efterhånden kommet mere i fokus.

Vandpiberygning er i de seneste år slået igennem hos de danske unge. Muld rapporten fra 2004 fandt, at 61 % af drengene og 50 % af pigerne havde prøvet at ryge vandpibe (Ringgaard LW, Nielsen, GA, 2005). Mange har fået den opfattelse, at det er harmløst at ryge vandpibe. Det er ikke rigtigt. WHO fastslår, at vandpiberygning skaber afhængighed, at det er helbredsskadeligt at få røgen ned i lungerne og at vandpiberygning derfor ikke bør opfattes som et sikkert alternativ til cigaretrygning (WHO, 2005). Da det også er en meget social og mere behagelig måde at starte rygning på end cigaretrygning, er der en risiko for at unge lettere påbegynder og fastholder et rygemønster ved at bruge vandpiber.

Som noget nyt bliver der i dette års undersøgelse også set på de unges forbrug af nikotinpræparater. I Danmark er det ikke lovligt for unge under 18 at købe nikotinpræparater, da man endnu ikke har afklaret om nikotinerstatning kan have uheldige konsekvenser for unges helbred. Fra udenlandske studier ved vi samtidig, at der endnu ikke er videnskabeligt belæg for, at nikotinsubstitution har en gavnlige effekt på unges rygestop (Manuel C., Rheinländer T. Nielsen PK., 2006).

3.1 Forbrugets omfang

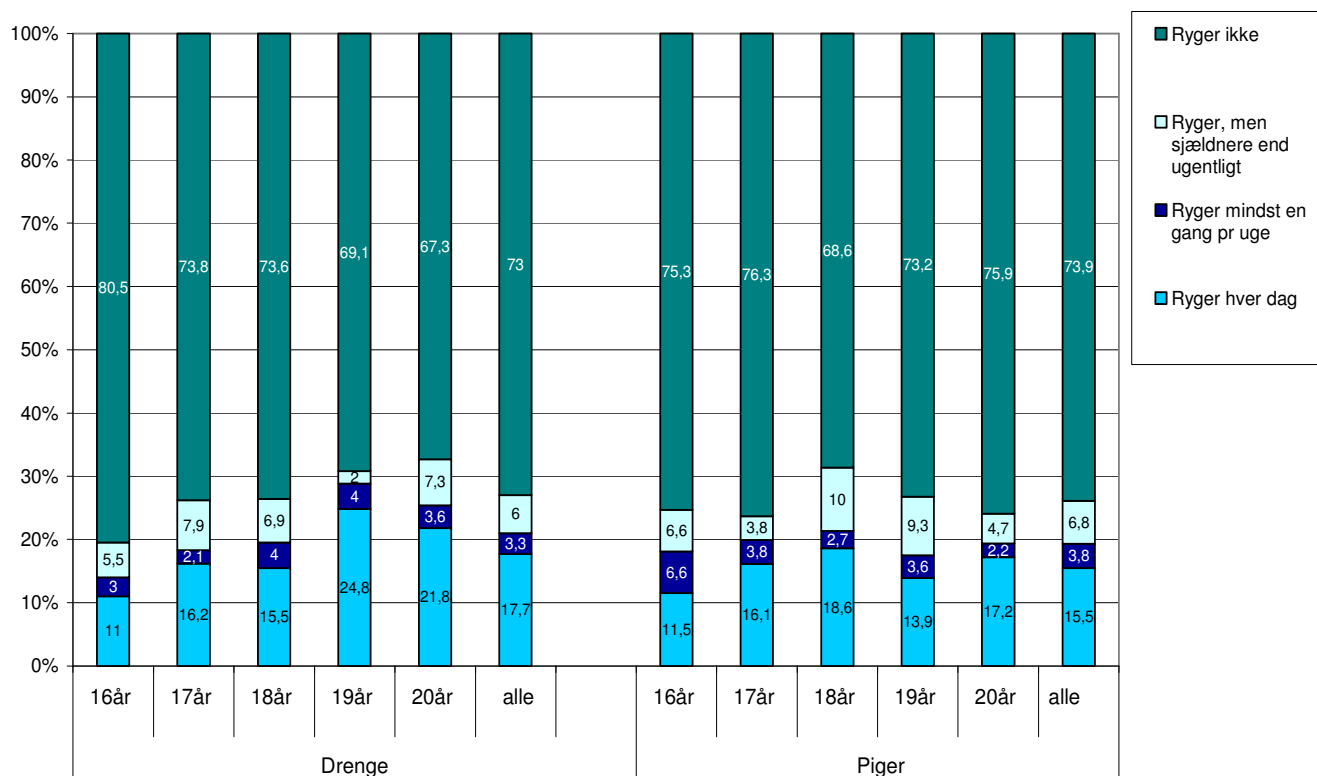
Af **tabel 3.1** ses den samlede andel af rygere blandt de unge. Blandt drengene angiver i alt 27 % at ryge og blandt pigerne ryger i alt 26,1 %. Blandt drengene stiger andelen af rygere med alderen fra 19,5 % blandt de 16-årige til 32,7 % af de 20-årige. Blandt pigerne er der færrest rygere blandt de yngste og ældste (24,7 % blandt de 16-årige og 24,1 % af de 20-årige) og flest rygere blandt de 18-årige (31,4 %).

Tabel 3.1 Rygere i alt fordelt på køn og alder (i procent)

Alder	Dreng						Piger					
	16 år	17 år	18 år	19 år	20 år	Alle	16 år	17 år	18 år	19 år	20 år	Alle
Rygere total	19,5	26,2	26,4	30,9	32,7	27,0	24,7	23,7	31,4	26,8	24,1	26,1
ikke ryger	80,5	73,8	73,6	69,1	67,3	73,0	75,3	76,3	68,6	73,2	75,9	73,9
Total %	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Antal	164	191	174	149	165	843	227	236	220	194	232	1109

I **figur 3.1** ser vi nærmere på de unges rygevaner. Her svarer de unge på, hvor ofte de ryger. Det ses at størstedelen af de unge, der ryger, er dagligrygere, dvs. ryger cigaretter hver dag. I alt angiver 17,7 % af drengene og 15,5 % af pigerne at de ryger hver dag, mens mindre grupper enten ryger ugentligt eller sjældnere.

Figur 3.1 De unges aktuelle rygevaner, opdelt på køn og alder (i procent)

I **tabel 3.2** er enkelte af ryger-kategorierne slået sammen, således at unge, som ryger ugentligt eller sjældnere, nu tilsammen benævnes 'lejlighedsrygere'. Desuden er der lavet en yderligere opdeling af rygeforbruget, så det nu er muligt at se, hvor mange af de unge, der ryger mere end 15 cigaretter om dagen. Dette svarer til at man er 'storrygere'.

7,4 % af drengene og 5,1 % af pigerne er storrygere. Dette svarer til, at lidt under halvdelen af de mandlige dagligrygere og ca. en tredjedel af de kvindelige dagligrygere ryger mere end 15 cigaretter om dagen. Andelen af storrygere er størst blandt de ældste drenge og piger, men der ses også en andel på 6,1 % af de yngste drenge og 4 % af de yngste piger, der ryger mere end 15 cigaretter om dagen.

Tabel 3.2 De unges aktuelle tobaksvaner og forbrug, fordelt på køn og alder (i procent)

Alder	Dreng						Piger					
	16 år	17 år	18 år	19 år	20 år	Alle	16 år	17 år	18 år	19 år	20 år	Alle
Dagligryger	11	16,2	15,5	24,8	21,8	17,7	11,5	16,1	18,6	13,9	17,2	15,5
Storryger (undergruppe af dagligryger)	6,1	5,8	8,6	9,4	7,3	7,4	4,0	3,8	5,9	4,6	7,3	5,1
Lejlighedsryger	8,5	10	10,9	6	10,9	9,3	13,2	7,6	12,7	12,9	6,9	10,6
Ikke-ryger	80,5	73,8	73,6	69,1	67,3	73	75,3	76,3	68,6	73,2	75,9	73,9
Total %	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Antal	164	191	174	149	165	843	227	236	220	194	232	1109
Uoplyst	1	2	0	1	0	4	2	1	2	1	2	8

3.2 Ønske om rygeophør

I tabel 3.3 opgøres andelen af unge, som svarer på spørgsmålet ”Vil du gerne holde op med at ryge?”. Det ses at en stor andel af rygerne (44,6 % af alle drenge og 45,1 % af alle piger) faktisk gerne vil holde op. Dog er der også en væsentlig andel på 29,4 % af drengene og 22,9 % af pigerne, som fortsat ønsker at ryge.

Tabel 3.3 Ønske om rygeophør fordelt på køn og alder (i procent)

Alder	Dreng						Piger					
	16 år	17 år	18 år	19 år	20 år	Alle	16 år	17 år	18 år	19 år	20 år	Alle
Ja	43,8	49,0	43,5	36,2	49,1	44,6	41,4	49,1	42,0	38,5	54,4	45,1
Nej	25,0	17,6	30,4	44,7	29,1	29,4	20,7	26,3	18,8	36,5	14,0	22,9
Ved ikke	31,3	33,3	26,1	19,1	21,8	26,0	37,9	24,6	39,1	25,0	31,6	32,1
Total %	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Antal	32	51	46	47	55	231	58	57	69	52	57	293
Uoplyst	133	142	128	103	110	616	171	180	153	143	177	824

3.3 Passiv rygning

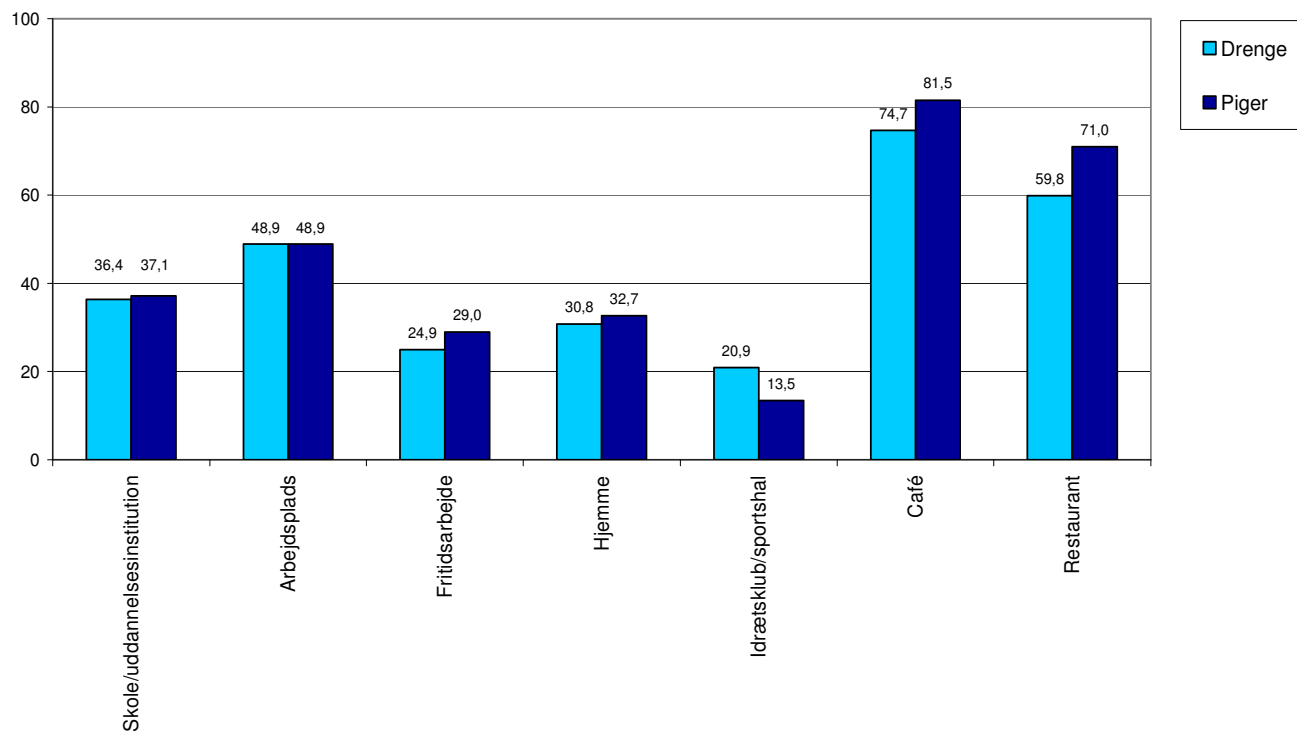
Figur 3.3 viser hvor mange unge, der føler, at de udsættes for passiv rygning på diverse steder. Andelen er opgjort ud af de unge, som kommer på de pågældende steder.

De to steder, hvor de fleste piger og drenge angiver at blive udsat for røg, er på cafeer og restauranter. 74,7 % af drengene og 81,5 % af pigerne vurderer, at de udsættes for passiv rygning på cafeer. 59,8 % af drengene og 71 % af pigerne vurderer at de udsættes for passiv rygning på restauranter.

Lokaliteterne ’skole’, ’arbejdsplads’ og ’hjemme’ er steder, som de unge vanskeligt kan fravælge at opholde sig. Det kan derfor også være vanskeligt at fravælge at blive udsat for passiv røg på disse steder. Det er derfor vigtigt, at de unge får mulighed for at opholde sig på disse steder uden at blive udsat for røg. Blandt drengene angiver henholdsvis 36,4 %, 48,9 % og 30,8

%, at de udsættes for passiv røg på disse tre steder. For pigerne er andelen 37,1 %, 48,9 % og 32,7 %.

Figur 3.2 Andel af de unge, der kommer det pågældende sted, som er udsat for passiv røg, opdelt på køn (i procent)

3.4 Vandpibe og snus/skrå

Muld-rapporten fra år 2004 slog fast, at vandpiberygning er blevet populært blandt de danske unge, da en stor andel af de unge havde eksperimenteret med denne form for rygning. Dette er bekymrende, da vandpiberygning også er sundhedsskadeligt men måske opfattes som et sikkert alternativ til cigaretrygning af de unge.

I **tabel 3.3** ses andelen af unge, som angiver, at de har prøvet vandpibe. Disse resultater bekræfter tendensen til at vandpibe er populært, idet 69,9 % af drengene og 62,1 % af pigerne har prøvet at ryge vandpibe en eller flere gange. Dette er en væsentlig stigning i forhold til resultaterne fra Muld 2004, hvor 61 % af drengene og 50 % af pigerne havde prøvet det.

Generelt er der flere drenge end piger, der ryger vandpibe. Der er dog stadig meget få unge, som ryger vandpibe regelmæssigt, dvs. har et ugentligt eller dagligt forbrug.

I **tabel 3.4** ses andelen af unge, som har prøvet snus eller skrå. Langt de fleste unge har aldrig prøvet det (84,9 % af drengene og 95 % af pigerne), og mindre andele har prøvet det en eller flere gange. Generelt har flere drenge end piger prøvet snus eller skrå.

Tabel 3.3 Vandpiberygning fordelt på køn og alder (i procent)

	Drenge						Piger					
	16 år	17 år	18 år	19 år	20 år	alle	16 år	17 år	18 år	19 år	20 år	alle
Nej, har ikke prøvet det	40,9	30,9	23,6	26,8	28,5	30,1	45,1	35,7	30,8	38,3	39,5	37,9
Har prøvet det en enkelt gang	21,3	14,7	13,2	16,1	15,2	16,0	15,5	22,1	19,9	23,3	28,8	21,9
Har prøvet det flere gange	36,6	51,8	59,8	55,0	54,5	51,6	38,5	41,3	48,9	37,8	31,8	39,6
Ryger det mindst en gang om ugen	1,2	2,1	3,4	1,3	1,8	2,0	0,9	0,9	0,5	0,5	.	0,5
Ryger hver dag	.	0,5	.	0,7	.	0,2	.	.	.	.	.	.
Total %	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Antal	164	191	174	149	165	843	226	235	221	193	233	1108
Uoplyst	1	2	0	1	0	4	3	2	1	2	1	9

Tabel 3.4 Andele af unge, som har prøvet snus/skrå, fordelt på køn og alder (i procent)

Alder	Drenge						Piger					
	16 år	17 år	18 år	19 år	20 år	alle	16 år	17 år	18 år	19 år	20 år	alle
Nej, har ikke prøvet det	90,7	90,5	83,9	78,4	79,6	84,9	95,1	97,0	94,1	94,8	94,0	95,0
Har prøvet det en enkelt gang	5,6	7,9	12,6	15,5	17,3	11,6	4,9	1,3	5,0	3,6	5,2	4,0
Har prøvet det flere gange	3,7	1,6	3,4	6,1	3,1	3,5	.	1,3	0,9	1,5	0,9	0,9
Bruger det mindst en gang om ugen	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Bruger det hver dag	.	.	.	.	.	.	.	0,4	.	.	.	0,1
Total %	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Antal	162	190	174	148	162	836	223	232	220	194	232	1101
Uoplyst	3	3	0	2	3	11	6	5	2	1	2	16

3.5 Nikotinpræparater

I spørgeskemaet bliver de unge spurgt, om de anvender forskellige former for nikotinpræparater. I **tabel 3.6** vises andelen af unge, som bruger nikotinpræparater. Meget få unge angiver, at de bruger enten nikotintyggegummi (0,2 % af både drenge og piger), nikotinplastre (0,4 % af drengene og 0,1 % af pigerne) eller andre nikotinpræparater (0,6 % af drengene og 0,4 % af pigerne). Meget få unge bruger altså nikotinpræparater til at skære ned på cigaretforbruget eller holde helt op med at ryge.

Tabel 3.6 Andele af unge, som benytter diverse nikotinpræparater opdelt på køn (i procent)

	Drenge	Piger
Bruger nikotintyggegummi		
Ja	0,2	0,2
Nej	98,7	98,6
Uoplyst	1,1	1,3
Total %	100	100
Antal	847	1117
Bruger nikotinplaster		
Ja	0,4	0,1
Nej	98,3	98,4
Uoplyst	1,3	1,5
Total %	100	100
Antal	847	1117
Bruger andre nikotinpræparater		
Ja	0,6	0,4
Nej	98,7	98,3
Uoplyst	0,7	1,3
Total %	100	100
Antal	847	1117

3.6 Socioøkonomiske indikatorer og unges rygning

Dagligrygere

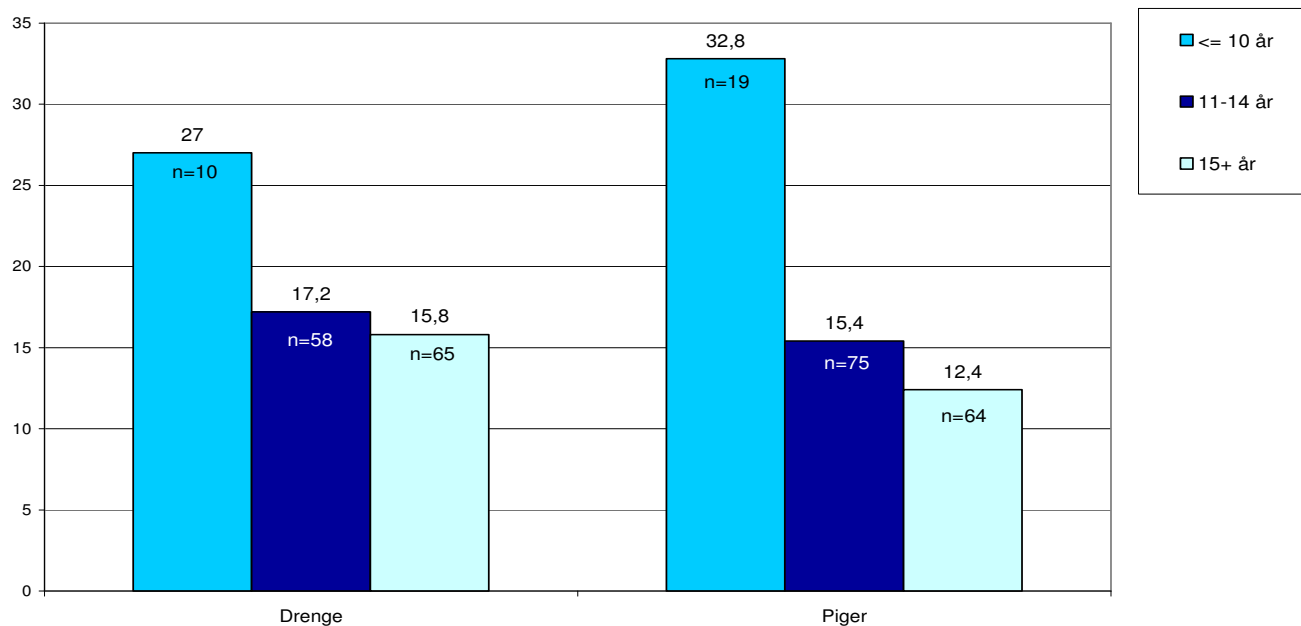
I de følgende tre figurer (3.3, 3.4 og 3.5) vises andelen af unge, som ryger dagligt, fordelt på de tre sociale indikatorer.

Af **figur 3.3** ses det, at andelen af dagligrygere er størst blandt unge med kortest uddannede forældre. Der synes altså at være en social gradient med stigende andele af unge dagligrygere jo kortere udannelse forældrene har.

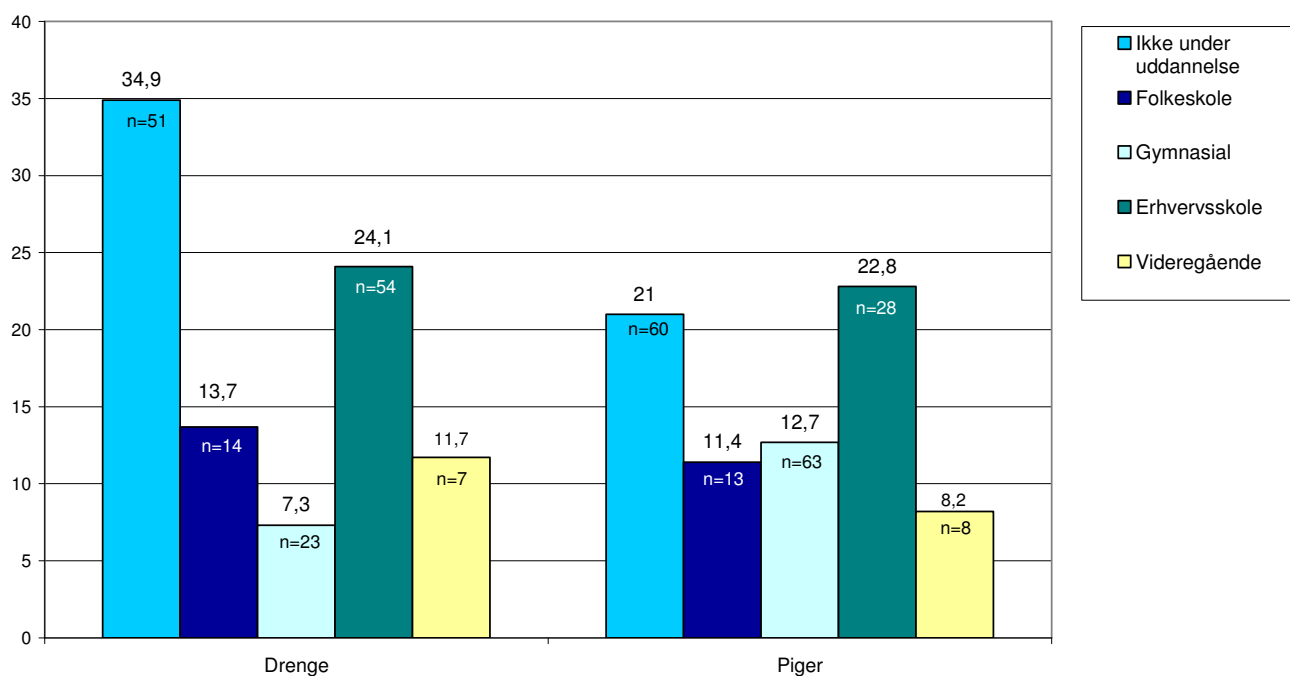
Af **figur 3.4** ses det, at andelen af unge dagligrygere er klart størst blandt unge, som ikke er under uddannelse og blandt erhvervsskoleelever. Dette gælder både for piger og drenge. Dog er andelen af dagligrygere langt størst blandt drenge uden for uddannelse (34,9 %).

Af **figur 3.5** ses det, at andelen af unge dagligrygere er størst blandt unge med skilte forældre for både piger og drenge.

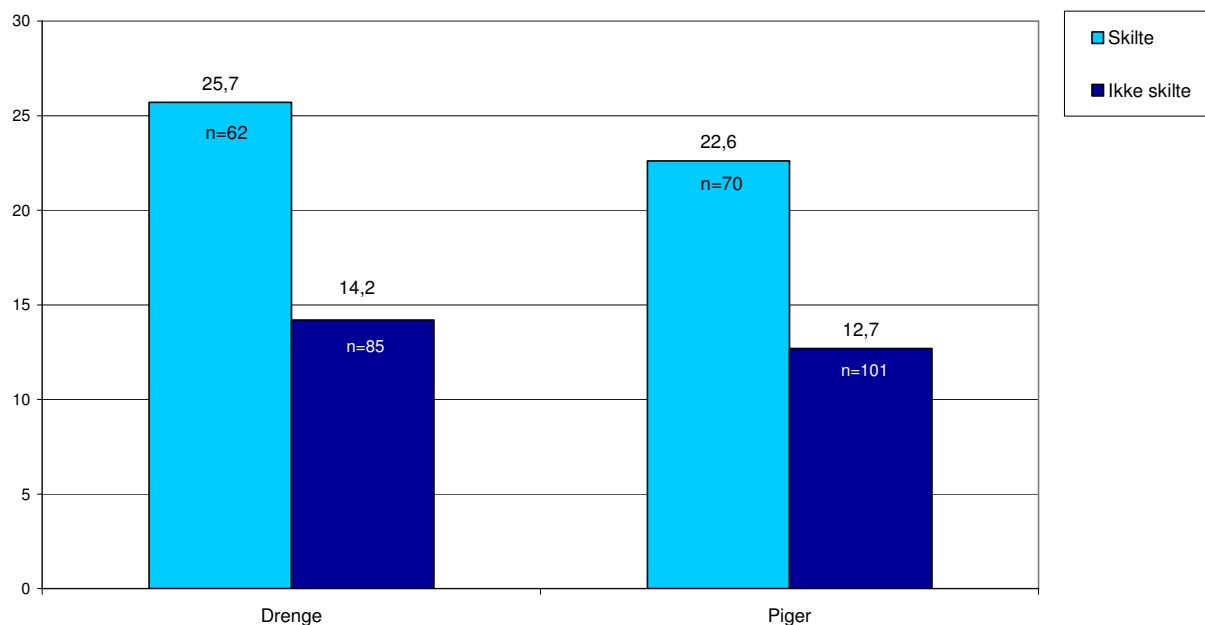
Figur 3.3 Andele af unge dagligrygere fordelt på forældres længste uddannelse, opdelt på køn (i procent)

Figur 3.4 Andele af unge dagligrygere fordelt på egne uddannelsesgrupper, opdelt på køn (i procent)

Figur 3.5 Andele af unge dagligrygere fordelt på om forældrene er skilte eller ej, opdelt på køn (i procent)

Storrygere

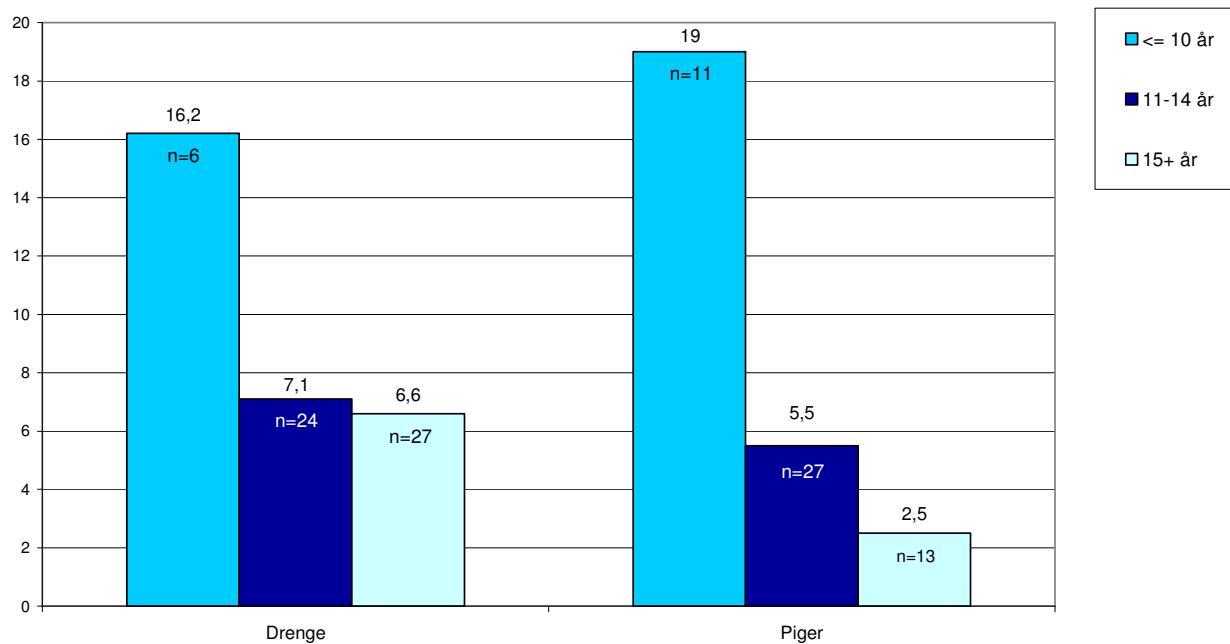
De næste tre figurer (figur 3.6, 3.7 og 3.8) viser andelen af storrygende unge fordelt på de tre sociale indikatorer.

Figur 3.6 viser samme tendens som figur 3.3. Der ses også her en social gradient over forældres uddannelseslængde, med stigende andel unge storrygere med faldende forældreuddannelseslængde. Der findes særlig mange storrygere blandt unge af forældre med de korteste uddannelser (15,8 % drenge og 12,4 % piger).

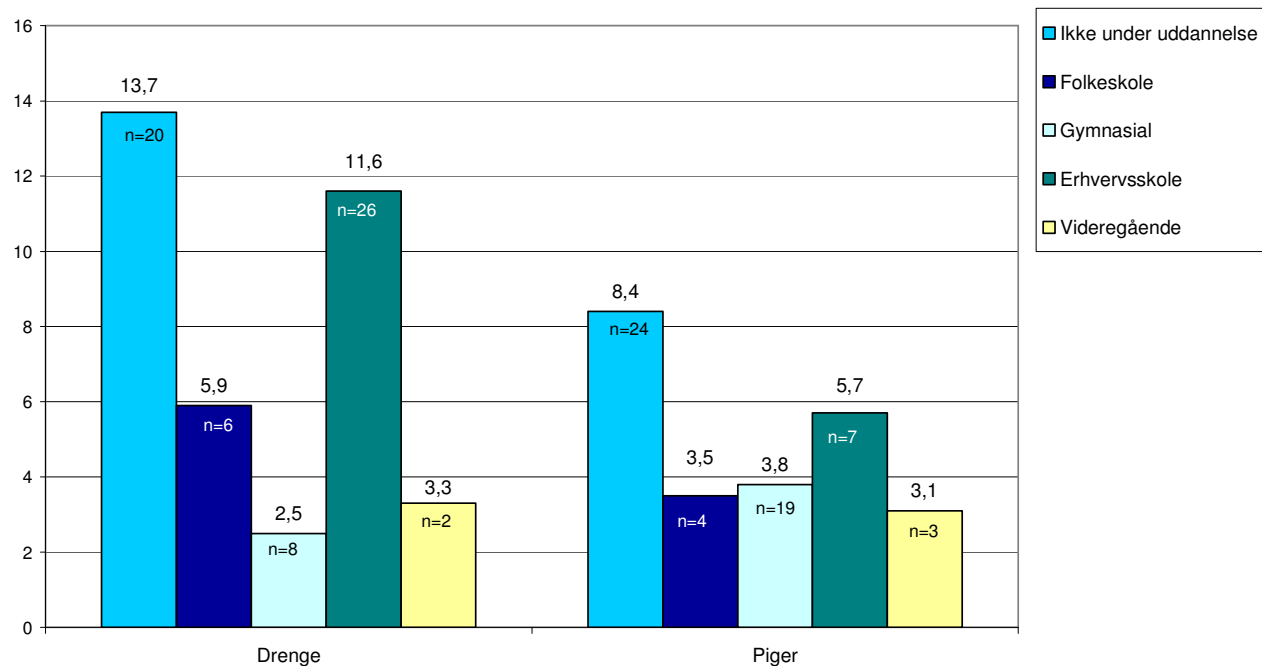
Figur 3.7 viser samme fordelingsmønster som figur 3.4. Også her er andelen af unge storrygere størst blandt unge, som ikke er under uddannelse, og unge på erhvervsskolerne. Dette gælder både for piger og drenge. Dog er andelen af storrygere større for drenge end for piger.

Som i figur 3.5 ses der i **figur 3.8** også en forskel i andele af storrygere blandt skilte og ikke skilte forældre. Andelen er klart størst blandt unge med skilte forældre, både for drenge og piger.

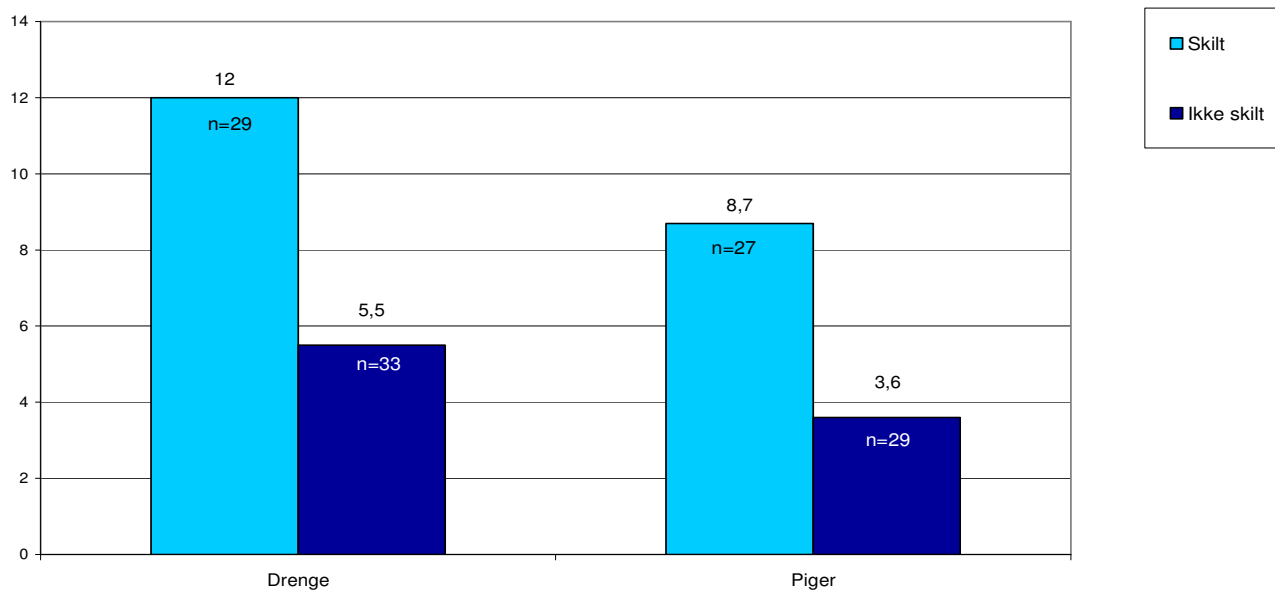
Figur 3.6 Andele af unge storrygere fordelt på forældres længste uddannelse, opdelt på køn (i procent)

Figur 3.7 Andele af unge storrygere fordelt på egne uddannelsesgrupper, opdelt på køn (i procent)

Figur 3.8 Andele af unge storrygere blandt skilte og ikke skilte forældre, opdelt på køn (i procent)

3.7 Udvikling i unges rygning

Tabel 3.7 og **Tabel 3.8** viser andelen af rygere i forskellige rygergrupper opdelt på køn og alder fra 2000 til 2006. Udviklingen for rygevaner er herefter afbilledet i **figur 3.9** og **3.10** for henholdsvis alle drenge og alle piger.

Tabel 3.7 Udvikling i rygevaner blandt unge, 2000-2006, fordelt på køn (i procent)

Drenge						
År	2000	2001	2002	2003	2004	2006
Dagligryger	20,7	23,8	20,6	22,1	16,9	17,7
<i>Storryger (undergruppe af dagligryger)</i>	<i>7,9</i>	<i>9,6</i>	<i>7,3</i>	<i>7,9</i>	<i>6,5</i>	<i>7,4</i>
Lejlighedsryger	9,3	8,1	8,9	7,3	9,3	9,3
Ikke-ryger	70	68,1	70,4	70,6	73,8	73
Total %	100	100	100	100	100	100
Antal	907	928	906	741	656	843
Piger						
År	2000	2001	2002	2003	2004	2006
Dagligryger	21,1	23,1	20,1	19	19,6	15,5
<i>Storryger (undergruppe af dagligryger)</i>	<i>5,2</i>	<i>7,2</i>	<i>5,0</i>	<i>4,8</i>	<i>6,6</i>	<i>5,1</i>
Lejlighedsryger	12,8	12,9	10,4	9,1	11,5	10,6
Ikke-ryger	66,2	64	69,5	71,9	68,9	73,9
Total %	100	100	100	100	100	100
Antal	1106	1124	1116	997	1094	1109

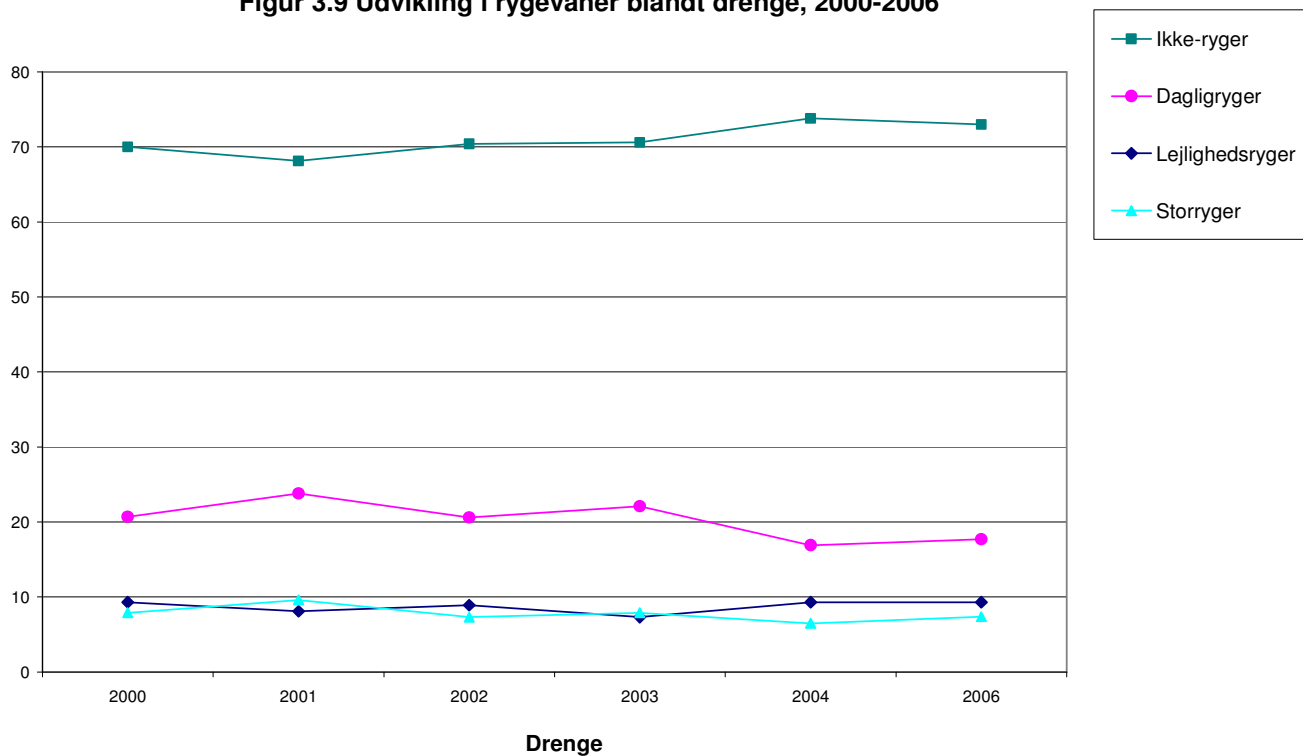
Tabel 3.8 Udvikling i rygevaner blandt unge, 2000-2006, fordelt på køn og alder (i procent)

Drengene								Piger							
År	2000	2001	2002	2003	2004	2006	Antal alle år	År	2000	2001	2002	2003	2004	2006	Antal alle år
Rygere								Rygere							
16 år	25,3	21,1	20,4	19,4	16,9	19,5	205	16 år	26,8	28,2	18,7	25,6	22,7	24,7	326
17 år	30,8	29,5	25,0	28,3	25,2	26,1	294	17 år	33,3	32,3	35,3	24,7	24,6	23,7	395
18 år	29,1	31,3	24,7	35,6	30,4	26,4	301	18 år	36,7	37,8	28	28,6	30,3	31,3	423
19 år	31,4	38,6	40,0	32,7	28,7	30,8	325	19 år	38	40,6	31,9	25,4	39,8	26,8	426
20 år	33,0	41,4	37,6	31,9	30,5	32,7	329	20 år	34,4	41,9	36,9	35,9	39,1	24,1	458
Dagligrygere								Dagligrygere							
16 år	16,3	17,1	13,6	12,3	12,5	11,0	139	16 år	14,5	15,2	13,3	17,7	16,2	11,5	196
17 år	20,5	24,6	18,6	19,7	14,1	16,2	205	17 år	17,7	19,2	20,5	14,1	14,4	16,1	232
18 år	20,1	22,3	16,3	30,2	21,4	15,5	212	18 år	22	24,9	19,6	20,6	14,4	18,6	264
19 år	22,3	27,8	27,0	26,4	14,8	24,8	231	19 år	26,3	26,9	20,5	18,7	24,8	13,9	276
20 år	24,2	28,4	27,5	22,7	22,0	21,8	233	20 år	25,2	30,3	25,8	23,6	28	17,2	324
Lejlighedsrygere								Lejlighedsrygere							
16 år	9,0	4,0	6,8	7,1	4,4	8,5	66	16 år	12,3	13	5,4	7,9	6,5	13,2	130
17 år	10,3	4,9	6,4	8,6	11,1	9,9	89	17 år	15,6	13,1	14,8	10,6	10,2	7,6	163
18 år	9,0	9,0	8,4	5,4	9,0	10,9	89	18 år	14,7	12,9	8,4	8	15,9	12,7	159
19 år	9,1	10,8	13,0	6,3	13,9	6,0	94	19 år	11,7	13,7	11,4	6,7	15	12,9	150
20 år	8,8	13,0	10,1	9,2	8,5	10,9	96	20 år	9,2	11,6	11,1	12,3	11,1	6,9	134
Storrygere								Storrygere							
16 år	4,4	5,6	2,9	3,3	2,2	6,2	41	16 år	2,8	2,7	1	3,9	3,3	4	39
17 år	4,6	8,6	7,0	5,3	7,4	5,8	68	17 år	4,8	5,3	3,3	3,1	4,7	3,9	56
18 år	8,5	10,7	5,7	10,7	7,7	8,7	88	18 år	4,4	7,4	5,8	2,6	6	5,9	70
19 år	12,2	11,0	8,7	10,4	7,4	9,5	94	19 år	7,9	12,6	5,5	6,3	8,8	4,7	96
20 år	9,6	13,0	12,0	10,1	7,7	7,3	94	20 år	6,5	7,7	9,1	7,9	10,3	7,3	105

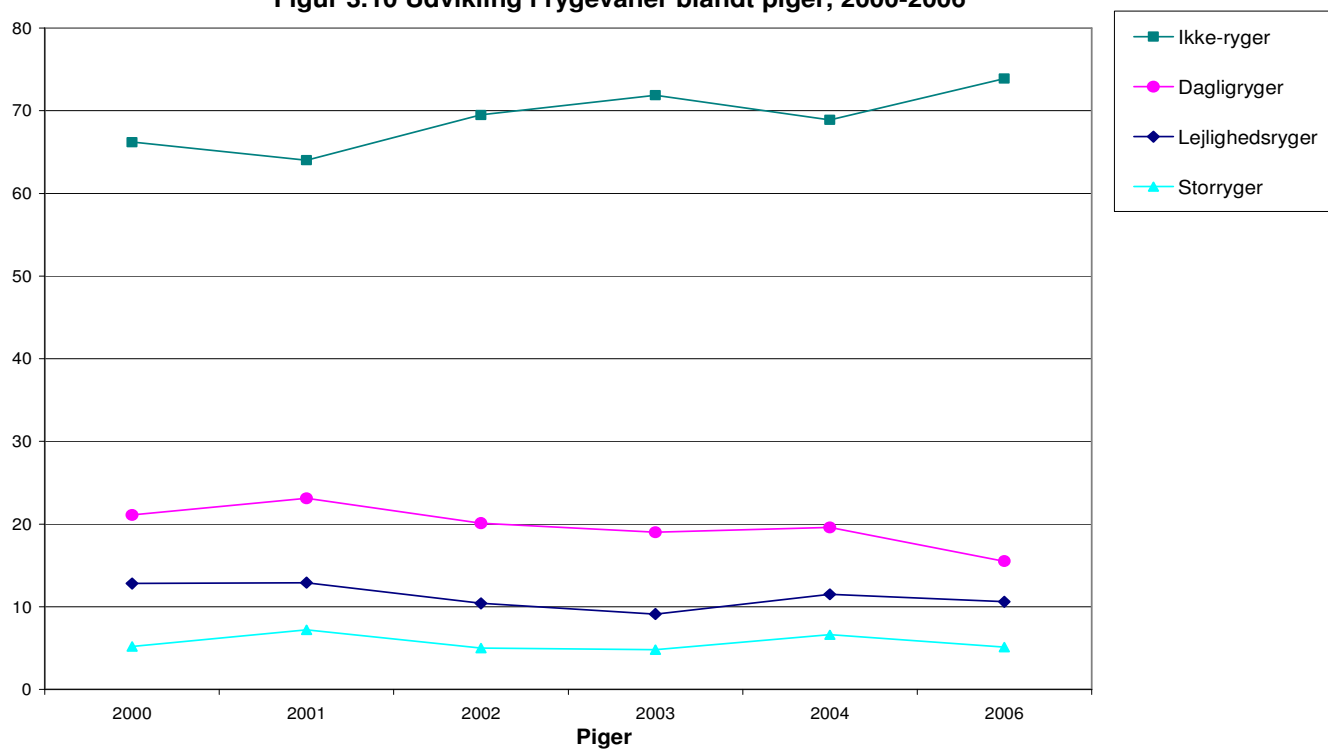
Af **figur 3.9** ses det, at andelen af ikke-rygende drenge generelt er svagt stigende over perioden. Dog indikerer dette års måling en stagnering i andelen af ikke-rygere. Andelen af drenge, som er dagligrygere, falder generelt svagt gennem hele perioden, fra 20,7 % i 2000 til 17,7 % i 2006. Dog indikerer dette års måling en lille stigning i forhold til sidste undersøgelse fra 16,9 % til 17,7 %. Andelene af storrygere og lejlighedsrygere synes at have det samme niveau gennem hele undersøgelsesperioden.

For pigerne ses også en stigning i andelen af ikke-rygere, med en stigning siden sidste måling fra 68,9 % i 2004 til 73,9 % i 2006 (**figur 3.10**). Samtidig kan der iagttages et fortsat fald i andelen af dagligrygere, således at andelen nu er faldet fra 21,1 % i år 2000 til 15,5 % i 2006. Andelene af storrygere og lejlighedsrygere synes også for pigerne at ligge på et stabilt niveau gennem undersøgelsesperioden.

Figur 3.9 Udvikling i rygevaner blandt drenge, 2000-2006

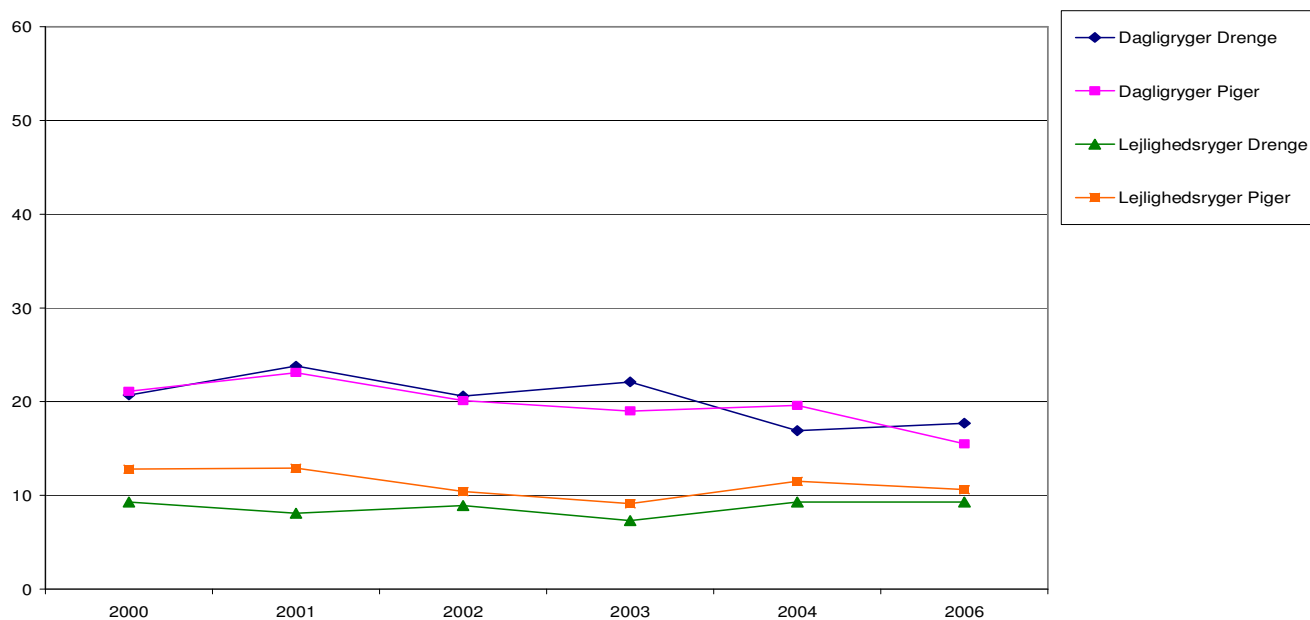
Figur 3.10 Udvikling i rygevaner blandt piger, 2000-2006

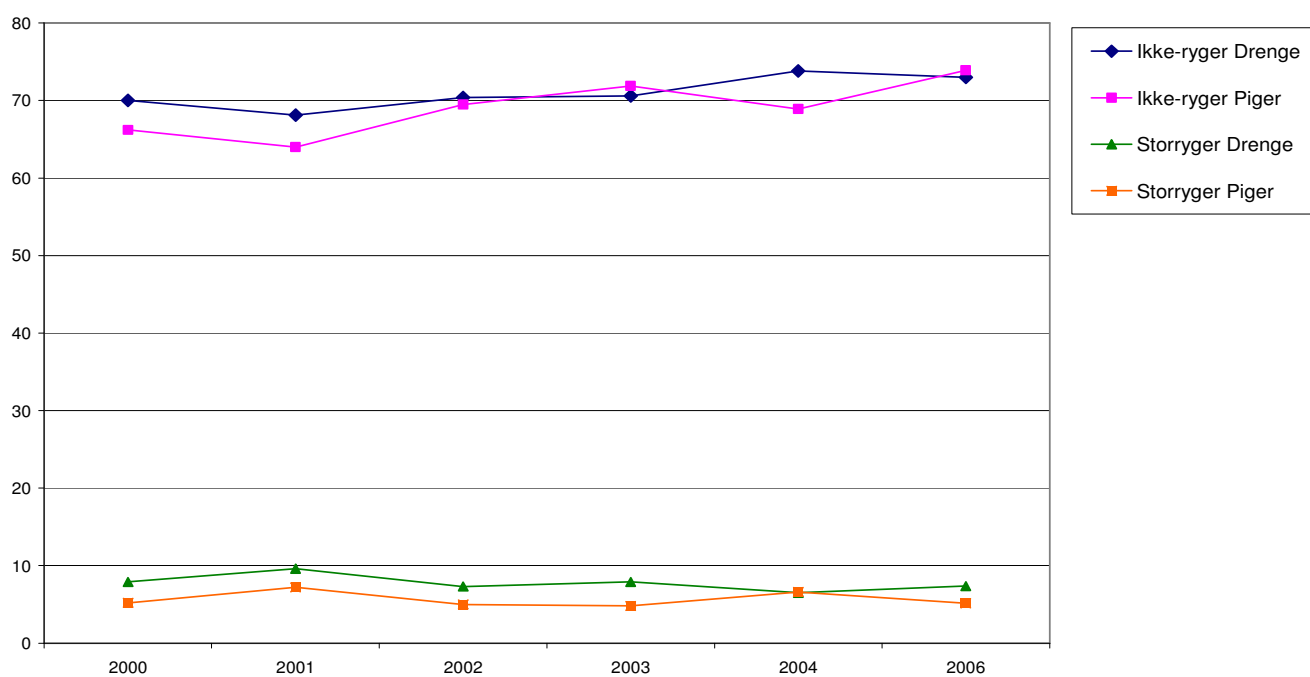

Hvis man ser på kønsforskelle i rygevaner over perioden (**figur 3.11 og 3.12**), ses der omtrent lige mange dagligrygere og ikke-rygere blandt piger og drenge med mindre udsving i årenes løb. I alle årene findes der lidt større andele af lejlighedsrygere blandt pigerne og lidt større andele af storrygere blandt drengene.

Figur 3.11 Udvikling i dagligrygere og lejlighedsrygere 2000- 2006, opdelt på køn

Figur 3.12 Udvikling i ikke-rygere og storrygere 2000- 2006, opdelt på køn

4. Brug af stoffer

Resumé

- Hash er det mest udbredte illegale stof blandt unge. 38,9 % af drengene og 28 % af pigerne har prøvet hash nogensinde, og 11 % af drengene og 5 % af pigerne har prøvet det inden for den seneste måned.
- 12,9 % af drengene og 6,8 % af pigerne har prøvet andre illegale stoffer end hash nogensinde, og 7,1 % af drengene og 3,5 % af pigerne har haft et forbrug inden for det sidste år (inklusive sidste måned).
- Af andre stoffer end hash er amfetamin det mest udbredte blandt både drenge (9 % har prøvet det) og piger (4 % har prøvet det).
- Andelen af unge, som har prøvet hash og andre illegale stoffer, stiger med alderen.
- De fleste unge, der prøver hash, gør det efter de er fyldt 15 år. Af dem, der har prøvet hash, var 26 % af drengene og 20 % af pigerne under 15 år første gang, de prøvede.
- Af drengene er der flest, som har haft et hashforbrug i den seneste måned, blandt de som går på erhvervsskole og er uden for uddannelse. Dette mønster fandtes også for rygning og alkohol, og disse grupper af drenge synes derfor at være belastede af flere usunde adfærdsmønstre.
- Af pigerne er der flest, som har haft et hashforbrug i den seneste måned blandt de 16- og 17-årige og blandt de, som går i folkeskolen.
- Blandt drenge er der flest hashbrugere af forældre med høj uddannelse. Blandt pigerne er det omvendt; Her er der flest hashbrugere blandt piger af forældre med lav uddannelse. Hashforbrug er altså ikke entydigt skævt socialt fordelt mellem kønnene.
- Flere drenge end piger har prøvet hash og andre stoffer. Denne kønsforskel er stabil og kan iagttages i alle årene i perioden 2000-2006.
- Der er ikke tegn på, at andelen af piger og drenge, som har et aktuelt forbrug af hash, har været stigende i årene fra 2000 til 2006. Tværtimod er der et fald i andelen af både drenge og piger, som har prøvet hash nogensinde.
- Andelen af unge, som har prøvet andre illegale stoffer end hash nogensinde og inden for det sidste år er faldet siden 2000. Andelen af piger, som nogensinde har prøvet andre stoffer end hash, er således faldet fra 9,4 % i 2000 til 6,8 % i 2006, og blandt drengene er det faldet fra 16,7 % i 2000 til 12,4 % i 2004. Dog indikerer dette års måling på 13 % ikke et yderligere fald for drengene siden sidste muld-undersøgelse.

Indledning

Den sundhedsmæssige risiko ved at bruge euforiserende stoffer varierer meget, da de forskellige stoffer giver forskellige risici. Men generelt set er de alvorligste risici ved at prøve stoffer: risiko for psykiske sammenbrud (psykose), risiko for forgiftning (i værste tilfælde med dødelig udgang) og risiko for at udvikle længerevarende misbrug og afhængighed med alle de alvorlige sociale, psykiske og fysiske følgevirkninger et misbrug indebærer. Undersøgelser viser, at de

unge i vidt omfang er klar over, at det er risikabelt at prøve stoffer. Når en del unge alligevel prøver illegale stoffer, begrundes det især med nysgerrighed (Sabroe S, Fonager K, 2004).

Det at prøve stoffer er typisk et ungdomsfænomen, og de fleste, der prøver stoffer, fortsætter ikke brugen men har et eksperimentelt forbrug i en kortere periode i ungdomsårene. Det eksperimentelle brug af stoffer topes i aldersgruppen 16-19 år, og meget få prøver stoffer for første gang efter 20-års alderen. (Sundhedsstyrelsen, 2006).

Hash (pot, marihuana)² er det illegale stof, som er markant mest udbredt i alle aldersgrupper. En stor andel af dem, der har prøvet illegale stoffer, har således kun prøvet hash. Omvendt er det kun ganske få procent af dem, der har prøvet andre stoffer end hash, der ikke også har prøvet hash. Dette ses i alle tidligere muld-undersøgelser (Sundhedsstyrelsen, 2004; Ringgaard LW et al., 2005; Nissen SB & Nielsen GA, 2004; Nielsen GA et al., 2002).

Fra midten af 1990'erne til begyndelsen af 2000 viste flere befolkningsundersøgelser markante stigninger i forbruget af hash og illegale stoffer blandt yngre danskere. I samme periode blev udbudet og forbruget af illegale stoffer spredt ud over hele landet (Sundhedsstyrelsen, 2002; Groth MV et al., 2003). I muld-undersøgelserne i perioden 2000 - 2004 ligger andelen af unge, der oplyser, at de har prøvet illegale stoffer på et ensartet højt niveau (Nielsen GA et al., 2006). Muld-undersøgelserne tyder derfor på, at det eksperimentelle forbrug af illegale stoffer siden 2000 har stabiliseret sig, om end på et relativt højt niveau. Tendensen til stagnation på et "historisk højt niveau" i brugen af illegale stoffer ses også i en række andre vesteuropæiske lande (Det europæiske overvågningscenter for narkotika og narkotikamisbrug, 2004). Mens danske unges forbrug af alkohol topes set i et europæisk perspektiv, er de mht. forbrug af stoffer placeret i midten af den europæiske rangliste (Hibell et al., 2003).

4. 1 Forbrugets omfang

Tabel 4.1 viser hashforbrugets udbredelse blandt de unge. 38,9 % af drengene i undersøgelsen og 28 % af pigerne angiver, at de har prøvet hash nogensinde, dvs. enten har prøvet det i løbet af den sidste måned, i det seneste år eller før. Dette gør hash til det langt mest udbredte illegale stof blandt unge (se udbredelse af andre illegale stoffer i tabel 4.5). Andelen stiger markant med alderen fra 23 % af de 16-årige til 52,8 % af de 20-årige for drenge og fra 20,7 % af de 16-årige til 33,8 % af de 20-årige blandt pigerne. Det ses også, at hashforbruget generelt er noget mere udbredt blandt drenge end piger. Dette gælder i alle aldersgrupper.

---

² I spørgeskemaet er der spurgt til hash (inkl. pot og marihuana), som er de mest almindelige cannabisprodukter. For nemheds skyld anvendes 'hash' som fællesbetegnelse i rapporten.

Tabel 4.1 Andele af unge som har prøvet hash, fordelt på køn og alder (i procent)

Alder	Drenge						Piger					
	16 år	17 år	18 år	19 år	20 år	alle	16 år	17 år	18 år	19 år	20 år	alle
Prøvet nogensinde	23,0	27,4	43,2	48,8	52,8	38,9	20,7	22,5	32,6	30,7	33,8	28,0
Aldrig prøvet	77,0	72,6	56,8	51,2	47,2	61,1	79,3	77,5	67,4	69,3	66,2	72,0
Total %	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Antal	126	146	118	123	142	655	198	200	184	179	207	968
Uoplyst	39	47	56	27	23	192	31	37	38	16	27	149

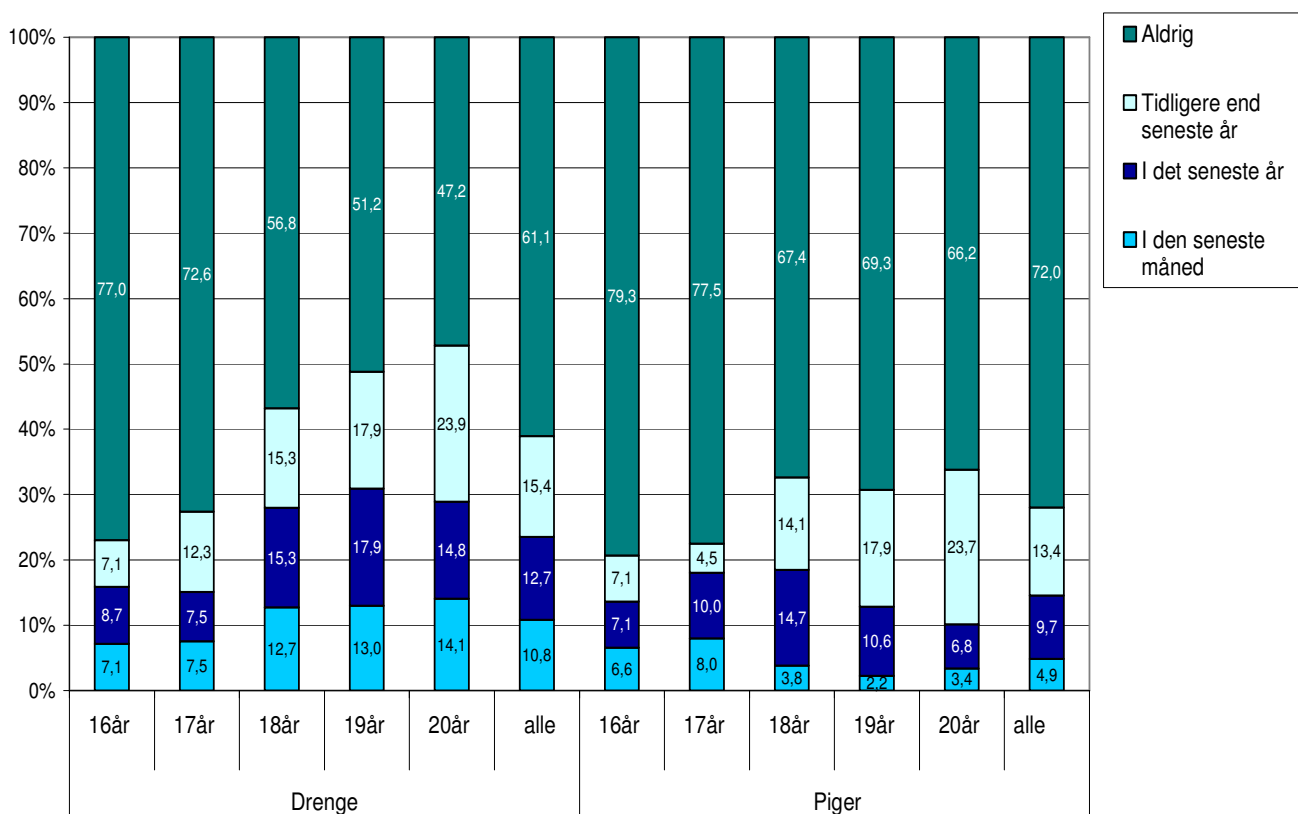
4.2 Forbrugsmønster af hash

I figur 4.1 er hashforbruget afbilledet afhængig af hvor aktuelt forbruget er, det vil sige, hvornår man sidst har prøvet hash. De unge kunne svare at de 'aldrig havde prøvet hash', 'havde prøvet hash, men ikke i det seneste år', 'havde prøvet det i det seneste år' eller 'i den seneste måned'. De unge, som har prøvet hash inden for den seneste måned, vil herefter blive omtalt som 'aktuelle brugere'. Det ses at 10,8 % af drengene har et aktuelt forbrug. Dette gælder for 4,9 % af pigerne.

Andelene af aktuelle brugere er størst blandt de *ældste* aldersgrupper af drenge, men størst blandt de *yngste* aldersgrupper af piger.

I anneks tabel A4.2 ses desuden hvor mange gange de unge har haft et hashforbrug. Procentandelen i denne tabel er udelukkende beregnet ud af de unge, som oplyser, at de har prøvet hash nogensinde i deres liv og inkluderer dermed ikke de unge, som aldrig har prøvet at ryge hash. Ud af de, som har prøvet at ryge hash, har 16 % af drengene og 15,4 % af pigerne gjort det 1-2 gange i den seneste måned. Det ses også, at 9,6 % af de drenge, som nogensinde har prøvet hash, og 3,4 % af de piger, som nogensinde har prøvet hash, har røget det 6 eller flere gange i den seneste måned.

Figur 4.1 Andele som har prøvet hash, opdelt efter hvor aktuelt forbruget er, opdelt på køn og alder (i procent)

Syge/ og pjækdage i forhold til hashforbrug

I **tabel 4.3** og **4.4** ses andelen af unge, som har haft syge- og pjækdage fra skole eller arbejde fordelt efter deres hashforbrug. Der ses ikke en stærk sammenhæng mellem sygedage og hashforbrug. Dog har de unge, som har røget hash i den seneste måned, lidt flere syge- og pjækdage end de unge, som ikke har haft et aktuelt forbrug af hash i den seneste måned og år.

Tabel 4.3 Antal sygedage i sidste måned i forhold til seneste hashforbrug, opdelt på køn (i procent)

	Drengene			Piger		
	0 sygedage	1-2 sygedage	3+ sygedage	0 sygedage	1-2 sygedage	3+ sygedage
Prøvet i den seneste måned	57,7	21,1	8,5	36,2	34	23,4
Prøvet i det seneste år	67,5	20,5	4,8	42,6	28,7	19,1
Prøvet tidligere end seneste år	62,4	28,7	3	56,2	23,8	17,7
Aldrig prøvet	72	20,3	6,5	58,8	26,5	9,6

Tabel 4.4 Antal pjækdage i sidste måned i forhold til seneste hashforbrug, opdelt på køn (i procent)

	Dreng			Piger		
	0 pjækdage	1-2 pjækdage	3+ pjækdage	0 pjækdage	1-2 pjækdage	3+ pjækdage
Prøvet i den seneste måned	52,1	31	8,5	51,1	21,3	8,5
Prøvet i det seneste år	68,7	21,7	4,8	48,9	31,9	8,5
Prøvet tidligere end seneste år	73,3	12,9	5	70	19,2	3,1
Aldrig prøvet	82	10,3	2	72,6	14,6	2,2

4.3 Forbrugsmønstre for andre stoffer end hash

Tabel 4.5 viser, hvor store andele af de unge, som har prøvet andre stoffer end hash nogensinde. Denne gruppe indeholder altså unge, som angiver at have prøvet et hvilket som helst illegalt rusmiddel andet end hash uafhængigt af om de også har prøvet hash. 12,9 % af drengene og 6,8 % af pigerne har prøvet et andet illegalt stof end hash nogensinde.

For både piger og drenge stiger andelen med alderen, dog meget mere for drenge end for piger; For drengene fra 5,5 % af de 16-årige til 17,6 % af de 20-årige. Blandt pigerne stiger andelen mindre fra 5,5 % af de 16-årige til 8,7 % af de 20-årige. Blandt de ældre drenge er der derfor dobbelt så mange, der har prøvet andre stoffer end hos pigerne.

Tabel 4.5 Andele af unge som har prøvet andre stoffer end hash nogensinde, opdelt på køn og alder (i procent)

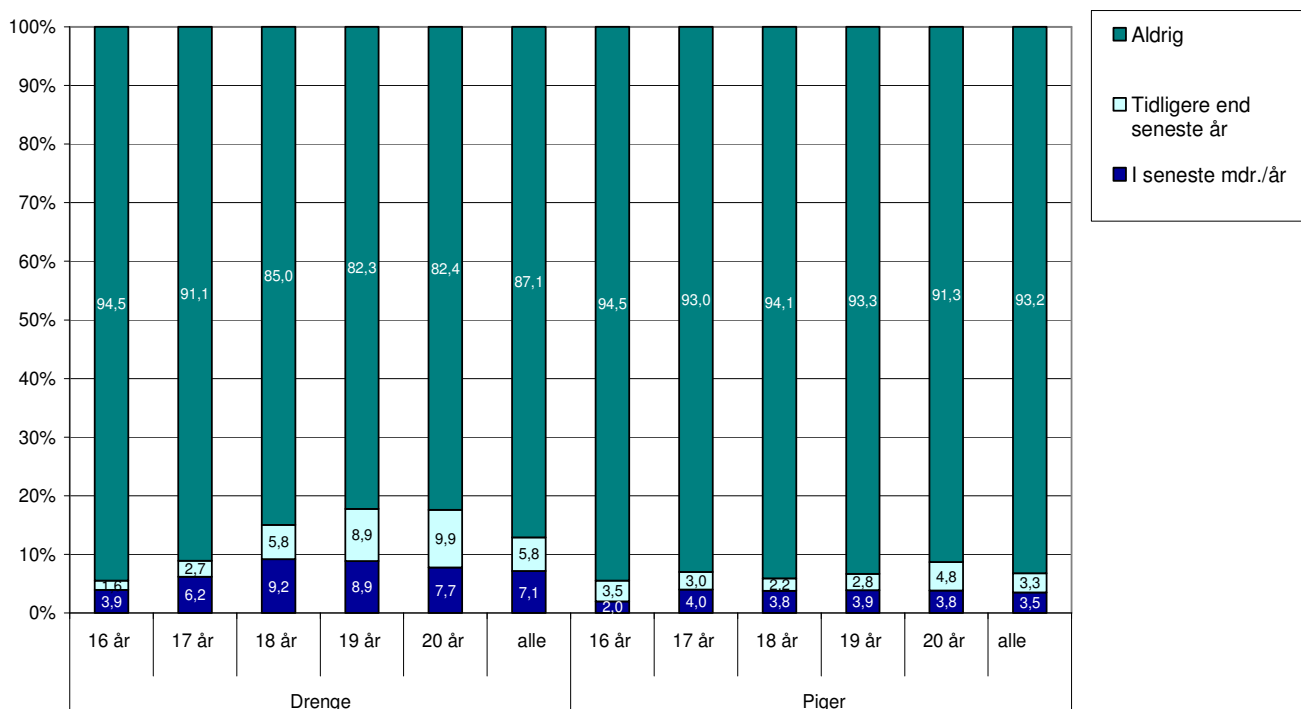
Alder	Dreng						Piger					
	16 år	17 år	18 år	19 år	20 år	alle	16 år	17 år	18 år	19 år	20 år	alle
Prøvet nogensinde	5,5	8,9	15	17,8	17,6	12,9	5,5	7,0	6,0	6,7	8,6	6,8
Aldrig prøvet	94,5	91,1	85,0	82,2	82,4	87,1	94,5	93,0	94,0	93,3	91,4	93,2
Total	100	100	100	100	100	100,0	100	100	100	100	100	100
Antal	165	193	174	150	165	847	229	237	222	195	234	1117
Uoplyst	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

I figur 4.2 er forbruget af andre stoffer afbilledet afhængigt af, hvor aktuelt forbruget er, det vil sige hvornår man sidst har prøvet et af de andre illegale stoffer end hash. I denne fremstilling er de unge, som svarer at de har prøvet stoffer inden for den sidste måned og år, slået sammen.

Dette er gjort da udbredelsen af andre stoffer er markant lavere end udbredelsen af hash. Der er derfor forholdsvis få unge, som har haft et aktuelt forbrug af andre stoffer i den seneste måned.

Det ses, at 7,1 % af drengene har et aktuelt forbrug dvs. har prøvet et af de illegale stoffer i det seneste år (inklusive seneste måned). Dette gælder for 3,5 % af pigerne. Det ses også, at andelen af unge, som har prøvet et illegalt stof i det seneste år, stiger med alderen. For drengene stiger det fra 3,9 % af de 16-årige og topper hos de 19-årige med 8,9 %. Dette gælder ikke for pigerne. Her er andelen med et stofforbrug i det seneste år stabilt omkring 3 - 3,5 %.

Figur 4.2 Andele, som har prøvet andre stoffer end hash, opdelt efter hvor aktuelt forbruget er, opdelt på køn og alder (i procent)

Tabel 4.7 viser, hvilke andre stoffer end hash, som de unge har prøvet, og hvordan forbruget af dem fordeler sig over aldersklasserne. De to stoffer, som er mest afprøvede, er amfetamin, også kaldet 'speed' (9,3 % og 4,2 %), og kokain (6,3 % og 3 %) for både piger og drenge. Blandt drengene er det tredje mest brugte stof ecstasy (6 %) og blandt pigerne er det tredje mest brugte stof opløsningsmidler/lightergas (2,8 %).

Tabel 4.6 Andele af unge som nogensinde har prøvet forskellige typer illegale stoffer, opdelt på køn og alder (i procent)

Alder	Drengene						Piger					
	16 år	17 år	18 år	19 år	20 år	alle	16 år	17 år	18 år	19 år	20 år	alle
Amfetamin	4,0	7,5	12,1	13,2	9,9	9,3	2,0	4,1	4,9	4,0	5,9	4,2
Ecstasy	4,0	4,8	5,1	9,0	7,2	6,0	1,5	2,1	2,2	1,7	4,4	2,4
Kokain	1,6	4,1	4,3	11,5	10,0	6,3	1,5	2,0	2,7	3,4	5,4	3,0
LSD	1,6	2,1	.	3,3	.	1,4	0,5	0,5	1,1	1,7	3,0	1,4
Heroin	0,8	0,7	0,9	0,8	0,7	0,8	1,0	1,0	1,1	1,1	2,0	1,3
Rygeheroin	2,4	0,7	.	0,8	.	0,8	0,5	1,0	1,1	1,1	1,5	1,1
Euforsirerende svampe	2,5	0,7	0,9	7,4	1,4	2,5	0,5	0,5	1,7	1,1	2,5	1,3
Opløsningsmidler/lightergas	3,3	4,9	2,6	4,1	2,9	3,6	3,6	3,6	2,2	1,7	3,0	2,8
Andre stoffer	2,6	1,5	3,8	4,4	2,4	2,9	1,1	1,6	2,4	2,5	2,3	2,0

4.4 Debutalder for hash og andre stoffer

Tabel 4.6 viser debutalderen for hash. De unge er blevet bedt om at angive alderen, hvor de første gang prøvede hash. En meget lille andel af unge har prøvet at ryge hash, før de var 13 år (5,5 % af drengene og 2,8 % af pigerne). Størstedelen af både piger og drenge afprøver hash, efter at de er fyldt 15 år.

Tabel 4.7 Debutalder for at prøve hash og andre stoffer, fordelt på køn (i procent)

Debutalder	Hash		Andre stoffer	
	Drenge	Piger	Drenge	Piger
<13 år	5,5	2,8	7,5	8,3
13-14 år	20,6	17,7	13,8	22,9
15+ år	73,9	79,5	78,8	68,8
Total %	100	100	100	100
Antal	253	254	80	48
Uoplyst	594	863	767	1069

4.5 Socioøkonomiske indikatorer og forbrug af stoffer

Prøvet hash inden for den seneste måned

De næste tre figurer (figur 4.3, 4.4 og 4.5) viser andelen af unge med et aktuelt hashforbrug fordelt på de tre sociale indikatorer.

Figur 4.3 viser at andelen af drenge med et aktuelt hashforbrug stiger markant med forældrenes uddannelse (fra 5,4 % til 9,5 %), mens det forholder sig omvendt for pigerne. Her falder andelen af piger med et aktuelt hashforbrug med stigende forældreuddannelse (fra 6,9 % til 3,9 %). Hashforbrug er altså ikke entydigt skævt socialt fordelt mellem kønnene, ligesom fysisk aktivitet, alkohol- og tobaksforbrug.

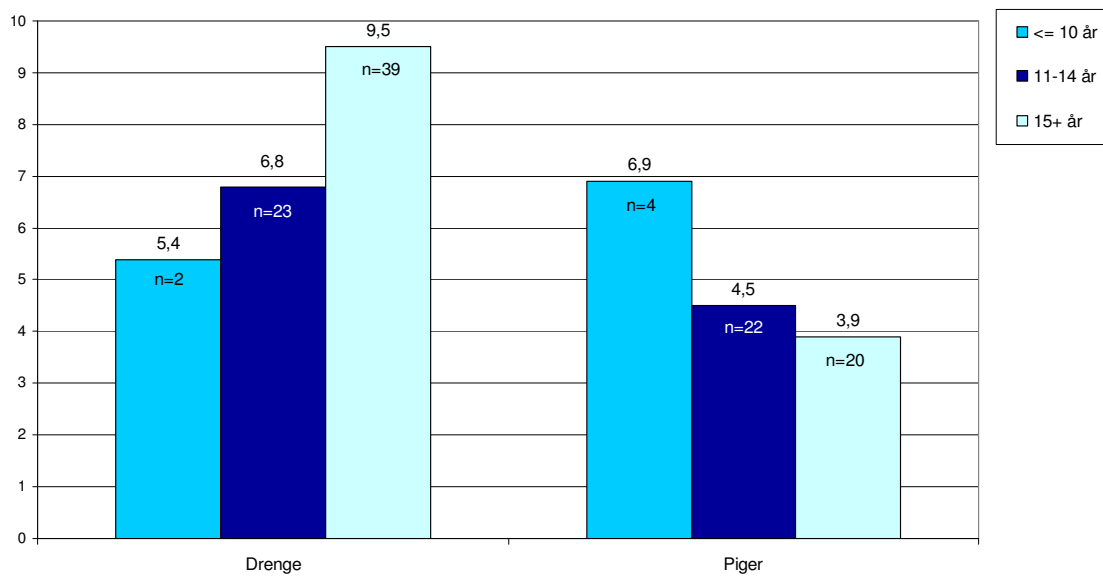
Figur 4.4 viser andelen af unge med et aktuelt hashforbrug fordelt på de unges egen uddannelse. For drengene ses et mønster, der ligner både fordelingen af unge rygere og unge med et alkoholforbrug; De største andele af drenge med et aktuelt hashforbrug findes blandt unge uden for uddannelse (14,4 %) og på erhvervsskolerne (8,9 %). Disse grupper af drenge udviser altså både usunde alkohol-, ryge- og hashvaner, og synes derfor at være en særlig udsat gruppe unge.

For pigerne ser fordelingen anderledes ud, idet den største andel af piger med et aktuelt forbrug af hash findes på folkeskolerne. Dette mønster er ikke fundet for hverken alkohol eller tobaksrygning. Dette fund kan dog støttes af resultatet i figur 4.1, som viste, at der er flere af de meget unge piger (16 og 17-årige), hvoraf mange befinder sig i de sidste klassetrin på folkeskolerne, som har et aktuelt hashforbrug.

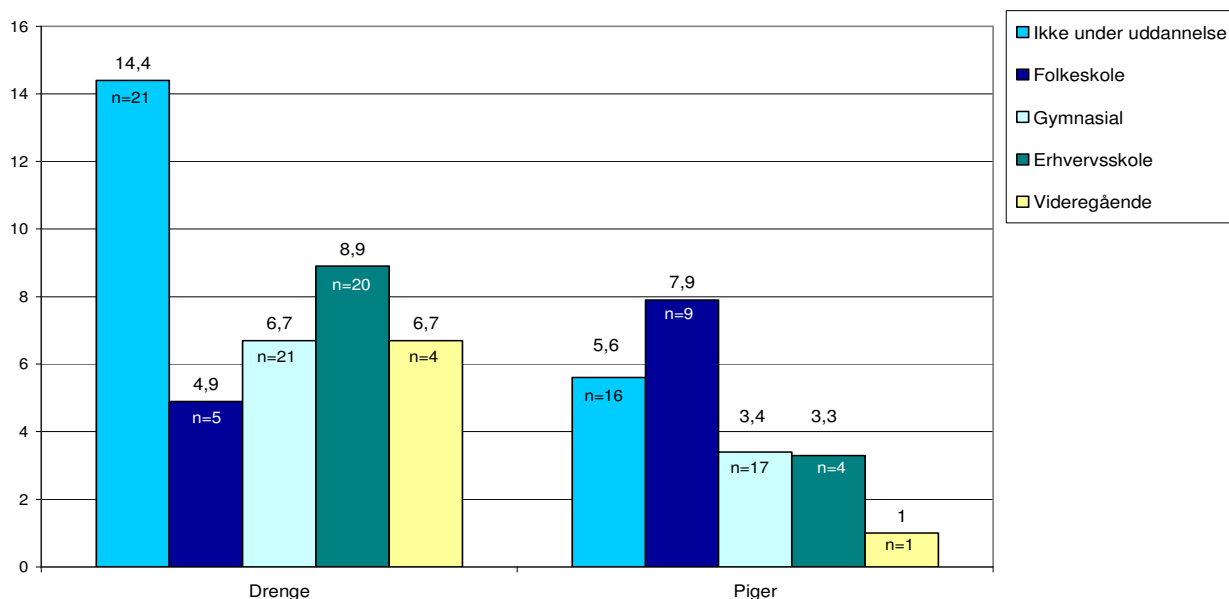

Figur 4.5 viser, at der er en tydelig overvægt af unge med et aktuelt hashforbrug blandt familier, hvor forældrene er skilt.

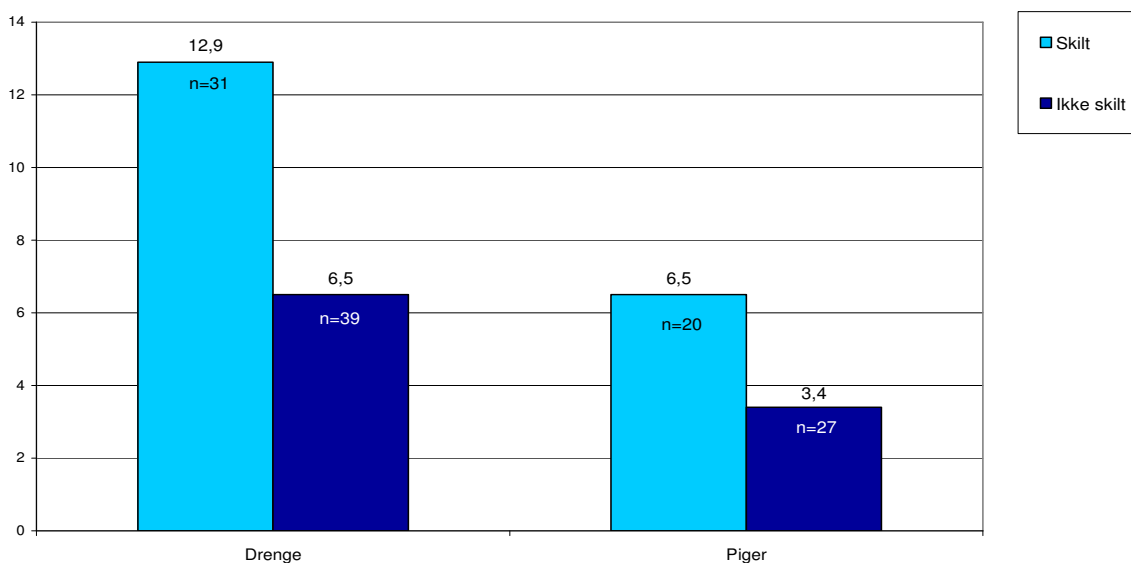
Figur 4.3: Andel af unge, som har prøvet hash indenfor sidste måned fordelt på forældres længste uddannelse, opdelt på køn (i procent)

Figur 4.4: Andel af unge som har prøvet hash indenfor sidste måned fordelt på egen uddannelse, opdelt på køn (i procent)

Figur 4.5: Andel af unge som har prøvet hash indenfor sidste måned fordelt på om forældrene er skilte eller ej, opdelt på køn (i procent)

Prøvet andre stoffer end hash inden for sidste år

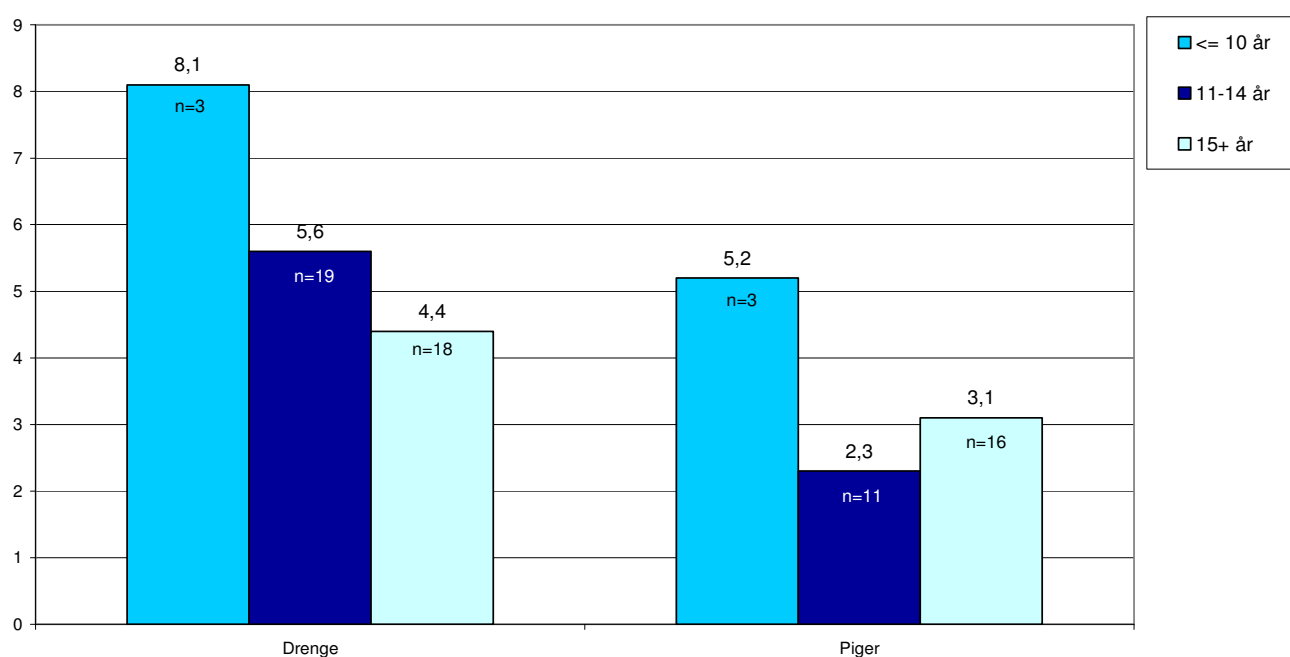
De næste tre figurer (figur 4.6, 4.7 og 4.8) viser andelen af unge med et aktuelt (sidste år og mdr.) stofforbrug fordelt på de tre sociale indikatorer.

Figur 4.6 viser, at andelen af drenge med et aktuelt stofforbrug falder med forældrenes uddannelse for drengenes vedkommende (fra 8,8 % til 4,4 %), mens det forholder sig omvendt for pigerne. Her er andelen med et aktuelt stofforbrug størst blandt piger af forældre med den laveste uddannelse (5,2 %).

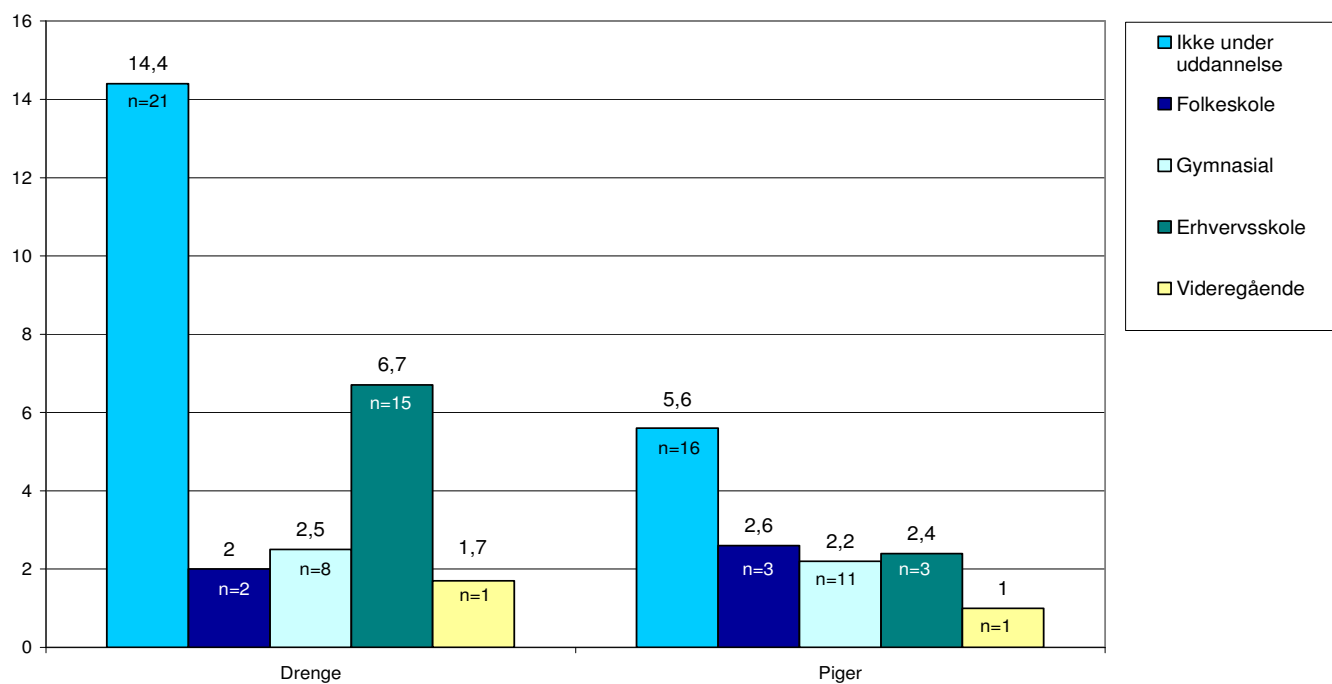
Figur 4.7 viser andelene af unge med et aktuelt stofforbrug fordelt på de unges egen uddannelse. Igen ses det, at andelene er størst blandt drenge uden for uddannelse (14,4 %) og på erhvervsskole (6,7 %). For pigerne er der flest med et aktuelt stofforbrug blandt de, som er uden for uddannelse (5,6 %)

Figur 4.8 viser, at der er en overvægt af både piger og drenge med et aktuelt stofforbrug blandt familier, hvor forældrene er skilt.

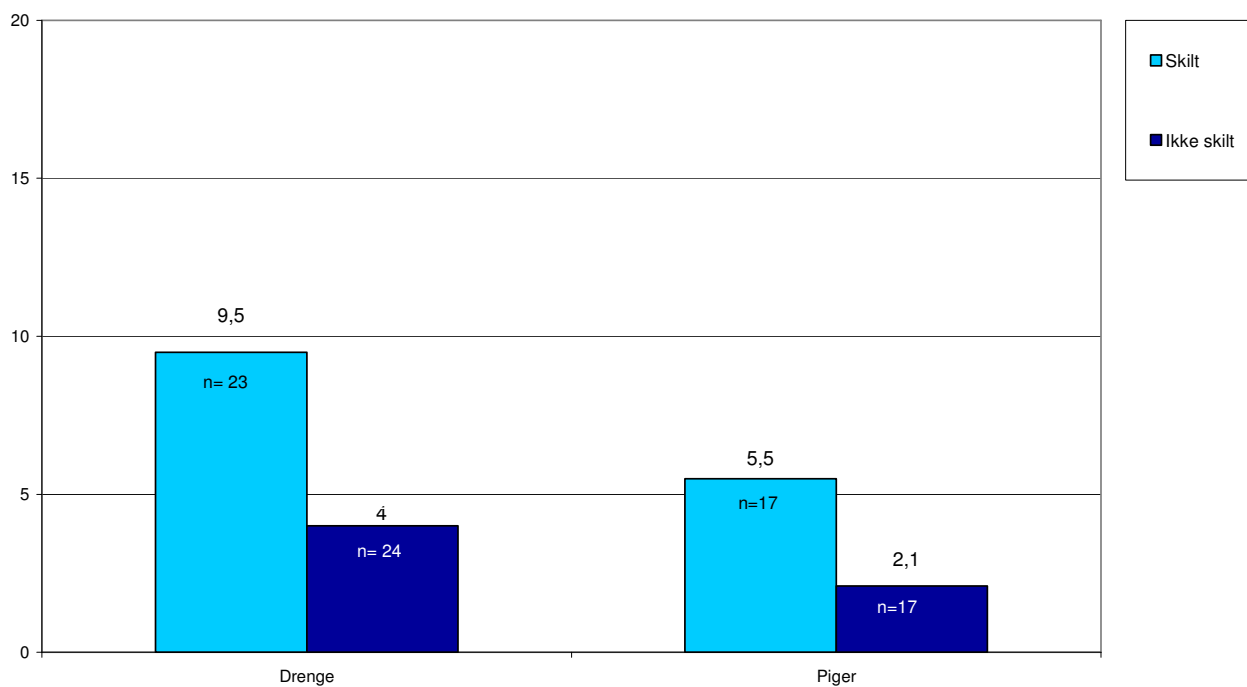
Figur 4.6 Andel af unge som har prøvet andre stoffer indenfor sidste år (inkl. seneste måned) fordelt på forældres uddannelse (i procent), fordelt på køn

Figur 4.7 Andel af unge som har prøvet andre stoffer indenfor sidste år (inkl. seneste måned), fordelt på egen uddannelse, fordelt på køn

Figur 4.8 Andel af unge som har prøvet andre stoffer indenfor sidste år (inkl. seneste måned), fordelt på skilsmisse, fordelt på køn

4.6 Udvikling i forbrug af hash og andre stoffer

Tabel 4.7 viser andelen af drenge og piger, som nogensinde og i sidste måned har prøvet hash i perioden 2000 til 2006. Disse andele er afbilledet i udviklingskurver på figur 4.11 og 4.12.

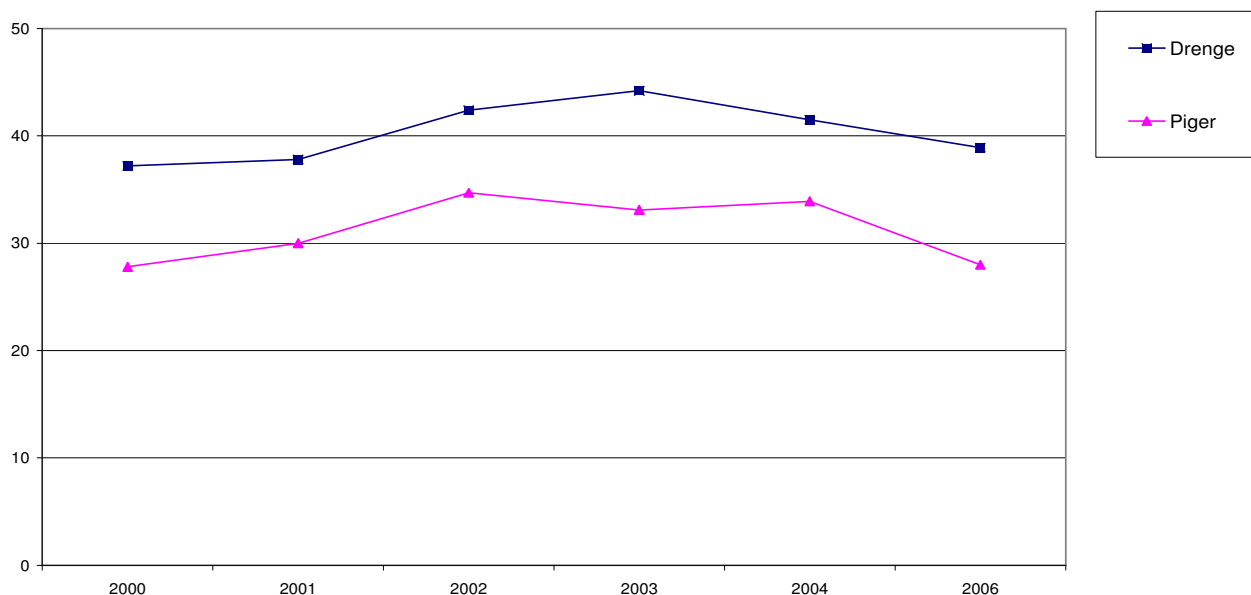
Tabel 4.7 Udvikling i forbrug af hash, 2000-2006, fordelt på køn (i procent)

Drenge							
År	2000	2001	2002	2003	2004	2006	Antal alle år
Prøvet hash nogensinde	37,2	37,8	42,4	44,2	41,5	38,9	1905
Prøvet hash i sidste måned	14,0	13,4	12,3	13,6	10,6	10,8	598
Piger							
År	2000	2001	2002	2003	2004	2006	Antal alle år
Prøvet hash nogensinde	27,8	30	34,7	33,1	33,9	28	1977
Prøvet hash i sidste måned	5,1	6,5	5,2	6,9	5,1	4,9	355

Henover alle år ses der en tydelig kønsforskel i forbruget. Andelen af drenge med et forbrug er i alle årene højere liggende end for pigerne, og denne forskel er stabil i hele undersøgelsesperioden.

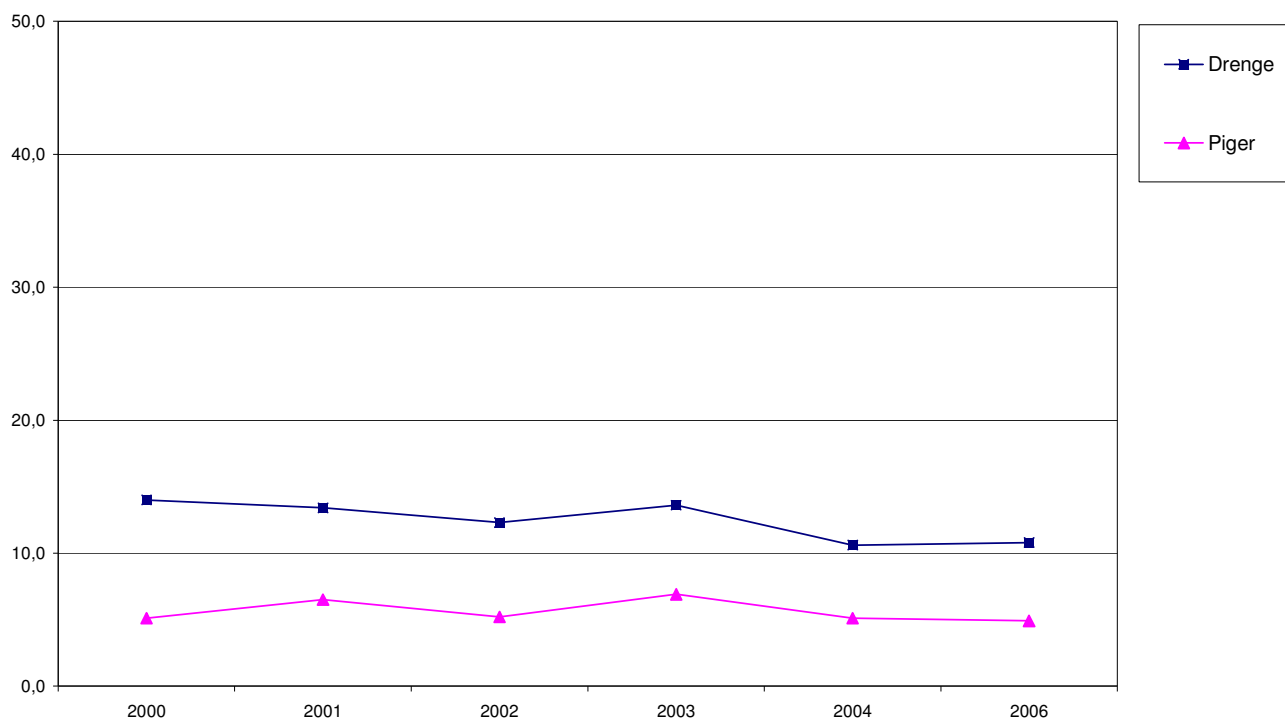
Dette års måling viser et fald i andelen af både piger og drenge, som har prøvet hash nogensinde. Dette fald tyder på, at udviklingen er vendt, således at andelen af unge, som har prøvet hash nogensinde, er faldende siden år 2003 for drenge og siden 2002 for piger.

Figur 4.11 Udvikling i andele af unge, som har prøvet hash nogensinde, 2000-2006, fordelt på køn

Figur 4.12 viser, at andelen af både piger og drenge, som har prøvet hash i den seneste måned, har været stabil henover hele undersøgelsesperioden, med et lille fald for drengenes vedkommende. Der er altså ingen indikationer på, at de unge har et stigende aktuelt forbrug af hash. Tværtimod sås det af figur 4.11, at andelene af både drenge og piger, som har prøvet hash nogensinde, nu synes faldende.

Figur 4.12 Udvikling i andele af unge, som har prøvet hash i sidste måned, 2000-2006, fordelt på køn

Tabel 4.8 viser udviklingen i andelene af drenge og piger, som nogensinde og i sidste år (inklusive i sidste måned) har prøvet andre stoffer end hash i perioden 2000 til 2006. Disse andele er afbilledet i udviklingskurver på **figur 4.13 og 4.14**.

Henover alle år ses der en tydelig kønsforskel; andelen af drenge, som har prøvet andre stoffer end hash ligger højere end for piger i alle årene. Dette gælder både for stofforbrug nogensinde og i det seneste år.

Dette års måling viser et fald i andelen af piger, som har prøvet stoffer nogensinde og i løbet af sidste år. Andelen af piger, som har prøvet stoffer nogensinde, er således faldet fra 9,4 % i 2000 til 6,8 % i 2006 og andelen, som har prøvet det i løbet af det seneste år, er faldet fra 5,2 % i 2000 til 3,5 % i 2006.

Andelen af drenge, som har prøvet andre stoffer end hash nogensinde, er også faldet fra 16,7 % i 2000 til 12,4 % i 2004. Dog indikerer dette års måling på 13 % ikke et yderligere fald. Til

gængæld falder andelen af drenge, som har prøvet andre stoffer i det seneste år, stadig svagt med 10,7 % i 2000 til 7,2 % i 2006.

Der er altså heller ingen indikationer på, at de unge har et stigende forbrug af andre illegale stoffer end hash. Forbruget synes derimod at være stagneret på et ensartet niveau og i visse tilfælde være svagt faldende.

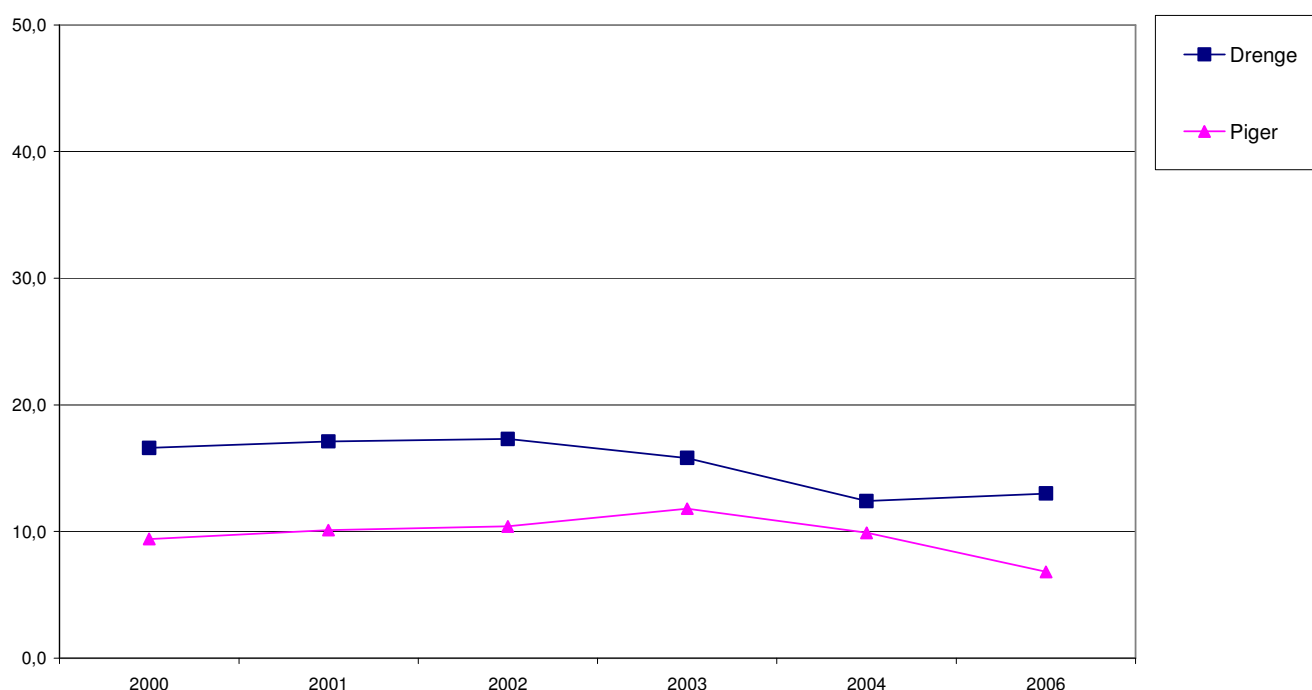
Tabel 4.8 Udvikling i forbrug af andre stoffer end hash, 2000-2006, fordelt på køn (i procent)

År	Drenge						Antal alle år
	2000	2001	2002	2003	2004	2006	
Prøvet andre stoffer nogensinde	16,6	17,1	17,3	15,8	12,4	13,0	730
Prøvet andre stoffer i sidste år (inkl. sidste mdr.)	10,7	11,0	8,6	9,2	7,4	7,2	430

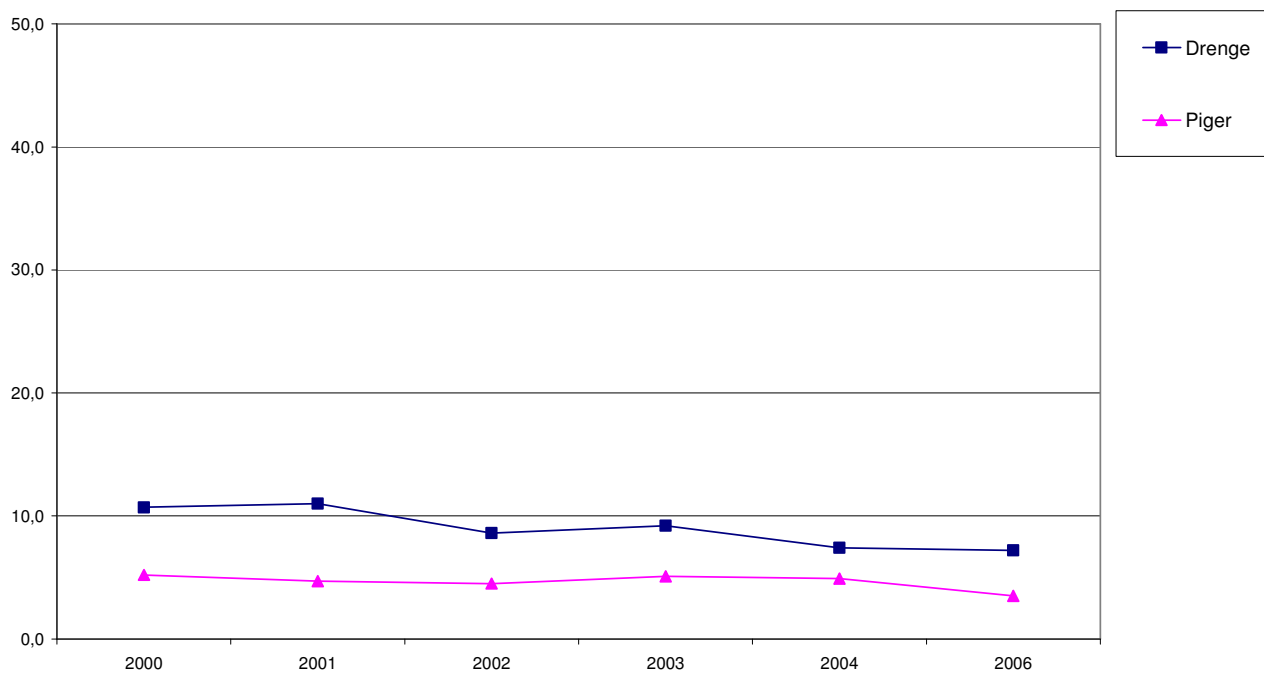

År	Piger						Antal alle år
	2000	2001	2002	2003	2004	2006	
Prøvet andre stoffer nogensinde	9,4	10,1	10,4	11,8	9,9	6,8	609
Prøvet andre stoffer i sidste år (inkl. sidste mdr.)	5,2	4,7	4,5	5,1	4,9	3,5	293

Figur 4.13 Udvikling i andele af unge, som har prøvet andre stoffer end hash nogensinde, 2000-2006, fordelt på køn

Figur 4.14 Udvikling i andele af unge, som har prøvet andre stoffer end hash i seneste år (inklusive seneste mdr.), 2000-2006, fordelt på køn

---

5. Litteratur

Aaen S. Nielsen GA, Trivsel, Sundhed og sundhedsvaner blandt 16-20-årige i Danmark, Kræftens Bekæmpelse, Sundhedsstyrelsen, 2006.

Det europæiske overvågningscenter for narkotika og narkotikamisbrug. Narkotikasituationen i den Europæiske Union og Norge. Årsberetning 2004. Luxembourg 2004.

Giedd JN. Structural magnetic resonance imaging of the adolescent Brain. Annals of the New York Academy of Sciences, 1021:77-85, 2004.

Groth MV, Ringgaard L, Nielsen GA. Unges livsstil og dagligdag 2001 – geografiske forskelle og ligheder. Muld-rapport nr. 2. København: Kræftens Bekæmpelse, Sundhedsstyrelsen, 2003.

Hibell B et al. The ESPAD Report 2003. Alcohol and Other Drug Use among Students in 35 European Countries. Stockholm 2004.

Manuel, C., Rheinländer, T. Nielsen, PK., Cigarettafhængighed og unge. Et litteraturstudie, Kræftens Bekæmpelse, 2006.

IARC: Tobacco Smoke and Involuntary Smoking, IARC Monographs on the Evaluation of Carcinogenic Risks to Human (vol. 83), International Agency for Research on Cancer, 2004.

Nielsen GA et al, Unges livsstil og dagligdag 2000- 2004, Tendenser i udvikling i brug af tobak, alkohol, stoffer og i fysisk aktivitet, Kræftens Bekæmpelse, Sundhedsstyrelsen, 2006.

Ringgaard LW, Nielsen, GA. Fysisk aktivitet i dagligdagen blandt 16-20-årige i Danmark. Muld-temarapport om fysisk aktivitet. Kræftens Bekæmpelse, Sundhedsstyrelsen, 2004.

Ringgaard LW, Nielsen, GA. Unges livsstil og dagligdag 2004. Muld-rapport nr. 5. København: Kræftens Bekæmpelse, Sundhedsstyrelsen, 2005.

Sabroe S, Fonager K. Unges erfaringer med rusmidler i 2003 og udviklingen siden 1995. FADLS forlag. København 2004.

Sundhedsstyrelsen. Narkotikasituationen i Danmark 2001. København: Sundhedsstyrelsen, 2002.

Sundhedsstyrelsen. Narkotikasituationen i Danmark 2006. København: Sundhedsstyrelsen, 2006.

Trembacz B, Hansen LJ. Alkohol & afhængighed: en psykosocial og neuropsykologisk synsvinkel. Videnscenter om alkohol. Gentofte, 2000.

WHO, Water pipe tobacco smoking: health effects, research needs and recommended actions by regulators, WHO study group on Tobacco Product Regulation, World Health Organisation, 2005.

6. Appendiks

6.1 Stikprøven

Til dette års muld-rapport blev der udtrukket en stikprøve bestående af 3000 tilfældige unge i alderen 16-20 år fra CPR-registret. Disse fik tilsendt muld-spørgeskemaet for 2006. 129 spørgeskemaer blev returneret med posten og besvarelsesprocenten er beregnet på de eksisterende 2891 spørgeskemaer, som har nået adressaten.

Samlet er der i denne stikprøve repræsenteret 853 (43,2 %) drenge og 1120 piger (56,8 %). Dette udgør samlet 1973 besvarelser og svarer til en besvarelsesprocent på 68 % ud af de 2891 spørgeskemaer.

Tabel S.A.1. Kønsfordeling i Muld-2006 stikprøven (i procent)

	n (antal)	%
Drenge	853	43,2
Piger	1120	56,8
Total	1973	100

Tabel S.A.2. Aldersfordeling i Muld 2006 stikprøven (i procent)

	n (antal)	%
16 år	396	20,07
17 år	433	21,95
18 år	398	20,17
19 år	345	17,49
20 år	401	20,32
I alt	1973	100

6.2 R^{1/2}andfordelinger for anvendte variable

Fysisk aktivitet

Tabel A1.1 Omfang af fysisk aktivitet i fritid (i procent) opdelt på køn og alder (i procent)

Alder	Drenge						Piger					
	16 år	17 år	18 år	19 år	20 år	alle	16 år	17 år	18 år	19 år	20 år	alle
<2 time	18,2	16,1	15,6	18,3	21,8	17,9	24,3	23,8	27,6	22,2	23,3	24,3
2-5 timer	38,3	45,2	48,8	38,2	41,5	42,6	52	43,3	53,2	53,8	55,3	51,4
6+ timer	43,5	38,7	35,6	43,5	36,7	39,5	23,8	32,9	19,2	24	21,4	24,3
Total %	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Antal	154	168	160	131	147	760	202	210	203	171	206	992
Uoplyst	11	25	14	19	18	87	27	27	19	24	28	125

Tabel A1.2 Intentsitet af fysisk aktivitet opdelt på køn og alder (i procent)

Alder	Drenge						Piger					
	16 år	17 år	18 år	19 år	20 år	alle	16 år	17 år	18 år	19 år	20 år	alle
Anstrengende	47,1	57,1	57,3	47,9	48,1	51,9	25,6	47,6	40,8	46,3	46,6	41,2
Jævn	41,4	31,8	33,3	44,6	41,4	38,1	62,2	40,6	50,3	46,3	44,9	48,9
let	11,4	11,0	9,3	7,4	10,5	10,0	12,2	11,8	8,9	7,5	8,5	9,9
Total %	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Antal	140	154	150	121	133	698	180	187	169	147	176	859
Uoplyst	25	39	24	29	32	149	49	50	53	48	58	258

Tabel A1.3 Karakter af fysisk aktivitet opdelt på køn og alder (i procent)

Alder	Drenge						Piger						
	16 år	17 år	18 år	19 år	20 år	alle	16 år	17 år	18 år	19 år	20 år	alle	
Hård konkurrencepræget idræt		35,0	22,0	18,6	18,8	16,1	22,1	16,1	17,4	8,7	10,8	7,9	12,3
Motionsidræt		36,8	45,0	47,1	47,0	48,4	44,9	30,4	37,4	29,4	40,2	40,2	35,5
Let motion		20,9	25,7	23,3	17,4	19,9	21,7	44,6	35,7	50,0	39,2	42,8	42,5
stillesiddende		7,4	7,3	11,0	16,8	15,5	11,4	8,9	9,4	11,9	9,8	9,2	9,8
Total %		100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Antal		163	191	172	149	161	836	224	235	218	194	229	1100
Uoplyst		2	2	2	1	4	11	5	2	4	1	5	17

Alkohol

Tabel A2.4a Andel unge som oplever diverse problemer; været i slagsmål pga alkohol, opdelt på køn og alder (i procent)

	Drenge						Piger					
	16 år	17 år	18 år	19 år	20 år	alle	16 år	17 år	18 år	19 år	20 år	alle
Aldrig	85,3	76,1	69,5	69,0	69,9	73,7	90,0	88,4	91,0	96,5	91,1	91,3
1 gang	7,3	9,0	16,1	16,4	14,0	12,6	7,2	6,3	4,5	2,9	4,5	5,1
2 gange	0,9	6,0	8,5	5,2	4,4	5,1	1,7	2,6	2,2		2,5	1,8
3+ gange	6,4	9,0	5,9	9,5	11,8	8,6	1,1	2,6	2,2	0,6	2,0	1,7
Total %	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Antal	109	134	118	116	136	613	180	190	178	170	202	920
Uoplyst	56	59	56	34	29	234	49	47	44	25	32	197

Tabel A2.4b Andel unge som oplever diverse problemer; været involveret i ulykke/uheld pga alkohol, fordelt på køn og alder (i procent)

	Drenge						Piger					
	16 år	17 år	18 år	19 år	20 år	alle	16 år	17 år	18 år	19 år	20 år	alle
aldrig	90,8	90,2	88,1	94,7	90,4	90,8	93,9	95,3	96,0	90,0	93,0	93,7
1 gang	6,4	7,6	4,2	0,9	6,6	5,3	5,0	4,2	3,4	6,5	6,5	5,1
2 gange	0,9	0,8	2,5	0,9	1,5	1,3	0,6	0,5	0,6	2,4	0,5	0,9
3+ gange	1,8	1,5	5,1	3,5	1,5	2,6	0,6			1,2		0,3
Total %	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Antal	109	132	118	114	136	609	180	190	177	170	200	917
Uoplyst	56	61	56	36	29	238	49	47	45	25	34	200

Tabel A2.4c Andel unge som oplever diverse problemer; mistet penge eller andre ting pga alkohol, opdelt på køn og alder (i procent)

	Drengene						Piger					
	16 år	17 år	18 år	19 år	20 år	alle	16 år	17 år	18 år	19 år	20 år	alle
aldrig	76,9	74,1	66,9	64,7	56,6	67,5	78,3	70	68	69	66,7	70,3
1 gang	17,6	15,6	16,1	19	25,7	18,9	13,9	15,3	21,3	22,8	20,4	18,7
2 gange	1,9	4,4	7,6	6	6,6	5,4	3,9	8,9	5,6	4,7	8	6,3
3+ gange	3,7	5,9	9,3	10,3	11	8,2	3,9	5,8	5,1	3,5	5	4,7
Total	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Antal	108	135	118	116	136	613	180	190	178	171	201	920
Uoplyst	57	58	56	34	29	234	49	47	44	24	33	197

Tabel A2.4d Andel unge som oplever diverse problemer med forældre pga alkohol, opdelt på køn og alder (i procent)

	Drengene						Piger					
	16 år	17 år	18 år	19 år	20 år	alle	16 år	17 år	18 år	19 år	20 år	alle
aldrig	75,2	81,5	70,3	76,7	80,1	77,0	74,4	78,3	87,6	83,6	81,1	81,0
1 gang	13,8	8,1	13,6	12,9	5,1	10,4	14,4	11,6	9,0	7,0	10,9	10,7
2 gange	4,6	2,2	5,1	5,2	5,1	4,4	3,3	4,8	2,2	4,1	3,0	3,5
3+ gange	6,4	8,1	11,0	5,2	9,6	8,1	7,8	5,3	1,1	5,3	5,0	4,9
Total %	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Antal	109	135	118	116	136	614	180	189	178	171	201	919
Uoplyst	56	58	56	34	29	233	49	48	44	24	33	198

Tabel A2.4e Andel unge som oplever diverse problemer med venner pga alkohol, opdelt på køn og alder (i procent)

	Drengene						Piger					
	16 år	17 år	18 år	19 år	20 år	alle	16 år	17 år	18 år	19 år	20 år	alle
aldrig	78,0	71,9	66,9	78,4	66,9	72,1	63,5	65,1	59,3	60,2	57,7	61,1
1 gang	14,7	12,6	15,3	10,3	14,0	13,4	18,5	17,5	18,6	19,9	17,9	18,4
2 gange	0,9	6,7	5,1	5,2	8,1	5,4	10,1	6,3	10,7	8,2	13,9	9,9
3+ gange	6,4	8,9	12,7	6,0	11,0	9,1	7,9	11,1	11,3	11,7	10,4	10,5
Total %	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Antal	109	135	118	116	136	614	178	189	177	171	201	916
Uoplyst	56	58	56	34	29	233	51	48	45	24	33	201

Tabel A2.4f Andel unge som oplever diverse problemer med nedsat præstation i skolen pga alkohol, opdelt på køn og alder (i procent)

	Drengene						Piger					
	16 år	17 år	18 år	19 år	20 år	alle	16 år	17 år	18 år	19 år	20 år	alle
aldrig	82,6	75,4	70,1	70,4	61,0	71,5	87,2	69,8	75,3	65,1	57,7	70,8
1 gang	10,1	10,4	10,3	7,0	11,8	10,0	6,7	15,3	8,4	9,6	13,9	11,0
2 gange	2,8	6,0	4,3	9,6	10,3	6,7	3,9	6,9	6,2	12,7	10,0	7,9
3+ gange	4,6	8,2	15,4	13,0	16,9	11,8	2,2	7,9	10,1	12,7	18,4	10,4
Total %	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Antal	109	134	117	115	136	611	179	189	178	166	201	913
Uoplyst	56	59	57	35	29	236	50	48	44	29	33	204

Tabel A2.4g Andel unge som oplever diverse problemer; uønsket samleje pga alkohol, opdelt på køn og alder (i procent)

	Drenge						Piger					
	16 år	17 år	18 år	19 år	20 år	alle	16 år	17 år	18 år	19 år	20 år	alle
aldrig	95,4	93,3	95,8	89,7	88,2	92,3	91,1	87,4	88,2	86,0	87,1	87,9
1 gang	0,9	4,4	2,5	6,0	9,6	4,9	6,7	8,9	7,3	8,8	7,4	7,8
2 gange	1,8	1,5		4,3	1,5	1,8	2,2	2,6	2,8	0,6	4,0	2,5
3+ gange	1,8	0,7	1,7		0,7	1,0		1,1	1,7	4,7	1,5	1,7
Total %	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Antal	109	135	118	116	136	614	180	190	178	171	202	921
Uoplyst	56	58	56	34	29	233	49	47	44	24	32	196

Tabel A2.4h Andel unge som oplever diverse problemer; kørt bil under påvirkning af alkohol, opdelt på køn og alder (i procent)

	Drenge						Piger					
	16 år	17 år	18 år	19 år	20 år	alle	16 år	17 år	18 år	19 år	20 år	alle
aldrig	89,0	89,6	88,1	87,1	78,7	86,3	92,8	95,3	98,9	93,0	95,0	95,0
1 gang	5,5	3,7	4,2	6,9	10,3	6,2	4,4	3,2	0,6	4,7	2,0	2,9
2 gange		2,2	0,8	2,6	4,4	2,1	2,2	0,5	0,6	0,6	1,0	1,0
3+ gange	5,5	4,4	6,8	3,4	6,6	5,4	0,6	1,1		1,8	2,0	1,1
Total %	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Antal	109	135	118	116	136	614	180	190	178	171	201	920
Uoplyst	56	58	56	34	29	233	49	47	44	24	33	197

Tabel A2.4i Andel unge som oplever problemer med politiet pga alkohol, opdelt på køn og alder (i procent)

	Drenge						Piger					
	16 år	17 år	18 år	19 år	20 år	alle	16 år	17 år	18 år	19 år	20 år	alle
aldrig	84,4	84,4	84,7	83,6	81,6	83,7	93,9	94,7	94,9	99,4	96,0	95,8
1 gang	9,2	5,9	8,5	8,6	10,3	8,5	5,0	3,7	3,9	0,6	2,0	3,1
2 gange	3,7	4,4	1,7	5,2	5,9	4,2	1,1	0,5	0,6		1,0	0,7
3+ gange	2,8	5,2	5,1	2,6	2,2	3,6		1,1	0,6		1,0	0,5
Total %	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Antal	109	135	118	116	136	614	179	189	178	170	202	918
Uoplyst	56	58	56	34	29	233	50	48	44	25	32	199

Tabel A2.4j Andel unge som oplever diverse problemer; været på hospital/skadestue pga alkohol, opdelt på køn og alder (i procent)

	Drenge						Piger					
	16 år	17 år	18 år	19 år	20 år	alle	16 år	17 år	18 år	19 år	20 år	alle
aldrig	91,7	88,8	87,2	93,1	84,6	88,9	95,0	94,7	88,7	94,2	91,0	92,7
1 gang	6,4	9,0	10,3	6,0	7,4	7,8	4,4	3,7	9,0	5,8	8,0	6,2
2 gange	0,9	1,5	0,9		4,4	1,6	0,6	1,1	1,1		0,5	0,7
3+ gange	0,9	0,7	1,7	0,9	3,7	1,6		0,5	1,1		0,5	0,4
Total %	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Antal	109	134	117	116	136	612	180	190	177	171	201	919
Uoplyst	56	59	57	34	29	235	49	47	45	24	33	198

Tabel A2.4k Andel unge som oplever diverse problemer; taget stoffer pga alkohol, opdelt på køn og alder (i procent)

	Drenge						Piger					
	16 år	17 år	18 år	19 år	20 år	alle	16 år	17 år	18 år	19 år	20 år	alle
aldrig	95,4	94,8	92,3	91,4	90,4	92,8	97,8	95,8	94,9	97,7	97,5	96,7
1 gang	1,9	3,7	5,1	3,4	5,1	3,9	1,7	2,1	2,8	1,8	1,0	1,8
2 gange	0,9			2,6		0,7	0,6	0,5	0,6	0,6	1,0	0,7
3+ gange	1,9	1,5	2,6	2,6	4,4	2,6		1,6	1,7		0,5	0,8
Total %	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Antal	108	134	117	116	136	611	180	190	177	171	202	920
Uoplyst	57	59	57	34	29	236	49	47	45	24	32	197

Syge- og pjækdage

Tabel A2.5a Andele af unge, som har pjækket fra skole/arbejde indenfor sidste måned (i procent). Opdelt på køn og alder

	Drenge						Piger					
	16 år	17 år	18 år	19 år	20 år	alle	16 år	17 år	18 år	19 år	20 år	alle
0 dage	86,6	83,3	73,0	74,1	77,6	79,1	81,0	72,2	66,5	77,5	81,0	75,7
1 dag	6,4	10,3	16,6	15,4	14,3	12,5	9,5	18,2	21,3	15,6	11,8	15,2
2 dage	1,9	3,4	6,7	5,6	3,1	4,1	3,8	5,7	8,1	5,8	3,3	5,3
3-4 dage	3,2	1,7	2,5	3,5	3,7	2,9	3,8	1,0	3,0	1,2	3,8	2,6
5-6 dage	1,3	0,6	0,6	0,7	0,6	0,8	1,0	1,0	0,5			0,5
7+ dage	0,6	0,6	0,6	0,7	0,6	0,6	1,0	1,9	0,5			0,7
Total %	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Antal	157	174	163	143	161	798	210	209	197	173	211	1000
Uoplyst	8	19	11	7	4	49	19	28	25	22	23	117

Tabel A2.5b Andel unge, som har haft sygedage fra skole/arbejde indenfor sidste måned, opdelt på køn og alder (i procent)

Alder	Drenge						Piger					
	16 år	17 år	18 år	19 år	20 år	alle	16 år	17 år	18 år	19 år	20 år	alle
0 dage	67,9	70,1	71,2	79,2	76,4	72,7	63,1	51,6	54,7	61,0	64,7	59,0
1 dag	17,6	15,2	12,9	10,4	13,4	14,0	15,7	23,6	23,2	16,0	15,4	18,8
2 dage	5,0	9,2	9,2	3,5	6,4	6,8	8,8	11,1	8,4	10,7	9,0	9,6
3-4 dage	5,0	3,8	4,9	3,5	1,3	3,7	7,4	6,2	9,4	6,4	7,7	7,4
5-6 dage	2,5	0,5	1,8		1,3	1,2	3,2	4,4	1,0	4,3	1,4	2,8
7+ dage	1,9	1,1		3,5	1,3	1,5	1,8	3,1	3,4	1,6	1,8	2,4
Total %	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Antal	159	184	163	144	157	807	217	225	203	187	221	1053
Uoplyst	6	9	11	6	8	40	12	12	19	8	13	64

Tabel A2.6a Andele af unge, som har drukket almindelig øl i de sidste 30 dage, fordelt på køn og alder (i procent)

Alder	Drenge						Piger					
	16 år	17 år	18 år	19 år	20 år	alle	16 år	17 år	18 år	19 år	20 år	alle
0 gange	20,9	14,1	9,2	13,8	5,8	12,5	37,6	32,6	30,5	37,8	32,5	34,1
1-2 gange	36,4	23,0	20,8	15,5	29,9	25,1	36,0	31,0	32,2	30,8	32,0	32,4
3-5 gange	26,4	37,0	29,2	39,7	27,0	31,9	18,0	27,8	26,0	20,3	24,4	23,4
6-9 gange	10,0	12,6	21,7	19,8	25,5	18,1	7,9	5,9	8,5	8,7	8,1	7,8
10+ gange	6,4	13,3	19,2	11,2	11,7	12,5	0,6	2,7	2,8	2,3	3,0	2,3
Total %	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Antal	110	135	120	116	137	618	178	187	177	172	197	911
Uoplyst	55	58	54	34	28	229	51	50	45	23	37	206

Tabel A2.6b Andele af unge, som har drukket stærk øl i de sidste 30 dage, fordelt på køn og alder (i procent)

Alder	Drenge						Piger					
	16 år	17 år	18 år	19 år	20 år	alle	16 år	17 år	18 år	19 år	20 år	alle
0 gange	78,1	73	73,3	66,7	68,3	71,8	92,6	89,8	90,7	90,1	88,2	90,3
1-2 gange	14,3	19	18,1	20,4	22,2	18,9	6,8	8,5	6,4	6,2	11,3	7,9
3-5 gange	6,7	4,8	7,8	9,3	7,9	7,2	0,6	1,7	2,3	3,1		1,5
6-9 gange	1	1,6	0,9	1,9	1,6	1,4				0,6	0,5	0,2
10+ gange		1,6		1,9		0,7			0,6			0,1
Total %	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Antal	105	126	116	108	126	581	176	177	172	161	186	872
Uoplyst	60	67	58	42	39	266	53	60	50	34	48	245

Tabel A2.6c Andele af unge, som har drukket vin i de sidste 30 dage, fordelt på køn og alder (i procent)

Alder	Drenge						Piger					
	16 år	17 år	18 år	19 år	20 år	alle	16 år	17 år	18 år	19 år	20 år	alle
0 gange	78,1	71,4	66,9	61,3	60,3	67,3	61,9	46,2	46,3	43,2	32,6	45,8
1-2 gange	17,1	23,0	26,3	33,3	29,0	25,9	30,1	37,9	39,4	38,5	42,0	37,7
3-5 gange	4,8	4,8	5,9	5,4	10,7	6,4	5,7	13,7	10,3	15,4	21,8	13,5
6-9 gange			0,8			0,2	2,3	1,6	2,3	3,0	3,1	2,5
10+ gange		0,8				0,2		0,5	1,7		0,5	0,6
Total %	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Antal	105	126	118	111	131	591	176	182	175	169	193	895
Uoplyst	60	67	56	39	34	256	53	55	47	26	41	222

Tabel A2.6d Andele af unge, som har drukket sodavand med alkohol i de sidste 30 dage, fordelt på køn og alder (i procent)

Alder	Drenge						Piger					
	16 år	17 år	18 år	19 år	20 år	alle	16 år	17 år	18 år	19 år	20 år	alle
0 gange	48,2	51,1	58,1	60,5	60,3	55,7	38,4	37,6	47,4	45,7	43,5	42,4
1-2 gange	37,3	33,6	29,9	22,8	24,4	29,5	39,5	40,9	31,4	35,2	35,6	36,6
3-5 gange	12,7	10,7	8,5	11,4	13,0	11,3	19,2	15,6	15,4	15,4	15,7	16,3
6-9 gange	1,8	3,8	3,4	3,5	1,5	2,8	2,3	4,8	5,1	3,7	4,7	4,2
10+ gange	.	0,8	.	1,8	0,8	0,7	0,6	1,1	0,6	.	0,5	0,6
Total %	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Antal	110	131	117	114	131	603	177	186	175	162	191	891
Uoplyst	55	62	57	36	34	244	52	51	47	33	43	226

Tabel A2.6e Andele af unge, som har drukket spiritus med alkohol i de sidste 30 dage, fordelt på køn og alder (i procent)

Alder	Drenge						Piger					
	16 år	17 år	18 år	19 år	20 år	alle	16 år	17 år	18 år	19 år	20 år	alle
0 gange	38,5	38,6	28,6	29,8	28,1	32,7	41,6	36,0	28,2	30,6	26,9	32,6
1-2 gange	34,9	37,9	37,8	36,8	36,3	36,8	36,0	41,4	39,5	40,6	47,2	41,1
3-5 gange	22,0	14,4	23,5	24,6	28,1	22,5	18,0	17,7	24,9	21,2	20,3	20,4
6-9 gange	3,7	7,6	7,6	4,4	6,7	6,1	3,9	4,3	6,2	6,5	5,1	5,2
10+ gange	0,9	1,5	2,5	4,4	0,7	2,0	0,6	0,5	1,1	1,2	0,5	0,8
Total %	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Antal	109	132	119	114	135	609	178	186	177	170	197	908
Uoplyst	56	61	55	36	30	238	51	51	45	25	37	209

Rygning

Tabel A3.1 De unges daglige cigaretforbrug, opdelt på køn og alder (i procent)

Alder	Drenge						Piger					
	16 år	17 år	18 år	19 år	20 år	alle	16 år	17 år	18 år	19 år	20 år	alle
Ryger ikke hver dag	21,7	16,2	20,0	10,0	20,0	17,2	30,8	18,8	10,9	28,9	11,1	19,4
1-4 cigaretter/dag	4,3	10,8	5,7	12,5	8,9	8,9	12,8	20,8	15,2	18,4	8,9	15,3
5-9 cigaretter/dag	17,4	18,9	17,1	17,5	24,4	19,4	12,8	29,2	23,9	18,4	17,8	20,8
10-14 cigaretter/dag	13,0	24,3	14,3	25,0	20,0	20,0	20,5	12,5	21,7	10,5	24,4	18,1
15-19 cigaretter/dag	8,7	2,7	20,0	20,0	15,6	13,9	17,9	8,3	15,2	13,2	15,6	13,9
20-24 cigaretter/dag	30,4	18,9	17,1	7,5	4,4	13,9	2,6	8,3	13,0	5,3	17,8	9,7
25-29 cigaretter/dag	4,3	8,1	5,7	7,5	4,4	6,1	2,6	2,1	.	5,3	4,4	2,8
30+ cigaretter/dag	.	.	.	.	2,2	0,6	.	.	.	.	.	.
Total %	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Antal	23	37	35	40	45	180	39	48	46	38	45	216
Uoplyst	142	156	139	110	120	667	190	189	176	157	189	901

Stoffer

Tabel A4.2 Antal gange, som unge hashbrugere har prøvet hash i løbet af seneste måned, fordelt på køn og alder (i procent)

Alder	Drenge						Piger					
	16 år	17 år	18 år	19 år	20 år	alle	16 år	17 år	18 år	19 år	20 år	alle
0 gange	64,7	71,7	57,1	66,1	73,8	67,4	70,0	61,1	80,7	87,5	88,2	78,5
1-2 gange	14,7	10,9	30,4	17,7	8,3	16,0	26,0	22,2	12,3	12,5	7,9	15,4
3-5 gange	11,8	8,7	5,4	8,1	4,8	7,1	2,0	7,4	5,3	.	.	2,7
6-9 gange	.	.	.	3,2	7,1	2,8	2,0	5,6	.	.	1,3	1,7
10-19 gange	2,9	.	3,6	1,6	1,2	1,8	.	1,9	.	.	2,6	1,0
20+ gange	5,9	8,7	3,6	3,2	4,8	5,0	.	1,9	1,8	.	.	0,7
Total %	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Antal	34	46	56	62	84	282	50	54	57	56	76	293

Socioøkonomiske indikatorer

Forældrenes længste uddannelsesniveau

De unge er blevet bedt om at angive deres moders og faders længste uddannelsesniveau. Disse er herefter indplaceret i tre uddannelsesgrupper: '10 år eller kortere uddannelse', '11-14 års uddannelse', 'mere end 14 års uddannelse'. Indplacering er sket ved hjælp af Undervisningsministeriets officielle hjemmeside for uddannelser (www.ug.dk). Med disse grupper søger vi at skabe et mål for de unges socioøkonomiske position i samfundet (se mere information om valg og definition af socioøkonomiske faktorer i Nielsen GA et al. Unge livsstil og dagligdag 2000-2004).

Bilagstabel Andele af unge fordelt på forældres uddannelse, fordelt på køn

	<=10 år		11-14 år		15+ år	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%
Drenge	36	4,6	334	42,8	411	52,6
Piger	57	5,4	485	46	513	48,6

De unges egen uddannelsessituation

De unge har i spørgeskemaet angivet, hvilken type uddannelse eller job de har på tidspunktet for undersøgelsen. Skoletyper og beskæftigelse er beskrevet ved de fem overordnede kategorier: 'ikke under uddannelse', 'i folkeskole', 'i gymnasial skole', 'på erhvervsskole' og 'på videregående uddannelse'. Unge, som angiver at være i gang med en social- og sundhedsuddannelse, er i denne rapport lagt under erhvervsuddannelser. Gruppen af unge, som er uden for uddannelse er en meget forskelligartet gruppe, da den indeholder unge, som er under erhvervsarbejde, er arbejdsløse, sygemeldte, soldater, under revalidering på sabbatår og lign.

Bilagstabel Andele af unge fordelt på egen uddannelse, fordelt på køn

	Ikke under uddannelse		Folkeskole		Gymnasial		Erhvervsskole		Videregående	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%
Drenge	129	16,5	90	11,5	297	38	208	26,6	57	7,3
Piger	265	25,1	108	10,2	476	45	111	10,5	95	9

Skilte forældre

I spørgeskemaet er de unge blevet bedt om at angive, om deres forældre er skilt/separerede eller flyttet fra hinanden. Når vi i denne rapport skriver 'skilt' er det altså en samlebetegnelse for disse tre situationer.

Bilagstabel Andele af unge fordelt på skilsmisse, fordelt på køn

	Skilte		Ikke skilte	
	Antal	%	Antal	%
Drenge	209	26,8	572	73,2
Piger	291	27,6	764	72,4